

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 26 ЛИСТОПАДА, 1999 ЧИСЛО 48 VOL. CVI FRIDAY, NOVEMBER 26, 1999 No. 48

Нові цифри привласнень Павла Лазаренка – 700 мільйонів

НЬЮ-ЙОРК, 20 листопада. – Згідно з даними, отриманими правоохоронними органами різних країн, колишній прем'єр-міністр України Павло Лазаренко переказав 700 млн. долярів зі своєї країни на рахунки в офшорних банках. Про це з посиланням на обізнану особу, яка має доступ до подібних матеріалів, повідомила газета ділових кіл США "Волл-стріт джорнал". Колишній український прем'єр нині перебуває під вартою в США в очікуванні слухання справи про видворення з країни.

Павло Лазаренко залишив Україну на початку нинішнього року, щоб

(Закінчення на стор. 4)

Уряд В. Пустовойтенка зупинив падіння виробництва – вперше за десятиріччя

Україна перейшла президентський виборчий "рубікон". Із завершенням президентської гонки пов'язана, згідно з Конституцією, неминуча відставка нинішнього Кабінету Міністрів – уряду-довгожителя на політичній арені країни, який очолює Валерій Пустовойтенко. Це час підбиття підсумків, які виявилися вельми плідними. За два роки діяльности уряду Валерія Пустовойтенка країна вперше зробила реальні кроки щодо виходу із затяжної кризи і вперше завершує рік з плюсовими показниками в основних соціяльно-економічних напрямах.

"Уряд не знижував темпів своєї роботи під час передвиборної кампанії. Тут у мене немає претензій до жодного з членів Кабінету Міністрів, керівників держкомітетів або їхніх заступників. Всі вони працювали самовіддано, на благо економічного і соціяльного процвітання країни". Таку заяву зробив прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко. „Нам вдалося

(Закінчення на стор. 6)

...Ідемо, в одну колону скуті

Америка вшанувала пам'ять загиблих від Голодомору

Вікторія Далас (зліва)

Близько 3 тисяч українців Америки взяли участь в акції вшанування пам'яті замордованих Голодомором від 7 до 10 мільйонів мешканців України в 1932-33 роках Вперше, завдяки організації УАКРади та УККА, 66-та річниця була відзначена жалібним походом вулицями Нью-Йорку. Колона пройшла від української греко-католицької церкви святого Юра до найбільшого собору святого Патрика. З православними і греко-католицькими хрестами, хоругвами, національними прапорами, гаслами, засуджуючими дії комуністичної Росії проти українського народу, збільшеними фотографіями зморених голодом дітей, вулицями Нью-Йорку пройшла демонстрація, в якій, за приблизними оцінками організаторів і поліції, взяло участь від півтори до двох тисяч українців. Перша такого роду акція привернула

(Закінчення на стор. 6)

Чи збережемо українську школу в Нью-Йорку?

30 червня 2000 року через брак коштів має зачинитися щоденна школа

Немов блискавкою вразила українську громаду Нью-Йорку вістка: парох української католицької церкви св. Юра о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, повідомив, що, з огляду на гострі фінансові проблеми, від 30 червня 2000 року

Члени комітету розповідають про проблеми школи свч Юра в Нью-Йорку. Справа – С. Гошовський, Б. Лопух, Л. Сонна, Б. Волянська, З. Дерлиця, С. Шереґ-Лехіцька.

перестане існувати українська щоденна школа, яка довгими роками діяла при церкві. Ця сумна і несподівана вістка викликала негайну реакцію батьків, учнів школи та української громади Нью-Йорку.

30 жовтня відбулося багатолюдне зібрання батьків та членів громади, на якому був присутній також о. П. Пащак, парох собору св. Юра. Після активного обговорення причини такого наміру о. пароха, створено громадський комітет, який негайно приступив до акції порятунку української цілоденної школи в Нью-Йорку.

На запрошення вужчого складу цього комітету кореспондент „Свободи" мав нагоду докладно ознайомитися з обставинами справи і шляхетними зусиллями представників комітету, зокрема з їхнім зверненням за допомогою до нашої громади, в першу чергу до колишніх учнів академії і школи при церкві св. Юра. Виготовлено також відповідні заклики-листи до парафії, до Єпископа УКЦ Василя Лостена, до ігумена оо. Василіян. Зворушливі є також листи самих учнів зі закликом рятувати академію та школу.

Про все це розповіли члени „вужчого" комітету, які негайно після зборів громадян взялися до праці, щоб не допустити до закриття школи. Найважливішим завданням тепер є знайти вихід з фінансової кризи, в якій, за словами о. П. Пащака, перебуває школа, і саме це, мовляв, змушує його прийняти рішення провадити її лише до кінця шкільного року. Отець Пащак подав на зібранні батьків катастрофальну висоту видатків на утримання школи, персоналу та інших адміністраційних коштів, на яку ніяк не вистачають ані датки парафіян, ані оплати, ані дотації „Самопомочі".

(Закінчення на стор. 5)

■ ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ ГРЮКНУВ ДВЕРИМА Стор. 3

■ ЯК ЖИВЕТЬСЯ УКРАЇНЦЯМ НА РУЇНАХ ІМПЕРІЇ Стор. 6

■ КРУТІЙСТВО В СПРАВІ М. ГЕЛЬБІҐ ВИДНО Й СЛІПОМУ Стор. 11

■ ДИВНІ ДЗВОНИ ЗОЛОТОВЕРХОГО Стор. 14

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Борис Тарасюк про вибори

КИЇВ. – З нагоди завершення виборів Президента України у Києві відбулась зустріч міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка з дипломатичним корпусом, акредитованим у нашій державі. Вибори Президента України переконливо довели: український народ підтримує зовнішньополітичний курс, визначальними рисами якого є виваженість, передбачуваність, послідовність і збалансованість. Зовнішньополітичний курс України вже довів свою ефективність, сказав Б. Тарасюк. Свідченням цього є насамперед авторитет нашої держави на міжнародній арені.

Асоціяція міст висловилася за Пустовойтенка

КИЇВ. – Звернутися до Президента України з проханням розглянути кандидатуру Валерія Пустовойтенка, уряд якого згідно з конституційними нормами після інавґурації Леоніда Кучми повинен піти у відставку, на посаду Прем'єр-міністра на новий термін вирішено на засіданні Національної Ради Асоціяції міст України. Посадники міст мотивували своє рішення необхідністю забезпечити наступність Кабінету Міністрів, який вже напрацював комплекс документів, спрямованих на соціяльне і економічне піднесення країни, і заклав для цього за останні два роки реальну основу.

Тероризм в Україні: немає підстав для введення надзвичайного стану

КИЇВ. – Ким був організований, замовлений і здійснений 2 жовтня терористичний акт в Кривому Розі, повинні з'ясувати правоохоронні органи, заявив заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук. Від вибуху гранати потерпіли 29 осіб, 4 з яких знаходяться в тяжкому стані. Віктор Медведчук висловив думку, що треба поліпшувати перевірки іноземних громадян на кордонах, адже обидва затриманих, які ще мали, крім гранати, пістолет, прибули з Росії. Віктор Медведчук вважає, що в державі "немає підстав для введення надзвичайного стану". Правоохоронні органи в змозі утримати ситуацію під контролем і вжити необхідних заходів до боротьби з подібними проявами.

МИКОЛАЇВ. – Міністер внутрішніх справ України Юрій Кравченко заявив журналістам в Миколаєві, що Сергій Іванченко, причетний до терористичного акту в Кривому Розі, зараз розшукується і, на жаль, поки що не затриманий. Щодо вбивства начальника Управління Південно-західної залізниці Бориса Олійника, міністер повідомив, що розробляється кілька версій. Одна з них пов'язана з господарською діяльністю загиблого. Навколо Управління залізниці зосереджено до 300 комерційних структур і тут перетікаються певні фінансові інтереси.

Тривають порушення свободи слова

ЧЕРНІГІВ. – Незважаючи на запевнення Президента Леоніда Кучми, що Україна є правовою державою, одна з небагатьох незалежних газет – Чернігівська обласна молодіжна газета "Гарт" – володар титулу "Всенародне визнання" (тираж 80 тисяч примірників) – фактично опинилася на межі закриття. Грубо порушуючи антимонопольний закон, закони "Про друковані засоби масової інформації", "Про інформацію", "Про видавничу справу", "Про захист прав споживачів", ігноруючи рішення обласного арбітражного суду, Чернігівська дирекція Українського державного підприємства поштового зв'язку "Укрпошта" самовільно припинила проведення передплати "Гарту" на четвертий квартал 1999 року та на 2000 рік. Свавілля, що почалося перед виборами Президента, продовжується. На скарги громадян, яким відмовляють у передплаті, поштові працівники радять їм звертатися за допомогою "до Симоненка, за якого ви голосували" (так було в Корюківському районі).

Чи дістане Харків позичку на переробку сміття?

ХАРКІВ. – За завданням Европейського банку реконструкції і розвитку (ЕБРР) у Харкові приступила до роботи група експертів з Англії, яка вивчає можливість надання місту кредиту для виконання програми переробки побутових відходів. Банк позитивно оцінює перспективи фінансування пілотного для України проєкту переробки побутових відходів в Харкові. Місяць тому ЕБРР ухвалив позитивне рішення про виділення кредиту для розв'язання проблем водопостачання Запоріжжя. Зараз експерти фірми-контрактора ЕБРР приступили до експертизи екологічної програми у Харкові.

Побіжать вантажівки... рейками

ЛЬВІВ. – Спеціялізований термінал для завантаження багатотонних автомобільних "поїздів" на залізничні платформи став до ладу на львівській станції Скнилів. Львівська залізниця стала своєрідним полігоном для випробувань і впровадження перевезень автомобільних тягачів з напівпричепами великої вантажопідйомности. Вони прибуватимуть до Львова з різних міст України, Росії та інших країн СНД з тим, щоби далі, у напрямі на Захід, частину шляху прослідувати на залізничних вагонах. Низку таких модернізованих вагонів дослідного зразка із зниженою площадкою платформи створено на Крюківському вагонобудівному заводі. Вони успішно пройшли ходові випробування на ділянці Львів – Мукачево, подолавши складні карпатські перевали і тунелі. Впровадження цих перевезень дозволить заощадити чимало автомобільного пального, зменшити інтенсивність руху на шосейних магістралях й прискорити доставку вантажів.

Молодь споруджує собі житло

ПОЛТАВА. – Не маючи "великих" грошей, усе більше молодих сімей на Полтавщині розпочинають спорудження власного житла. Допомагає в цьому спеціяльний фонд, який надає пільговий кредит на 20 років.

Німці повертаються на Херсонщину

ХЕРСОН. – На Херсонщині пожвавилося облаштування німців, які повертаються сюди з місць депортації. Щойно п'ять сімей відсвяткували новосілля у районному центрі Високопілля, заснованому колоністами з Німеччини ще 1869 року. Тут плянується створити найбільший у краї осередок для компактного проживання їхніх нащадків. Не припиняється робота і на упорядкуванні будинку, де 1 вересня 2000 року має відкритися гімназія з німецькою мовою викладання. Значну частку коштів з державного бюджету виділено на газифікацію помешкань німців, які осіли у селі Ольгине.

Давній Київ очима шведського мистця

КИЇВ. – Яким був Київ у середині минулого століття? Відповідь на це питання дають малюнки шведського художника Карла Петера Мазера (1807-1884), який подорожував Україною. Фотокопії малюнків майстра з його подорожнього альбому представлено на виставці, що відкрилася у Національному художньому музеї України. Вона організована за підтримки Шведського інституту та посольства Швеції в нашій державі. У музейній залі представлено 43 малюнки з альбому К.П.Мазера. Тут - Софіївський собор і Києво-Печерська лавра, Золоті ворота та Андріївська церква, Військово-Микільський і Братський собори. На превеликий жаль, значну частину київських храмів, які змалював шведський художник, знищено протягом XX століття з ідеологічних міркувань. Тому малюнки К.П.Мазера становлять виняткову цінність для істориків, архітекторів, реставраторів, які працюють над відтворенням українських святинь.

Майбутнє львівського туризму

ЛЬВІВ. – Можливості древнього Львова стати українською "меккою" визначали експерти Британського фонду Ноу-Гау. В рамках спільного з міською владою проєкту щодо розвитку туристичної галузі вони провели конференцію, де розроблялася стратегія і тактика якнайповнішого використання можливостей унікального архітектурного заповідника. До розмови також запрошено представників приватних фірм, транспортних агентств, асоціяції гідів-екскурсоводів, керівників і власників готелів, екологічних та просвітницьких фондів.

Створено Науково-педагогічну бібліотеку України

КИЇВ. – На базі Наукової бібліотеки Інституту педагогіки Академії педагогічних наук та Центральної освітянської бібліотеки Міністерства освіти створено Державну науково-педагогічну бібліотеку України. Бібліотека є національним галузевим книгосховищем, координаційним та інформаційно-методичним центром бібліотек освітянської галузі і входить до складу Академії педагогічних наук України.

Україна - США: партнерство громад триває

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. – Тривають зв'язки між прикарпатським містом Калушем та американським Літл-Роком, що у штаті Аркенсо. Це одна з партнерських пар 18 самоврядних громад США і стількох же громад України. У рамках трирічної програми практичного навчання працівників органів самоврядування України, яку фінансує Агентство США з міжнародного розвитку, у Літл-Року побувала делегація на чолі з першим заступником міського голови Ігорем Кучмою. Налагоджується обмін делегаціями освітян, медиків, студентів.

Андрій Шкурган – один з кращих баритонів континенту

ЧЕРНІВЦІ. – Співака Андрія Шкургана вітали чернівчани в обласній філармонії, де їхній земляк дав концерт, який підтвердив високий талант та майстерність зірки оперної сцени. Андрій Шкурган зачарував Европу своїм голосом. На честь співака – переможця престижних міжнародних конкурсів в семи закордонних державах піднімався Державний прапор України. Президент Франції вручив буковинцеві кубок своєї країни, а королева Данії, зачарована одним з найкращих баритонів континенту, після концерту вийшла на сцену, щоб особисто привітати артиста.

Чечня: зупинити кровопролиття

Леонід Кучма: у чеченській проблемі треба поставити крапку

СТАМБУЛ. – Леонід Кучма в інтерв'ю українським журналістам сказав, що "в якійсь мірі треба зрозуміти і Росію". "Не можна спрощено ставитись до подій у Чечні, бо це – масовий тероризм, який не має кордонів",- додав Президент. Він, за його словами, і раніше підтримував Росію у тому, що треба ставити крапку у цій проблемі. В той же час Президент України підтвердив свою позицію стосовно того, що Росії треба шукати ефективніших методів у боротьбі з терористами і при цьому уникати неґативних наслідків для мирного населення.

Преставники НРУ протестують

ОДЕСА. – На знак протесту проти бойових дій у Чеченській Республіці відбулося пікетування Генерального консульства Росії в цьому чорноморському місті. В акції, що тривала близько однієї години, взяли участь кілька десятків представників Одеської крайової організації Народного Руху України. Прийнято заяву до президента і прем'єр-міністра РФ і Державної думи Росії із закликом до припинення війни на Кавказі.

Жінки України проти війни

СУДАК – (Автономна Республіка Крим), 20 листопада. – Понад 50 представниць недержавних жіночих організацій України, які беруть участь у всеукраїнській конференції з гендерних проблем, що проходила цими днями в місті Судак, прийняли звернення до жінок Росії та Чечні. У ньому вони висловили співчуття всім жінкам, чиї рідні і близькі гинуть зараз у Чечні. Вони закликали "людей доброї волі сприяти припиненню кровопролиття у Чечні". Представниці жіночих організацій з різних регіонів України висловили впевненість у тому, що тільки за активної участі жінок-матерів усього світу буде припинено війну у Чечні.

За повідомленнями ДІНАУ

ТЕМА ТИЖНЯ

Борис Єльцин грюкнув дверима

Світ побачив трагедію Чечні

Драматичні події відбулися цього тижня в Стамбулі на засіданні Організації безпеки і співробітництва в Европі. Військова агресія Росії проти маленької північно-кавказької республіки, котра вже понад два століття бореться за незалежність і з розпадом СССР проголосила її, нарешті стали темою на високій нараді провідників 54 держав-членів ОБСЕ. Один за одним представники Норвегії, Німеччини, інших країн, а також Генеральний секретар ООН Кофі Аннан, Романо Проді з Европейського Союзу закликали Росію закінчити війну і шукати можливости вирішення конфлікту мирним шляхом. Якою не була реакція Росії на таку поставу учасників наради? Президент Росії Борис Єльцин обурився і, як говориться, „хряпнув дверима", демонстративно залишивши нараду. Перед цим демаршем він заявив: „Ви не маєте права критикувати нас за операцію в Чечні! Ми не приймаємо порад так званих об'єктивних критиків Росії". Роздратований російський президент, покидаючи Стамбул, сказав, що очікував допомоги інших держав „у розправі з терористами", бо інакше тероризм „пошириться на весь світ". Єльцин заявив, що Росія не вестиме жодних переговорів „з бандитами".

Позиція Росії повністю відповідає доктринам, які панували в СССР і здійснювалися з ужиттям збройної сили. Чи не так само були названі „бандитами" борці за українську незалежність з ОУН-УПА? Чи не та сама „боротьба з бандитизмом" зробила мільйони далеких від політики українців жертвами НКВД і МҐБ?

Коли в 1991 році Чечня проголосила незалежність, Москва сприйняла цю новину вороже. В грудні 1992 року було відділено від Чечні сусідню Інгушетію, а ще через два роки 40-тисячне військо Росії ввійшло в Чечню. В жорстоких боях загинуло за різними джерелами від 50 до 80 тисяч осіб, переважно мирних жителів. Міста і села Чечні, її господарський потенціял зазнали непоправної руїни.

Мужній опір гірського народу змусив Росію визнати свою поразку і в січні 1997 року вивести своє військо з Чечні. З Чеченею було укладено перемир'я, яке передбачало врегулювання її статусу до 2001 року. Але підривна діяльність Москви на цих теренах не припинялася, численні провокації її спеціяльних служб з додатком протизаконних дій неминучих в таких випадках місцевих кримінальників „списувалися" на борців за незалежність. На міжнародній арені Чечня програвала Росії – у світі не визнали її суверенности, зруйнована російськими військами і облогою економіка збільшувала злидні. Бюджет Чечні поповнювали лише прибутки нафтопереробного заводу, податки з користування шляхами і летовищемта ще базарами. Вирватися з цієї пастки можна було лише за підтримки сусідніх кавказьких республік. Тому чеченські вояки взяли участь у військовій експедиції до сусіднього Дагестану, де також було проголошено незалежність, яку Росія, як звичайно намагалася придушити. У відповідь на Чечню обрушився нещадний удар російського війська. Важка артилерія, сучасні літаки обстрілювали снарядами і ракетами мирні села і нечисленні міста.

Військо оточило столицю Чечні і закликало уцілілих мешканців покинути її перед цілковитим знищенням через спеціяльно залишені „коридори" в бльокаді. Десятки тисяч біженців і без цього почали тікати до сусідньої Інгушетії, не маючи там жодних можливостей для життя. Але й тут на шляху втікачів став російський чобіт.

Світ не відразу відгукнувся на трагедію чеченського народу. Росія не давала можливости закордонним журналістам потрапити на місце воєнних дій, заборонила перебування в країні представників ОБСЕ, таємничі вбивства працівників добродійних організацій змусили припинити допомогу. Зі свого боку вищі урядовці Росії почали кампанію виправдання війни в західній пресі. Прем'єр Владімір Путін в „Нью-Йорк Таймсі" закликав американців підтримати дії Росії, оскільки вони не протестували, коли США бомбардували Ірак, Судан і Афганістан. Міністер оборони Росії Ігор Сергєєв сказав, що Росія не реагуватиме на вимоги Заходу, а перемога в Чечні тільки збільшить повагу до Росії. Міністер закордонних справ Ігор Іванов у „Файненшел Таймс" попередив, що Росія готова порвати стосунки із Заходом, якщо його держави засуджуватимуть її дії в Чечні.

Проте Захід, хоча багато в чому схильний загравати з Росією, усе ж в Стамбулі сказав Єльцину правду в очі. Нарешті світ помітив відчайдушні зусилля гірського народу, про які Тарас Шевченко пророчо сказав: „Борітеся – поборете: вам Бог помагає!"

Левко Хмельковський

Дмитро Павличко

То внутрішня справа Росії

Не сплять президенти щасливих країн,
Ночами кричать, навіженці,
Їх мучить хандра, надокучливий сплін –
Під танками гинуть чеченці.
Засніть же, добродії! То не біда –
Склепляйте натруджені вії.
Стікає із гусениць кров молода? –
То внутрішня справа Росії.
Шиковні міністри заплачуть от-от,
В їх погляді повно печалі,
Бо десь там мордують чеченський народ
А панство? – На карнавалі.
Не плачте! Не треба! Винця ще ковток!
Звивайтеся в танці, як змії.
Вбивають дітей і ґвалтують жінок? –
То внутрішня справа Росії.

Свій лик до Чечні повертає Господь,
Де кров, ніби нафтова гуща.
Палає, і владу вже втратила плоть,
І сяє душа невмируща!
Але патріярх, вихователь орди,
Кремлівський намісник месії,
Наказує Богу: „Не дивися туди –
То внутрішня справа Росії".
Моліться, народи великі й малі,
Серця обертайте в гранати,
Уклінно просіть, щоб прийшли москалі,
Дали вам безсмертя спізнати.
Бо ваша свобода, Різдва сяяття,
І мови й клейноди святії,
І право на подих, на мир і життя –
То внутрішня справа Росії.

АМЕРИКА І СВІТ

Підвищено відсоткову рату короткотермінових позичок

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня Федеральна рада валютних резерв підвищила на одну четверту відсотка рату короткотермінових позичок – до 5.5 відсотка. Свій крок керівництво цієї установи пояснило тим, що поєднання економічного росту і малої кількости безробітних могло зумовити інфляцію. Вже третій раз цього року центральний банк підвищує рату, щоб сповільнити економіку. З приводу цього вкладники капіталу значно пожвавили свою діяльність на біржах цінних паперів.

Папа Римський відвідає Святу Землю

ВАТИКАН. – Апостольська мандрівка Папи Римського Івана Павла II до Святої Землі відбудеться в кінці березня 2000 року. Це офіційно підтвердив представник Святого престолу монсеньйор Крешенціо Сепе. Під час прес-конференції у Ватикані він зазначив, що програму поїздки Папи покищо не з'ясовано в подробицях, але 25 березня, на Благовіщення, він плянує відвідати Назарет.

Підозрівають одного з пілотів літака

НЬЮ-ЙОРК. – Американські офіційні особи підтвердили, що в розслідуванні причин катастрофи єгипетського "Боїнга-767" з'явився перший підозрюваний - один з пілотів літака 59-річний Гаміль аль-Батуті. "Покищо ніхто не говорить, що аль-Батуті - винний в загибелі 216 пасажирів і членів залоги, зазначила телевізійна мережа Сі-Ен-Ен. Але основну увагу слідчих зосереджено на ньому".

Космічний успіх Китаю

ПЕКІН. – У неділю, 21 листопада, Китай повідомив про свій перший успішний запуск безлюдного міжпростірного судна, що є важливим кроком до мети – запустити власні розвідувальні кораблі у простір. Запуск цього міжпростірного судна не був несподіванкою для західніх дипломатів і експертів міжпростірних полетів, з яких деякі вважають, що в скорому часі Китай зможе післати своїх науковців на міжпростірні досліди. Крім того, це було неабияке досягнення в часі президента Жіянг Земіна, котрий в 1992 році особисто був промотором цього проєкту, дбаючи щоб Китай став членом невеличкого клюбу держав, які мають своїх людей у космосі.

Нова влада Пакістану наводить порядок

ІСЛЯМАБАД, Пакістан. – У Пакістані триває велика хвиля арештів осіб, яких підозрівають у корупції і отриманні хабарів під виглядом кредитів. Серед затриманих чимало впливових бізнесменів і політиків. Цим арештам передувало прийняття новими військовими властями Пакістану закону про боротьбу з корупцією. За оцінками експертів, наближена до поваленого уряду Пакістану еліта заборгувала банкам країни приблизно 211 мільярдів рупій.

Росія відмовила в проханні комісарові з прав людини

МОСКВА.– Російське керівництво відповіло відмовою на прохання Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини Мері Робінсон направити в Росію свого особистого посланця, який міг би сприяти встановленню діялогу між Москвою і Грозним. В офіційній заяві міністерства закордонних справ Росії зазначається, що в умовах, коли на Північному Кавказі вже побували місії ООН і ОБСЕ, немає потреби в окремій поїздці особистого посланця М. Робінсон.

Індія готова підписати договір

ДЕЛІ, Індія. – Проблеми роззброєння, заборони ядерних випробувань і контролі за переміщенням військових технологій і радіоактивних речовин обговорили в ході проведених у Лондоні дводенних переговорів міністер закордонних справ Індії Джасвант Сінгх і заступник секретаря Державного департаменту США Строб Талботт. За підсумками переговорів індійський міністер підтвердив згоду Делі підписати договір про всеосяжну заборону ядерних випробувань, як тільки з цього питання буде досягнуто національного консенсусу.

В. Путін кандидуватиме на президента Росії

МОСКВА.– Переконаність у правильності вибору кандидатури Голови уряду РФ Володимира Путіна на посаду глави держави висловив Президент Росії Борис Єльцин. Перед зустріччю з В. Путіним у своїй підмосковній резиденції "Горки-9" Б. Єльцин заявив, що з часу призначення Путіна на посаду прем'єр-міністра уряду Росії "змінився він сам, встиг багато чого досягти". За його словами, йдеться "не тільки про внутрішні справи, які, за його словами, він знав досить добре, але і в міжнародному пляні його визнали як прем'єр-міністра уряду, як голову уряду РФ".

США невдоволені угодою англійсько-голяндської компанії

ВАШІНҐТОН. – Уряд Президента Билла Клінтона скритикував угоду між англійсько-голяндською компанією "Ройял-Датч Шелл" та Іраном про розбудову двох нафтових родовищ на півночі Перської затоки. Як заявив офіційний представник Державного департаменту Філіп Райкер, американське зовнішньополітичне відомство розпочало розслідування, щоб визначити, чи підпадає контракт під дію Закону1996 року про санкції проти Ірану і Лібії.

Б.Єльцин обурюється критикою Заходу щодо Чечні

СТАМБУЛ, Туреччина. – Минулого тижня російський президент Борис Єльцин гостро скритикував присутніх на конференції ОБСЕ керівників 54 держав за їхні застереження щодо війни Росії у Чечні. З його критикою не погодились присутні – французький президент Жак Ширак сказав, що цей спосіб поборювання тероризму є „трагічною помилкою", за котру життям платить забагато невинних громадян. Президент Билл Клінтон зазначив, що Захід пробує зробити для чеченського цивільного населення те, що був би зробив і для Б. Єльцина, коли він був на барикадах у 1991 році. Одностайність західніх провідників спонукала Росію погодитись, щоб голова названої організації відвідав Чечню і допоміг знайти політичну розв'язку цього конфлікту.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор – Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка – Павло Стокотельний; Реклама – Марія Осціславська; Адміністратор – Володимир Гончарик.

Демократи, комуністи і оліґархи

Закінчилася тривала кампанія виборів Президента України, яка дещо загальмувала і без того повільний процес творення засад державности, поглинула чималі кошти і завершилась очікуваним утвердженням діючого Президента на його посаді. Спершу претензії на керівне крісло заявила велика група колишніх комуністів, частина яких дещо змінила свої орієнтації на соціялістичні або підприємницькі. Поруч з ними став і один з представників ледь помітного демократичного руху в Україні. На другому етапі комуністів залишилось тільки двоє. Старший з них пройшов номенклятурну школу ідеологічного гарту за часів брежнєвського „розвинутого соціялізму", який називали жартома „розквітом застою". Другий, молодший за віком, у ті роки ледве почав свою комсомольсько-партійну кар'єру і ще не дозрів до рішучого реформування своїх поглядів, від чого його оберігали також численні комуністичні ортодокси, які вже не могли висуватися в кандидати зі своїми надто відомими прізвищами, тож робили ставку на менш відомого свого вихованця. Обидва комуністи не зберегли вірности своїй доктрині, дещо незручній після тривалого панування системи. Перший вже після попередніх виборів почав натякати на необхідність економічних реформ (вдалим символом його нинішньої позиції є новий український орден „Золота зірка", на якому поєднано відроджений український тризуб з п'ятикутною зіркою комуністичного минулого (див. сторінку „В кінці газети"), а другий, на вирішальному етапі боротьби за президентське крісло раптом повернув до соціял-демократії, але зробив це надто пізно і виборці не встигли усвідомити зміну в програмі комуніста.

Найістотнішим вислідом кампанії став виразний поділ на політичні табори згідно засади "хто є хто". Національ-демократичне крило продемонструвало свою слабкість, кланову амбіційність, нездатність до об'єднання, а також певну втрату політичної орієнтації, коли деякі націоналісти заохотилися можливістю обрати на провідника високого службовця політичної поліції, який впродовж багатьох років поборював незалежницький рух.

Комуністи переконалися у тому, що їхню плятформу підтримує тільки їхня ж партія, а тому погодилися на деякі зміни фасаду своєї програми, впровадивши натяки на можливість реформ. Визначилося угруповання магнатів, які, власне, виграли вибори. Їхнім представником (або одним з них) є діючий Президент, політика якого якнайбільше сприяє збагаченню окремих осіб, груп чи навіть мафіозних утворень. Вони зацікавлені в тому, щоб якнайдовше тривав час, коли законодавство не спирається на виконавчу владу і судочинство, а розпад велетенського, переважно мілітарного господарства дає нагоду "прихватизувати" ласий шмат народного добра. Дехто, як Лазаренко, вже вхопив так багато, що „відпав" від годівниці, інші не виявили такої спритности і тепер ризикують не потрапити до Америки, але не впадають у відчай, бо гроші і в Африці – гроші...

Оліґархи створюють довкола нинішнього Президента імідж успішної закордонної політики, бо пересічному українцеві, який живе за умов економічного занепаду, легше повірити в те, чого він не бачить.Тимчасом саме жалюгідне існування більшости українців може змусити правлячу оліґархію кинути народові якусь дещицю. Страх перед соціяльним вибухом на разі є, очевидно, єдиною принукою для української оліґархії і її влади до початку конкретних змін. Керівник уряду В. Пустовойтенко вже поспішив із заявою, що йому „вдалося утримати макроекономічні показники за десять місяців поточного року в межах, намічених урядом". Іншими словами прем'єр заявив, що ситуація в країні є поганою, але могла б бути ще гіршою, коли б урядовці не працювали „самовіддано, на благо процвітання країни". Після таких провіщень слід, напевно, чекати переможних рапортів про великі досягнення..., і т.д. Але в умовах демократії народ хоче відчути ті досягнення, як кажуть, на дотик. Тому наступне слово – за новим (старим) Президентом.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про не такий вже й смачний торт

Ріжуть торт. Ця фотографія через Інтернет обійшла світ (подаємо її фраґмент)

Минулого тижня можна було побачити на Інтернеті таку дивовижу з України, яку навіть в американському телебаченні не завжди знайдете. Отож показується, що в Україні тепер присвоїли собі для „святкування" американський звичай відзначати Гелловін, з тим, розуміється, що, як завважуємо, і тут літера „х" взяла верх і це святкування називається „Хеловін". І саме на такому „святкуванні", як ми бачили на Інтернеті, в одному із популярних ресторанів Києва виставили торта у формі жіночого тіла в натуральну величину, з відповідним зазначенням усіх анатомічних частин при помочі солодкої маси, темного винограду і двох вишеньок на грудях. А нам цей „торт" якось не видався смачним, а радше насунув десятки різних думок на тему швидкости запозичення чужих звичаїв зі Заходу.

Важко вже тепер чітко ствердити, що було початком захоплення різними звичками, які можна було радше залишити „гнилому Заходові", а які в Україні дуже скоро знайшли прихильників, а то й звеличників. Здається, спершу це були „мильні опери", якими наші земляки так захопилися, що деякі, як наприклад, „Чому багаті плачуть", були таким козирем, що в часі, коли їх передавали, завмирало ціле життя. (Цей феномен ми самі пережили свого часу у Львові).

Якось так воно склалося, що в Україну потрапляють третьорядні фільми, як також низько оцінювані телевізійні програми – мабуть, тому, що вони дешевші, а з тим серед них цілий ряд порнографічних. Справді, коли читаємо часом в українських газетах програми телебачення та місцевих кінотеатрів, то дивуємося, звідкіля в них стільки порнографії, а вже зокрема коле воно наше око, як такі фільми грають в кінотеатрах, що носять імена Лесі Українки чи Івана Франка. Але чи цей скорий вплив „гнилого Заходу" залишився лише при фільмах? На жаль, за тим пішли також інші звичаї та сьогоднішні „моди", як в уборі, в танцях, як ось славний „гіп-гоп", чи навіть у вигляді хлопців, які залюбки тепер виголюють голови, або залишають там дивні узори. Не тільки, однак, у таких зовнішніх виявах зрівняння зі Заходом пишається тепер молодше покоління в Україні. Наркотики, секс, а передусім бажання кожною можливою ціною здобути гроші, вже зрівняло їх із тими, що стали для них найгіршим прикладом тут, в Америці.

Спостерігаючи все це зблизька і здалека, читаючи про це в пресі та на Інтернеті, дивуємося і раз-у-раз ставимо собі питання, чому так скоро та легко всмоктує наше нове покоління усі погані звички, що приходять із західніх країн, а так мало знаходять добрих прикладів для наслідування?

Чому не наслідують в нашій батьківщині увічливости, приязного усміху до кожної незнайомої людини, джентельменства у поведінці, шанування старших і т. д. – усіх цих щоденних звичок, що панують все ще на Заході нарівні із іншими кращими традиціями минулого?

Чому саме приймають звичай „святкувати" Гелловін, що раніше, а власне кажучи, досі в США є призначене радше для дітвори, і ледве чи тут побачите десь з того приводу прийняття із тортом на подобу нагої жінки.

Коли пишемо ці рядки, ще тільки два дні ділить нас від одного із найбільших свят в США – Дня Подяки, яке тут досі стараються проводити урочисто, тепло, родинно, дякуючи Богові за все, що мають. Здається, що часом День Подяки в США є навіть урочистішим, як Різдво. А ми чомусь залюбки називаємо з насмішкою це свято „святом індика".

Може б, так, на відміну, День Подяки, а не „свято індика" передати нашим співвітчизникам? Бо цей торт, що ми його побачили з приводу святкування Гелловіна, таки несмачний.

О-КА

Нові цифри...

(Закінчення зі стор. 1)

уникнути арешту. На батьківщині йому спочатку було пред'явлено обвинувачення в незаконному привласненні 2.1 млн. долярів, коли він обіймав посаду глави уряду. Згідно з документами, поданими минулого літа американською прокуратурою до федерального окружного суду в Сан-Франциско, лише за один тиждень у серпні 1997 року через банківський рахунок українського екс-прем'єра в Швайцарії пройшло 124 млн. долярів. Тепер, у результаті роботи слідчих у Швайцарії і в Україні, а також нещодавнього повідомлення уряду Антіґви і Барбейдос – карибської офшорної зони, послугами якої Лазаренко також користувався, – вимальовуються нові цифри. "Цілком очевидно, що йдеться про 700 млн. долярів", – свідчить обізнана особа. Про те, що Павло Лазаренко людина дуже заможна, засвідчують також інші факти. Торік, нагадує "Волл-стріт джорнел", він заплатив 6.7 млн. долярів за розкішний особняк в Каліфорнії. Маєток, який раніше орендував відомий кіноактор Едді Мерфі, має 41 кімнату, два вертолітних майданчики, а також... п'ять псарень.

За словами газети, документи, подані швайцарськими слідчими, засвідчують про те, що Павло Лазаренко нажив мільйони долярів на торгівлі корисними копалинами і природним газом, а також завдяки іншим операціям, які навряд чи можна назвати законними. Ці документи приєднані до справи про екстрадицію. Однак нью-йоркський адвокат колишнього прем'єра України Майкл Гендворкер стверджує, що свої доходи його клієнт отримав цілком чесним шляхом, а обвинувачення проти нього нібито сфабриковане українськими властями. Слухання в справі про видворення Лазаренка із США перенесено на 18 січня.

(ІТАР-ТАСС-ДІНАУ)

УСЛІД ВАЖЛИВІЙ ПОДІЇ

Народ проголосував за стабільність

На мою думку, вдруге обравши Леоніда Кучму Президентом України, український народ цим самим проголосував за рівновагу у суспільстві, за політичну стабільність. Завдання тепер полягає в тому, щоб змінити сьогоднішню економічну „стабільність", яка є негативною. Чи вдасться це Л. Кучмі зробити, особливо якщо врахувати сильну ліву, ліво-центристську і праву опозицію у Верховній Раді? З огляду на цю опозицію, чи відважиться Президент ступити нові кроки в напрямі до західньої демократії, до европейських економічних і політичних структур? Чи відважиться, нарешті, визнати воюючою стороною у Другій світовій війні нашу славну Українську Повстанську Армію?

Д-р Володимир Боднар,
Клівленд

За що найбільше критикували Л. Кучму?

Найбільше, як виглядає, критикували його деякі кола націоналістичної інтелігенції не за економічні недоліки, а тому що були невдоволені його національно-культурною політикою. Коли б Кучма робив сильний натиск на українізацію, тоді ніхто б його за за його недотягнення в економічній політиці не критикував...

У сьогоднішній ситуації в Україні погляди кандидата на проблеми економічної політики є багато важніші, ніж проблема скорої українізації... Багато українських патріотів не думали про те, яку шкоду міг завдати економіці України О. Мороз, якби став Президентом.

М. Мельник,
Талмадж, Огайо

Чужоземні спостерігачі про вибори в Україні

КИЇВ. – Президентські вибори в Україні змінили демократичну традицію, що розвивається у державі, та продемонстрували чітко визначений вибір українського народу щодо напряму свого майбутнього розвитку. Про це заявив керівник делеґації спостерігачів Міжнародного Республіканського Інституту, колишній Генеральний прокурор, губернатор Пенсильванії Дік Торнбурґ, виступаючи на пресконференції для представників засобів масової інформації у Києві.

Підставою для такого висновку стала діяльність 10 груп спостерігачів від Міжнародного Республіканського Інституту в дев'яти областях.

В цілому ж моніторінґом цього інституту в Україні було охоплено більш як сто виборчих дільниць.

День Подяки – родинне свято

Традиція американців урочисто відзначати День Подяки сягає до англійських осінніх фестивалів, які за обрядовістю нагадують українські обжинки.

В Америці його започаткували вже у 1621 році перші іміґранти-поселенці з місцевости Плимут у Массачусетсі, які прибули до берегів Америки на кораблі „Мейфлавер" рік перед тим – точніше, 11 грудня 1620 року, шукаючи порятунку від переслідувань. Той перший рік був дуже важким.

З 102 ориґінальних поселенців залишилось всього 56 осіб, інші не пережили жорстокої, холодної зими. Однак наступна осінь, 1621 року, була такою урожайною, що овцілілі колоністи вирішили окремим урочистим святом подякувати Богові, що й зробили разом зі своїми приятелями-місцевими індіянами, котрі допомогли поселенцям вижити той перший важкий рік.

Після того першого урочистого святкування, День Подяки святкували непослідовно й у різні пори року, а президент Томас Джефферсон взагалі зневажливо поставився до святкування Дня Подяки.

Тільки після безперервної 40-річної кампанії, зокрема редакційних статтей, листів до губернаторів і президентів редактора Сари Джозефи Гейл, вдалося відновити традицію Дня Подяки. У 1863 році Президент Лінкольн проголосив останній четвер листопада всенародним Днем Подяки і днем, вільним від праці. А в 1941 році Конґрес остаточно визнав День Подяки офіційним державним святом, яке призначено святкувати у четвертий четвер листопада.

Серед десяти законом схвалених леґальних свят, найбільш поширеним і святковим для всіх жителів Америки, без уваги на расу, національність і віровизнання – це День Подяки.

Це свято дуже популярне в Америці. Поза Америкою, крім Канади, його не знають. Воно стало родинним святом, і в цьому відношенні найбільш нагадує Святий Вечір під Різдво Христове: вся родина збирається за святковим столом, на якому обов'язково мусить бути індик, тому й часом називають жартівливо День Подяки „святом індика".

У звичай його святкувань внесено Богослужіння та молитви подяки за цілорічний добробут і врожай, крім традиційного індика, пирога з дині та кукурудзи у різних її видах.

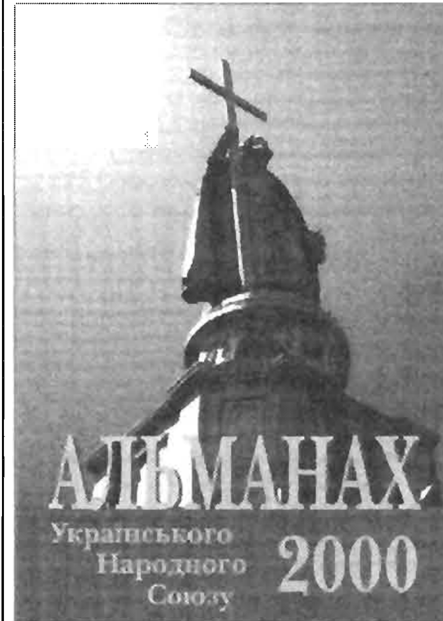
Як ті перші індіяни, американці впродовж понад 200-річного існування своєї держави завжди були готові простягнути допоміжну руку та поділитися своїми багатствами з іншими – потребуючими.

Зокрема духовним багатством – свободою думки, вислову, правом на плекання своїх релігійних переконань і культури та дружнього співжиття з інакшедумаючими. Ця спроможність толерувати думку інших і багатогранність людських культур стали для Америки підвалинами справжнього демократизму, добробуту й могутности. Однак, все це ніколи не перешкодило рости і плекати американську окремішність, що базується на співдії інакшости.

У цьогорічний День Подяки, коли дякуватимемо Господеві за здоров'я і добробут, не забуваймо в першу чергу подякувати за сам дар життя.

Х. В.-Ф.

Альманах-2000 – назустріч читачеві

По сторінках нового видання

Вже готовий Альманах УНСоюзу на 2000 рік. Передплатники тижневика дістануть нову книжку ще перед Різдвом. У ній висвітлено моральне, духовне, релігійно-церковне життя нашої спільноти в усій його багатогранності.

Доки альманах прийде до вас, ми друкуватимемо окремі його сторінки, які, ми віримо, дозволять вам скласти попереднє уявлення про цей збірник і заохотять вас придбати його також для своїх рідних і приятелів за межами Америки. Сьогодні вміщено першу сторінку з щойно виданого Альманаху-2000.

Попереднє знайомство з автором та його концепцією

Василь Колодчин

УКРАЇНСЬКІ ЦЕРКВИ НА ПОРОЗІ XXI СТОРІЧЧЯ

...Не вистачає думати старими категоріями місця та завдань Української Греко-Католицької Церкви в Україні (у відношенні до Українських Православних Церков Московського та Київського Патріярхатів, до Автокефальної Православної Церкви, та до інших релігійних груп в Україні, як і до невіруючих), у вселенській Католицькій Церкві (у відношенні до римо-католиків та до інших східніх католицьких Церков), та навіть у світі (у ставленні до інших християн, до нехристиян, до невіруючих). Нам радше потрібно думати про спільну стратегію всіх наших церков у справах (а) екоменізму, (б) відбудування нашого духовного, релігійного та церковного життя, а також (в) напряму українського християнства в майбутньому тисячолітті. Ці три мети взаємно пов'язані.

Які можуть тут бути впливи Москви, Царгороду, Риму, Америки? Українське православ'я мусить перш за все віднайти свою ідентичність, визволитися не так від впливів, як від верховодства московського православ'я, і чітко та безпосередньо визнати першість Царгороду. Але Царгород має важливість для всіх українських християн, бо від константинопольських греків ми отримали християнство, і це наша матірна Церква.

Щодо Риму – це для всіх українських християн, не лише католиків, престіл наслідників св. Петра. Характер римського першенства між патріярхальними престолами – це тема постійної дискусії католиків і православних світу.

Отже, всім українцям важливе узгіднення взаємин Риму та Царгороду...

Збережімо школу...

(Закінчення зі стор. 1)

Отець П. Пащак звернув увагу на те, що в довкіллі живе мало українських родин, і діти в більшості доїжджають до школи автобусами.

Як поінформовано нас, тепер у школі навчається в нижчих клясах 109 учнів, а у вищих – 150, в тому певна кількість не є українцями. Але, як стверджують члени комітету, одночасно в останніх роках є значний приплив дітей із четвертої хвилі українських іміґрантів. Для них, як також для втримання інших наших дітей в українському середовищі, школа св. Юра – одна із нечисленних того роду – доконче потрібна.

Створений комітет звертається із гарячим закликом до колишніх учнів, щоб вони включилися в збіркову акцію фінансової допомоги, як це практикується в численних американських школах, як також, щоб працювали у батьківському чи громадському комітеті допомоги школі.

Учасники інтерв'ю вказували на досвід інших шкіл, зокрема на приклад української цілоденної вищої школи в Дітройті, яка стояла недавно перед подібною кризою, але зуміла її побороти і тепер висунулася на одну із найкращих шкіл Дітройту. Треба тільки енергійно взятися до діла, треба співпраці управи церкви, пароха, учителів та батьків, а передусім треба багато доброї волі та взаємної інформації. Одна з проблем полягає в тому, що частина учнів-дітей з „четвертої хвилі" неспроможна платити 3300 дол. в рік за академію або 2000 – за нижчу школу, чи 1500 за садочок. Тому треба знайти можливості інших прибутків.

Школу при церкві св. Юра треба за всяку ціну врятувати, – заявили представники багатолюдного зібрання української громади в Нью-Йорку, – а це можна зробити за умови взаєморозуміння і співпраці поміж парохом, батьками і церквою.

– Биймо на сполох! – просять члени комітету, закликаючи усіх колишніх учнів та усіх людей доброї волі зголошуватися на адресу Сергія Гошовського, що є речником комітету батьків **(408 West, 57 St. 10-M, New York, NY 10019, Тел. (212) 247-7367)**.

...Вже коли цей текст був написаний, ми довідалися про останню розмову о. Пащака з головою громадського комітету І. Гошовським. Пропозиція пароха полягає в тому, щоб видатки на адміністрацію школи, і взагалі всі фінанси, взяв на себе громадський комітет, а парафія надасть школі приміщення та попередню опіку. Це той варіянт, який може позитивно розв'язати шкільну проблему.

Ольга Кузьмович

Ідемо, в одну колону...

(Закінчення зі стор. 1)

увагу звичайних американців, яким учасники походу вручали листівки англійською мовою, де розповідалося про цю трагічну сторінку історії України. Ньюйоркська ж поліція забезпечила можливість вільного пересування нашої колони вулицями міста.

У колонах цієї сумної демонстрації було дуже багато молоді, зокрема з числа новоприбулих. Багато українців приїхали з різних куточків Америки – хто організованими для цієї події автобусами, інші – власними автами. Євгенія Далас прибула до Нью-Йорку аж з Лос-Анджелесу. Голодомор пережила маленькою дівчинкою, але і досі з болем згадує ті часи, коли неймовірно хотілося їсти і маленькими рученятами згрібала крихти хліба, що прилипли до скатертини.

– Нарешті, – говорить пані Євгенія, – ми спромоглися на проведення цієї процесії, я чекала на неї все своє життя. Бо світ має знати, що Україна загубила свого народу більше, ніж будь-яка інша країна. Ті страшні роки переслідували мене все моє життя і взяло багато часу, аби позбавитися сумного виразу очей, і в цьому допомогла мені моя колишня професія модельки, яка вимагала веселого вигляду.

Похід в Нью-Йорку

Коли колона дійшла до величавого собору Святого Патрика, там вже чекали понад тисячу українців. Тож понад трьом тисячам людей ледве вистачило місця в соборі, дехто навіть стояв.

Соборну Панихиду відправили український православний Архиєпископ УПЦ Антоній та Єпископ УКЦ Василь Лостен. Як і минулого року, спів хору "Думка" створив надзвичайну атмосферу в римо-католицькому храмі. Українська пісня лунає тут не часто, а в такий особливий момент прозвучала особливо зворушливо.

Сенатор-демократ з Нью Йорку Чарльз Шумер виголисив промову, в якій показав досить глибоку освіченість в питанні Голодомору, назвавши його українським Голокостом. Він підкреслив, що ця трагедія, яку комуністична Росія приховувала і відмовлялася від допомоги, має залишитися в пам'яті всіх народів світу і слугувати страшним уроком на майбутнє.

– Сталін вмер, Радянський Союз розпався, а українська нація, українська культура живуть і процвітають, – закінчив свою промову Чарльз Шумер.

Надзвичайний і Повноважний Посол України в США Антон Бутейко прибув до Нью-Йорку спеціяльно, аби взяти участь у вшануванні пам'яті невинних жертв українського Голодомору. В своїй промові він назвав події 1932–33 років одним з найстрашніших злочинів XX століття. Закликав пам'ятати трагедію, аби подібного ніколи не повторилося, і запевнив присутніх, що незалежність України є головним гарантом того, що подібний геноцид ніколи не повториться. Словами "Вічна пам'ять жертвам голодомору!" Антон Бутейко закінчив свою промову.

Виступає сенатор Чарльз Шумер

Постійний представник України при ООН Володимир Єльченко нагадав присутнім, що окрім 7–10 мільйонів замучених голодом в Україні, мільйони українців були депортовані з рідних земель і загинули в найдальших куточках совєтської імперії. Але, незважаючи на всі тортури, українці вижили, відродилися і, використовуючи історичний досвід, будують незалежну, демократичну державу.

Генеральний консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський в розмові з кореспондентом "Свободи" високо оцінив важливість подібної акції.

– Такі заходи свідчать про те, що пам'ять живе, люди пам'ятають про трагічні сторінки в історії своєї Батьківщини. І найголовніше, я вважаю, – це приклад для молодого покоління, як в США так і в Україні, як треба шанувати пам'ять, свою історію, а відтак вчитися оберігати свою державу. Тоді українська держава існуватиме вічно.

На жаль, один з організаторів цієї події, голова УККА Аскольд Лозинський, не зміг взяти участь в урочистостях через хворобу. Ми звернулися до головного координатора походу Володимира Курила з питанням, що спонукало організаторів акції на відміну від минулорічної Панихиди в соборі Святого Патрика додати ще й жалібний похід вулицями міста

– Оскільки закінчується останній рік століття і ми стоїмо перед ранковою зорею нового тисячоліття, то, як писав Іван Франко, "Ми всі йдемо в одну громаду скуті святою думкою, а молоти в руках...." То й ми уявімо собі, що йдемо однією громадою, усі брати і сестри – українці, католики і православні, сумівці, пластуни – йдемо, щоб вирізьбити на скалі історії XX століття пам'ять про наш Голодомор.

– Чи відбулася акція такою, якою ви її запланували?

– Очевидно, не на сто відсотків, але в цілому вдалася хоча б тим, що ми перевели кілька інтерв'ю, щоб усвідомити про це світ. Наприклад, я говорив з тележурналістами сьомого каналу. Андрій Ганкевич розмовляв з NBC. А тими летючками, які роздавалися під час походу, ми намагалися привернути увагу чужинців, і не замкнутися за дверима катедри Святого Патрика, ми хотіли винести історію нашої трагедії назовні.

Сотні людей вшанували пам'ять жертв Голодомору

Здивовані небаченими хоругвами, жовто-блакитними прапорами, американці запитували, що відбувається, або щиро цікавилися метою заходу, а коли дізнавалися, відверто співчували. Ось жінка на бруківці читає листівку, яку їй щойно вручили. Ми звернулись до неї із запитанням, що вона знає про Україну.

– Я чула про СССР, – відповіла вона, представившись Олівією з Філіпін, – знаю, що там тепер краще. А про голод в Україні?.. Не знала. А як же вижили українці, як їм тепер ведеться? Скільки вас тепер?...

Заради таких простих запитань і варто було вийти на вулиці Нью-Йорку. Ось американець старшого віку зупинився, читає плакати в колонах, потім піднімає стиснутий в знак солідарності кулак:

– No nuclear plants! No more famine!

Чорношкірі хлопець і дівчина разом читають листівку.

– Що ви знаєте про Україну? – запитуємо.

– Я вивчав про Україну в університеті в Північній Каролайні,– відповідає юнак, що назвався Чак Велш. – Я підтримую вашу боротьбу. Дуже радий зустрітися з вами, українцями.

На жаль, наша акція не зацікавила американських журналістів. Вшанування пам'яті 10 мільйонів заморених голодом людей в центрі Европи привернуло увагу лише двох телевізійних каналів, які обмежилися поверхніми репортажами. Але, як би там не було, для нашої громади це великий крок вперед до активізації своїх дій. А молодь у вишиванках з гаслами і прапорами – ознака того, що старшим є для кого передати естафету і справа наша житиме і надалі. 66 річницю страшного геноциду проти нашого народу українці США відзначили гідно, як ніколи, вшанували пам'ять загиблих і привернувши увагу іноземців до трагедії, яка замовчувалася роками і про яку треба не просто розповідати, а кричати на весь світ.

Зореслав Байдюк

Уряд В. Пустовойтенка...

(Закінчення зі стор. 1)

утримати ключові макроекономічні показники за десять місяців поточного року в межах, намічених урядом і Національним банком і визначених нормами Міжнародного валютного фонду". На засіданні Кабінету Міністрів за результатами десяти місяців глава уряду поставив перед міністрами завдання: докладати максимум зусиль, щоб надалі не допускати падіння виробництва. Чи реально це? Результати роботи промисловости за десять місяців свідчать про те, що така мета є цілком досяжною, вважає Валерій Пустовойтенко. Уперше за останнє десятиріччя в жовтні поточного року в порівнянні з жовтнем минулого року, отримано приріст валового внутрішнього продукту на 2.8 відсотка. Більше того, досягнуто випередження прогнозованих показників зростання промислового виробництва конкретно за місяцями. Глава уряду робить висновок, що тепер є всі підстави забезпечити стабільні умови, аби до кінця грудня, з урахуванням існуючих тенденцій у виробництві, уперше добитися стабілізації реальних обсягів ВВП за результатами поточного року.

Урядові вдалося також забезпечити більше наповнення Держбюджету, зберегти відносну стабільність цін і валютного ринку. Цінова ситуація в Україні була контрольованою і передбачуваною, що сприяло підвищенню товарного попиту на внутрішньому ринку. Зокрема вона допомогла розвиткові вітчизняної харчової промисловостиі збільшенню частки продуктів харчування власного виробництва більш як на 90 відсотків. З травня 1999 року спостерігається тенденція до збільшення обсягу експорту товарів і послуг.

На думку глави уряду, в країні вже напрацьовано якісно нову основу для економічного зростання. Входження України в світову ринкову економіку ставить перед урядом необхідність більш динамічного розвитку наших зовнішньо-економічних зв'язків. І в цьому зв'язку не може не хвилювати послаблення наших торговельно-економічних взаємин з рядом країн, і передусім з Росією.

Сергій Баликов, Валентин Вернодубенко,
(ДІНАУ)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Стефан Адріян, син Адріяна і Христі Стасюків, новий член 360 Відділу УНСоюзу. Вписали свого внука дід Мар'ян і бабця Марта Стасюки.

Іванна Таїса Столяр, дочка Івана і Людмили Столярів, нова членка 291 Відділу УНС. Вписали свою внучку дід Володимир і бабця Анна Столярі.

Юлій Федоричин, 14 років. Новий член 234 Відділу УНСоюзу в Елизабет, Н. Дж. Вписали свого сина Тетяна і Іреней Будні з Maplewood, NJ.

Павлусь Микола Шевчук, син Мирона і Деніс Шевчуків, новий член 379 Відділу УНСоюзу. Вписав свого сина Павлуся батько Мирон Шевчук.

Вишивані ікони в Парсипані

Оце вже вдруге о. д-р Дмитро Блажейовський загостив до Українського Народного Союзу, щоб показати свої вишивані праці, так відомі вже в Україні та в діяспорі. Цим разом автор цих вийняткових праць приїхав до США з о. Ігорем Ковальчуком, що організував добровільну Фундацію для поширення вишиваних ікон та утримання окремого музею у Львові, де вони мають місце у постійній експозиції. Тепер ми мали нагоду побачити ряд нових вишиваних ікон та довідатися від наших гостей, що окрему виставку вишиваних ікон Кабінет Міністрів України включив у перелік заходів для відзначування 2000-ліття Різдва Христового. Зараз п'ять ікон під опікою міністерства закордонних справ України знаходиться в приміщеннях ЮНЕСКО у Парижі, у грудні їх виставлять у Швайцарії, відтак у Бельгії, Голляндії і Німеччині. Як бачимо, вишивані ікони о д-ра Д. Блажейовського знайшли широкий відгомін не лише в Україні, але й в багатьох інших країнах світу. Розуміється, як вияснюють наші гості, найбільше зацікавлення іконами розвивається в Україні, де, як ми писали в нашому тижневику у серпні, створився у Львові окремий музей вишиваних ікон та образів о. д-ра Д. Блажейовського, на Проспекті В. Чорновола, №2А. Саме цим музеєм опікується також о. І. Ковальчук, який тепер роз'їжджає з о. д-р

Предсідник УНС Уляна Дячук і о. Дмитро Блажейовський в головній канцелярії УНС.

Блажейовським по США, щоб показати українським поселенцям нові вишивки, які у цьому особливому вишиваному мистецтві позначені яскравою оригінальністю. Від наших гостей довідуємося, що в Нью-Йорку, в НТШ, відбудеться також презентація нової праці о. д-ра Д. Блажейовського „Альбом вишиваних ікон", що вийшов у серії видань НТШ у Львові, як „Мистецька серія", ч. 1. Презентація відбудеться в присутності голови НТШ у Львові проф. Олега Романова. Одночасно будуть презентовані ще дві нові праці о. д-ра Блажейовського – „Альбом української релігійної вишивки" збірка, ч. 8, і „Київська Вселенська Церква 1751–1988 рр.". Наші гості, певна річ, будуть присутні на тому плянованому вечорі, тому що повертаюся в Україну щойно у половині грудня. Вони відвідали з виставкою українців в Гартфорді, Бафало, Пассейку, а пляную ть ще виставки у Філядельфії, Йонкерсі, Нюарку, Нью-Гейвені і Асторії. Значить, наші вірні матимуть ще нагоду побачити цю рідкісну виставку вишиваних ікон. Від гостей довідуємося ще, що деякі ікони закупили вже в Бафало і Пассейку, а у Гарварді є їх 11.

Подивляємо енергію та наполегливість автора, що, не зважаючи на свій вік, стільки працює, вишиває та пише. Перед двома роками ми мали вже нагоду таки тут, в приміщеннях УНС, гостити особливого мистця, і радіємо, що тепер зустріли його знову з новими працями і з невсипущою енергією, якої йому бажаємо і надалі.

О. Кузьмович

Завершено висилку різдвяних карток

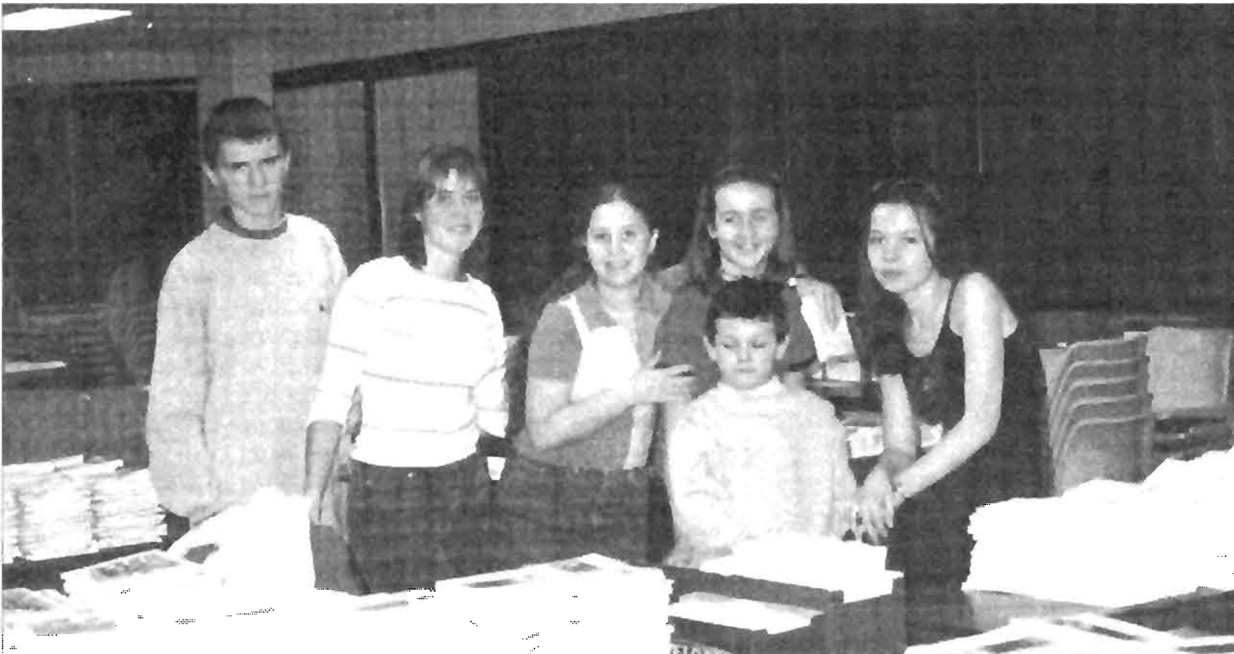
Як і минулими роками, Український Народний Союз поспішив із вчасною доставою різдвяних карток своїм членам і читачам.

Ідучи за гаслом „Лицем до молоді", запрошено до цієї праці юнь, якою Український Народний Союз завжди заопікується, даючи нагоду хлопцям і дівчатам у літні місяці на Союзівці або в Головній Канцелярії перебувати в українському середовищі та придбати деякі фонди.

Останніх декілька тижнів, суботами, полуденкова заля Головної Канцелярії була заповнена студентами, які працювали при сортуванні і висилці понад 140,000 різдвяних карток. Майже усі вони вільно розмовляють українською мовою. Було приємно спостерігати, як вони, сортуючи і пакуючи картки, прислухаються до американської рок-музики і водночас ведуть цікаві розмови про мистців, захоплюючись різноманітними кольорами і темами карток.

Перебування в українській атмосфері розвиває у молоді почуття національної приналежности і рівночасно зближує їх з українською спадщиною.

Оксана Тритяк,
Координатор Особливих проєктів УНС

Юні помічники (зліва): Назар Колінець, Христина Салабай, Слава Пікулін, Наталка Більчук, Миколка Більчук і Юлія Каплун.

КОНТРОЛЯ УНС

У вівторок, 30 листопада, і в середу, 1 грудня, в Головній Канцелярії УНСоюзу буде переведена піврічна перевірка діяльности УНС Контрольною комісією у складі: Василь Пастушок – голова, Степан Гавриш – заступник голови, д-р Олександер Серафин – секретар, Ярослав Завійський та Мирон Грох – члени.

Звіт, який буде виготовлено після перевірки, друкуватиметься у "Свободі".

Річні засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу відбудуться на Оселі УНС Союзівка 3, 4, 5 грудня 1999 року. Повний звіт про роботу засідань буде надрукований в наступних числах "Свободи".

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

ЗУСТРІЧІ З УКРАЇНЦЯМИ ПОЗА УКРАЇНОЮ

Діймо об'єднано – і переможемо

Цього літа президент Світового Конґресу Українців д-р Аскольд Лозинський здійснив подорожі до Румунії, Казахстану, Узбекистану і Російської Федерації, під час яких зустрічався з українськими громадами цих країн, знайомився з їхнім життям, загальними проблемами розвитку українства поза Україною.

Українці в Румунії – помітна група

25–29 травня ц. р. президент СКУ гостював у Румунії – під опікою голови Союзу Українців Румунії (СУР) Степана Ткачука та генерального секретаря Корнелія Рокуша.

Відбулися корисні зустрічі з міністром національних меншин Петром Екштейном-Ковачем, з радниками посольства України в Букарешті, українськими громадами. Президент СКУ передав від Світової Ради Суспільної Служби 5,000 ам. дол. потерпілим від повені українським громадянам на Мараморщині.

Українська громада у Румунії нараховує, за офіційними даними, близько 66,000 осіб – у Добруджі, Банаті, Мараморощині та Буковині, а також у самому Букарешті. СУР координує діяльність п'ятьох союзів цих реґіонів та міста. Українці знаходяться на п'ятому місці з етнічних груп Румунії – після румунів, мадярів, циганів та німців.

Громада в основному національно свідома. Навіть ті, котрі не володіють українською мовою, співають українські пісні, танцюють українські танці тощо. Періодично виходить „Український Вісник" та літературно-культурний журнал українських письменників Румунії „Наш голос".

Румунський уряд позитивно ставиться до української громади, допомагає морально і матеріяльно. Наприклад саме приміщення СУР у Букарешті фінансується державою. Основна проблема – загальна економічна скрута Румунії, внаслідок тяжкої спадщини соціялізму, авторитаризму та корупції.

Тому основна потреба сьогодні – це допомога не тільки грішми, але також харчами, одягом, стипендіями для студентської української молоді.

У Казахстані українців поважають

З 13 по 18 серпня президент СКУ перебував серед української громади у Казахстані. Вона концентрується в чотирьох місцевостях: в Астані, Павлодарі, Караганді та Алматі. Президента СКУ супроводжували голова Асоціяції Українців Казахстану (АУК) та голова Павлодарського Товариства Української культури ім. Т. Г. Шевченка Михайло Парипса, парох української греко-католицької церкви у Караганді Василь Говера, перший секретар Посольства України Ігор Іванченко, головний редактор „Вечірнього Києва" Віталій Карпенко та голова Ради Оборони і Допомоги Українцям УККА Іван Буртик.

На території Казахстану проживає 680,000 українців, багато з них національно свідомих, бо це колишні в'язні, засланці або їхні нащадки. Знаходяться вони у дуже скрутних економічних умовах в зв'язку з загальним економічним станом у Казахстані. Перспективи, однак, оптимістичні, оскільки Казахстан багатий на енергоносії і на територію. Наставлення адміністрації президента Назарбаєва до українців позитивне.

На сьогодні потребують матеріяльної допомоги самітні і хворі особи похилого віку. Для цього в порозумінні з українською греко-католицькою парафією та Товариством української мови імени Тараса Шевченка „Рідне Слово" в Карагандинській області створено Суспільний Комітет Милосердя Української Діяспори. Допомогу слід скеровувати через АУК. Потрібно також допомогти облаштувати церкву у Павлодарі. Голові АУ Казахстану передано символічний дар від СКУ в сумі 1,000 дол.

І в Узбекистані наші маються добре

В Узбекистані президента СКУ супроводжував голова українського об'єднання „Батьківщина" Станіслав Мансуров-Ковригенко.

Президент СКУ взяв участь у прийнятті в його честь, влаштованому адміністрацією президента Карімова, мав зустріч з послом України в Ташкенті Олександром Стешенком та його радниками, зустрівся з представниками української громади, де мав промову про діяльність СКУ та взяв участь у відзначеннях восьмої річниці Незалежности України, де виступали українські аматорські і професійні мистецькі колективи, між ними узбеки – представники оперного театру Ташкенту, та дав декілька інтерв'ю узбецькому радіо і телебаченню.

В Узбекистані проживає близько 300,000 українців, з котрих приблизно 100,000 – у Ташкенті. Вони працюють у різних галузях узбецького суспільства, індустрії та культури. Зв'язки з урядом позитивні, а адміністрація президента Карімова, котрого на Заході мають за автократа, прихильно ставиться до українців.

На діяльність українського об'єднання „Батьківщина" президент СКУ передав символічних 1,000 ам. дол. „Батьківщина" висловила прохання стати членом СКУ. Економічний стан українців не вимагає фінансової допомоги, одначе потрібно культурних та людських зв'язків, допомоги в забезпеченні українознавчих шкіл підручниками, порадами тощо. Великі потреби є у жіночій організації, котра могла б допомогти у виховно-освітній праці з молоддю.

А в Росії – як у Росії...

З 20 по 25 серпня президент СКУ перебував у Москві та Ногінську. Там ним опікувалися представники Об'єднання Українців Росії (ОУР), зокрема голова Олександер Руденко-Десняк та його заступник Валерій Семененко. Президент СКУ мав зустріч з представниками української громадськости, а також ділову розмову з послом України В. Г. Федоровом, з міністром національностей і федеративних зв'язків Росії В. О. Михайловим і головою Комітету в справах національностей Державної Думи В. Ю. Зоріним.

За офіційними даними, українців у Російській Федерації приблизно п'ять мільйонів. Одначе насправді українців тут щонайменше десять мільйонів. Це тому, що атмосфера у Росії не сприяє нашим землякам признаватись до українського походження. Навіть між демократичними росіянами домінує думка – мовляв, нащо вам незалежність, ми ж брати. В Росії немає жодної української школи, що фінансується державою. В Україні російськомовних шкіл, фінансованих державою, близько трьох тисяч. Посол України в Москві не розмовляє українською мовою. У розмові з президентом СКУ він навіть обстоював користь Переяславської угоди.

Основне завдання СКУ на сьогодні у відношенні до Росії – це відвойовувати культурні та національні права української меншини. Президент СКУ передав голові ОУР символічні 1,000 ам. дол. Однак є великі потреби, бо там дуже багато бідних людей, котрі могли б користатися зі суспільної служби. Слід звернути особливу увагу на осіб похилого віку, котрі перебувають в особливо тяжких умовах.

Пресове бюро СКУ,
Торонто

Ґлен Спей в поклоні Степанові Бандері

Є кілька дат у році, які ми, українці, відзначаємо щорічно. Однією з таких дат є річниця смерти провідника ОУН Степана Бандери.

Українська громада гірського села Ґлен Спей маленька, однак цього року, як і попередніми, за почином місцевого Відділу ООЧСУ, відзначила 90-ту річницю з дня народження і 40-ву з дня смерти Степана Бандери.

В неділю, 17 жовтня, в чудовий осінній день, коли природа прикрашує наші гленспейські гори довкруги українського села такими багатими кольорами, мешканці зійшлися в церкві св. Володимира, де о. Олекса Костик по Службі Божій відслужив Панахиду. Спів хор під керівництвом Ярослава Ґавура. Прапороносцями були Іван Батюк, Григорій Ясеййко і Андрій Плескун. По полудні в залі під церквою відбулася світська частина відзначень. Сцена була прикрашена галуззями червоної калини і вишивками. Над портретом провідника висів образ Матері Божої, бо ж провідник загинув 15 жовтня, а 14-го припадає свято Покрови Пресвятої Богородиці.

Доповідь виголосила членка Відділу Евфрозина Мартинець. Доповідачка окреслила коротко часи й події, які вплинули на життя і світогляд Степана Бандери, його молодість, приналежність до УВО-ОУН, і події, які збулися з ініціятиви ОУН, очолюваної Степаном Бандерою. Друга світова війна принесла великі зміни в цілій Европі, а в тім і в Україні: окупант з червоного змінився на брунатного, проголошення віднови Державности України Актом 30 червня 1941 року, арешти і репресії українського населення гестапом, утворення Української Повстанської Армії. Доповідачка розповіла про вбивство Провідника Сташинським в Карльсрує в Західній Німеччині, про суд над Сташинським і вислід преси, що німецький суд назвав вбивника лише катом, а фактичними вбивцями – комуністичний уряд Москви.

Е. Мартинець, говорячи про сьогоднішній стан в Україні, сказала, що немає порівняння між сл. п. Степаном Бандерою, який все віддав для України, і теперішніми провідними людьми українського уряду, які експлуатують Україну.

Відтак слідувала мистецька частина, в якій взяли участь: Андрійко Захарків, Марта Костик, Розалія Ґавур, Анна Плескун, Евфрозина Мартинець, Марія Гугель, Магдалина Асейко, Анна Пищимуха, Уляна Ковалик, Володимир Мазяр і Тамара Лихолай. Програму зложила Марія Гугель, а сцену оформила і програмку виготовила Евфрозина Мартинець.

Жіноцтво Відділу під зарядом Марії Плескун гостили кавою і солодким. Присутні, в товариській атмосфері, ще довго говорили про події в Україні.

Присутня

Крайова Екзекутива УККА обговорила нові проєкти

На черговій нараді 13 листопада близько 30 членів Крайової Екзекутиви УККА обговорили нові проєкти та визначили порядок денний для наступних нарад, що повинні відбутися у грудні цього року. Тамара Ґалло, екзекутивний директор Крайової Канцелярії УККА в Нью-Йорку, звітувала про результати здійснення загально-інформаційної програми УККА в Україні напередодні президентських виборів.

Аскольд Лозинський, президент УККА, звітував по останні приготування до Дня Пам'яті Голодомору 1932–33 років в Україні до Панахиди у соборі Святого Патрика і Жалібного Походу, організованого Громадським комітетом Нью-Йорку. Під час наради було детально обговорено Правильник нагородження Шевченківською Грамотою Волі, найвищого відзначення УККА. Члени Екзекутиви також обговорили питання створення фонду „Євшан-Зілля", який надавав би можливість представникам із східної діяспори навчатися у вищих навчальних закладах України, та питання залучення нових еміґрантів до структур УККА. Несподівана новина про закриття Школи при соборі Св. Юра викликала загальне незадоволення серед присутніх, у зв'язку із чим було створено Комітет, який займатиметься пошуком виходу із кризового становища школи. До комітету увійшли Мирослав Шмігель, Євген Івашків та Андрій Шуль.

На завершення президент УККА та СКУ д-р Аскольд Лозинський подав звіт про свою подорож до Угорщини, Словаччини, Литви, Латвії та Естонії, де він зустрічався із представниками місцевої української громади.

Пресове бюро УККА

Вечір в пошану Івана Світличного у Філядельфії

„Не ввесь умру" (Non omnis moriar) – зі слушністю цього латинського вислову погодилися учасники вечора в пошану Івана Світличного влаштованого Фінансовою комісією СФУЖО, котру очолює Марія Харина. Він відбувся 25 вересня 1999 року в приміщенні ґалерії УОКЦентру у Філядельфії. Удекорувала залю елементами української естетики – килимом, калиною і свічечкою – Христя Харина-Сеник.

Виконавці програми біля портрету І. Світличного (зліва сидять): Калина Чолган-Бойчук, д-р Володимир Карпинич, Надія Світлична, Марія Харина, Ірина Дибко-Филипчак, зліва стоять: Оксана Радченко, Ірина Пелех-Зварич, Іван Праско.

Вечір відкрила М. Харина, а програму вів д-р Володимир Карпинич, який у вступі зацитував думки І. Кошелівця та Галини Севрук про українських шістдесятників.

Глибоку змістом і емоційно насажену доповідь про І. Світличного виголосила письменниця Ірина Дибко.

Молода оперова артистка Калина Чолган-Бойчук, меццосопрано, що під фортепіянний акомпаньямент Ірини Пелех-Зварич, виконала невмирущі пісні В. Івасюка, якому сповнилось було б тепер 50 років.

Особливе місце вечора зайняв – спогад сестри поета, Надії Світличної, дисидента. Своє щире і палке слово про брата та групу його друзів закінчила вона віршем Ірини Жиленко про земний і небесний Київ.

Подякувала присутнім і виконавцям Ірина Бойко, секретарка Фінансової комісії СФУЖО.

Н. П.

Актуальне гасло зібрало сумівців Америки

9–10 жовтня на Оселі СУМ в Елленвілі, Н.Й., відбувся XXII Крайовий З'їзд Спілки Української Молоді Америки. Він проходив під гаслом „Твори добро, поборюй зло" і був пов'язаний з 50-річчям СУМ в Америці. Участь в з'їзді брало 77 делегатів, представляючи 2,600 членів. Почесним гостем був Іван Кобаса, один із основоположників СУМ, він же член Організаційного Бюра СУМ із 1949 року. З'їздом провадила президія в складі: Богдан Гаргай (Нью-Йорк) – голова, Христя Верещак (Чикаго) – заступник голови, Ірина Когут (Нью-Йорк) і Лариса Потапенко (Дітройт) – секретарі. Під час з'їзду працювали комісії: Мандатно-верифікаційна – голова Петро Косцьолек; Виховно-юнацька – голова Христина Романів; Статутова – голова Богдан Гаргай; Організаційна і членства – голови Ярослав Палилик, Іван Шалева, Андрій Бурчак; Резолюційна – голова Корнель Василик; Фінансово-бюджетна – голова Роман Козіцький; Спортова – голова Христина Кош; Номінаційна – голова Орест Козіцький.

З'їзд заслухав звіти із трирічної діяльности крайових органів СУМ, схвалив її та прийняв ряд резолюцій, постанов і напрями праці на майбутнє, обрав нові керівні органи СУМ в Америці на 1999–2002 роки в наступному складі: голова – Юрій Наконечний, екзекутивний заступник – Мирослав Шмігель, група референтів – Ліда Микитин, Роман Панчишин, Іра Когут, Іван Макар, Маріянна Знак, Доня Нагульник, Роман Козіцький, Христя Кош, Корнель Василик, Христя Янців, Орест Козіцький, Зоряна Ковбаснюк, Андрій Бігун, Богдан Гаргай, Ґеня Кузьмович-Блага; голова Контрольної комісії – Степан Журавський, заступники – Марійка Гайдачук, Лариса Фіголь, члени – Юрій Федорійчук, Юрій Микитин; голова Товариського суду – Іван Кобаса, заступники – Володимир Вирста, Марія П'ятка; члени – Богданна Походай, Роман Дашавець.

За найкращу виховну та організаційну працю протягом каденції З'їзд також надав Переходовий Прапор КУ СУМ Осередкові СУМ ім. 30 червня 1941 року в Йонкерсі, Н. Й. Відзначено взірцеву працю Осередку СУМ ім. Мирона Тарнавського в Пассейку та Осередку СУМ ім. Дмитра Вітовського в Палатайні, Ілл. У бенкеті, яким провадив Ярослав Палилик, сумівців особисто вітали: Євген Гановський – голова Світового Українського Державницького Фронту, Аскольд Лозинський – президент Світового Конгресу Українців і президент УККА, Зеня Брожина – від Головної Пластової Булави в ЗСА, та Володимир Козіцький – від Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА в Йонкерсі (з нагоди Золотого ювілею СУМА він передав від кредитівки княжий дар в сумі 5 тисяч долярів на потреби сумівської молоді). На З'їзд надійшло багато письмових привітів. Доповідь з нагоди 50-річчя СУМ в Америці виголосив сумівський та суспільно-громадський діяч Богдан Гаргай. Під час бенкету учасники мали можливість переглянути короткий фільм із 50-річної діяльности СУМ, який приготовили Ярослав Палилик і Володимир Артимишин. У мистецькій програмі участь взяли танцювальні групи із осередків СУМ в Йонкерсі і Пассейку, та молодше юнацтво з Осередку СУМ в Ґошен.

Крайовий з'їзд ствердив, що 50-літня праця СУМ на американському терені вповні себе виправдала, і виховні ідеали СУМ залишаються і надалі актуальними – в Америці, в Україні і скрізь, де живуть українці.

За Президію XXII Крайового З'їзду СУМ в Америці:

Богдан Гаргай, голова,
Христя Верещак, заступник голови,
Лариса Потапенко, Ірина Когут, секретарі

Кураторія Інституту Шашкевича завершує роботу

На трьох останніх засіданнях Кураторії Інституту-заповідника Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі – 28 травня 1998, 18 травня і 27 серпня 1999 року – члени Кураторії застановлялися над майбутнім цієї іституції. Аналізуючи свій статут і діяльність Інституту протягом 35 років та перспективи на майбутнє, ми прийшли до наступних висновків: заснування Інституту для збереження надбань шашкевичезнавства поза Україною було доцільним і необхідним; в міру своїх можливостей

Кураторія добре виконувала свої статутові зобов'язання; сьогодні Україна як незалежна держава власними науковими силами успішно продовжить досліджувати ролю пробудителя Західної України XIX століття. У зв'язку з цим **Кураторія інституту вирішила завершити свою діяльність**. Обрана Комісія остаточно підсумує працю установи, розподілить майно та з'ясує справу архіву й музею інституту.

До часу остаточного закриття інституту Комісія розгляне можливості двох видань – ювілейного збірника праць, присвячених М. Шашкевичу і його добі та історії Інституту-заповідника Маркіяна Шашкевича в Канаді. До складу Комісії входять: проф. Ярослав Розумний – голова, Юрій Гнатюк – секретар, Стефан Рогатинський – скарбник, Михайло Марунчак – дорадник; члени Комісії: Борислав Білаш, Роман Коваль, Семен Козелко, Микола Май, Адріян Шепертицький та Катря Янківська.

Керівник Інституту М. Марунчак подякував усім, хто працював з ним у Кураторії від її заснування в 1963 році аж до сьогодні, а проф. Я. Розумний, від імені усіх присутніх, висловив велике признання і вдячність д-рові Марунчакові, засновникові Інституту, його довголітньому голові та редакторові „Шашкевичіяни" за його повну посвяти працю в цій інституції.

За Управу:
Ярослав Розумний,
Юрій Гнатюк

ТІЛЬКИ ФАКТ

Близько семи тисяч українців протягом останніх років взяли участь в академічних програмах обміну, спонзорованих урядом США. Програми обмінів сприяють не лише підвищенню рівня освіти, а й дають можливість по-новому оцінити свою країну, служать розвиткові демократії.

◆

Перший рік нового тисячоліття має стати переломним для вдосконалення системи освіти України. Про це заявив міністер галузі Валентин Зайчук на засіданні "круглого столу" "Освіта у 2000 році: проблеми і перспективи розвитку".

◆

Рішення Президента України Леоніда Кучми про призначення Євгена Марчука секретарем Ради національної безпеки і оборони принесе користь державі, заявив на пресконференції заступник Голови Верховної Ради України В. Медведчук.

◆

Тиждень української мови пройшов у посольстві України в Республіці Хорватія. Колектив посольства ознайомився з результатами і планами поширення української мови та україністики в Хорватії. Так, на філософському факультеті Загребського університету викладається українська як фахова дисципліна, велика увага приділяється виданню в Хорватії українознавчої літератури.

Що? Де? Коли?
Календарець подій

25 листопада - Обід в День Подяки на Союзівці.

27 листопада, 5:00 веч. у домі НТШ при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью-Йорку, та
28 листопада, 3:00 попол. в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Cedar Rd., Філядельфія, Па. – доповідь "Чому російська мова ще побутує у вищих навчальних закладах України?", яку виголосить д-р Вячеслав Брюховецький, президент Національного Університету Києво-Могилянська Академія.

4 і 5 грудня від 10 ранку до 4 год. попол. при церкві Святої Родини у Вашінґтоні (4250 Herewood Rd. N.E.) відбудеться базар.

5 грудня, 2:00 попол. - Відкриття виставки "Творча спадщина Василя Григоровича Кричевського" в Українському музеї, 203 Second Ave., NY. Tel.: (212) 228-0110.

31 грудня, 9:00 веч. до 2:00 ночі - Українсько-американські ветерани, відділ 301 в Йонкерсі, Н.Й. запрошують на Новорічну забаву до Центру молодих українців, 301 Palisade Ave., Yonkers, NY. Тл.: (914) 830-8526, (914) 965-1678; e-mail: uavpost301@aol.com

5 лютого - "Презентації Дебютанток" під час їхнього бенкету і балю в Chicago Palmer House Hilton Hotel, Chicago, Illinois. **Тел.: (848) 985-3596.**

Відзначення визначних жінок в ООН

Голова Союзу Українок Америки Ірина Куровицька .

Національна Рада Жінок США відзначила 27 жовтня ц.р. у приміщенні Об'єднаних Націй в Нью-Йорку теперішніх і колишніх голів, членів-організацій НРЖ США.

НРЖ США була заснована в 1888 році. До неї належать 33 жіночі організації. Союз Українок Америки увійшов до НРЖ США в 1952 році. Голови СУА брали участь в конференціях Міжнародної Ради Жінок, як члени НРЖ США з правом голосу. В цей спосіб ми могли підтримувати своїм голосом постанови конференцій в користь України. Голова СУА Ірина Куровицька, почесна голова Анна Кравчук та Марія Томоруґ репрезентували СУА в НРЖ США під час останньої конференції НРЖ в Оттаві, Канада.

Голови складових організацій, попередні голови НРЖ США та гості заповнили їдальню делегатів ООН. Присутні також були консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський з дружиною Ольгою, голова Українського Музею Ольга Гнатейко, голова Українського Інституту Америки Володимир Назаревич та членки СУА Н. Дума, Я. Рубель, М. Томоруґ, О. Тритяк і Н. Шміґель.

Програму вечора-бенкету відкрила Валері Штерн, заступниця голови НРЖ США. Майстром церемонії була д-р Мері Мерфрі, адміністратор в US Dept. of Labor, Region II. Головним промовцем була Мюрієл Сіберт, президент єдиної жіночої біржевої компанії на Волл-Стріт в Нью-Йорку. Діюча голова НРЖ США Сорош Рошан у своєму слові згадала Іран, країну свого походження, свої студії в Англії та США. Сорош Рошан побажала усім жіночим організаціям успішної співпраці та попросила присутніх колишніх голів, яких було шість, до слова.

У своєму слові Ірина Куровицька згадала країну, де народилась, Україну, та свої почування, коли репрезентувала НРЖ США у 1994 році в Парижі, під час святкування 50-ліття висадки військ аліянтів на береги Европи. Присутні членки СУА, гості цього свята з гордістю привітали квітами Ірину Куровицьку, голову НРЖ США в роках 1993-95, сьогоднішню голову Союзу Українок Америки. Музичною програмою закінчено це свято.

Надійшла вістка з України, що 22 жовтня ц.р. на засіданні Міжнародної Ради Жінок у Парижі прийнято офіційно Національну Раду Жінок України до цієї світової організації. Союз Українок Америки бажає НРЖ України плідної і успішної праці.

Гостинна зустріч союзянок

Вже давно 73-ій Відділ СУА у повіті Ферфілд, Коннектикат, не збирав так багаточисельно своїх членок та гостей. Та успіх цієї зустрічі, яка відбулась в неділю, 26 вересня, в Українсько-Американському клюбі, не був випадковий, бо для цього з винятковою наполегливістю попрацювали голова відділу Рома Гайда та її заступниця Галя Балабан. До цього успіху причинилася і присутність Наді Шміґель, крайової референтки Суспільної опіки СУА. На зустріч прибули не тільки членки старшого покоління, які ось майже півстоліття є активними у відділі, але й молоді – отже молодь зацікавлена в продовженні життєздатности відділу СУА.

Зі словами привітання, короткої інформації та причини і потреби зустрічі звернулась до присутніх Рома Гайда і запросила до слова Надю Шміґель. В невимушеній, дружній, короткій розмові Н. Шміґель зуміла охопити всі аспекти праці Суспільної опіки та поділилась плянами ма майбутнє.

Після запитань, на які Н. Шміґель давала вичерпні відповіді на пропозицію Галі Балабан кожна членкиня мала нагоду розповісти про себе, поділитись досвідом.

Кінцеве слово взяла Р. Гайда, закликавши молодь до активної участи в цій важливій, особливо в сьогоднішний час, жіночій організації, маштаб праці якої є просто гігантський в усіх ділянках суспільно-громадського життя не тільки в Америці,Україні, але й у цілому світі.

Орися Яновська,
Секретар Відділу

Сидять зліва: Марія Сливінська, Надя Шміґель, крайова референтка Суспільної опіки СУА; Рома Гайда, голова 73 Відділу СУА, Галя Балабан, заступниця голови відділу. Стоять зліва: Оля Папроцька, Ірина Демків, Ярослава Ковач, Юлія Бурай, Орися Яновська і Марія Цап.

„Бесіда" живе і процвітає

Свого часу ми інформували наших читачів, що в Нью-Йорку, у приміщеннях „Самопомочі" та за ініціятивою членів товариства, діє „Бесіда", де збираються наші мешканці метрополії та околиці на спільне обговорення актуальних проблем. Ці зібрання мають у нашій громаді великий успіх. Кожної середи о год. 4-ій по полудні збирається, під проводом О. Мотиля та І. Сєранта, 20–30 осіб, щоб у свобідній бесіді поділитися із присутніми своїми думками чи інформаціями із чужої преси, Інтернету, радіо.

Кожний раз дискусії цікаві, позитивні, і можемо з приємністю ствердити, що хоча часто присутні мають на цю саму проблему різні погляди, однак ніколи немає непорозумінь і сварок, а панує загальна терпимість.

Розуміється, в останніх тижнях головною темою були вибори Президента в Україні.

Члени „Бесіди" мали також нагоду гостити молодого письменника Фіделя Сухоноса, головного редактора журналу „Бористен", що видається в Дніпропетровському. Він інформував присутніх про журнал та про ціль свого приїзду до США в товаристві Архиєпископа УПЦ КП Адріяна.

Кожний тиждень приносить нові події в українському світі, а з тим і нові теми до спільного обговорення. „Бесіда", отже, дуже добре виконує своє завдання, а часом творить форум для громадської думки, що має добрий вплив на українську громаду Нью-Йорку.

О. К.

Члени „Бесіди" під час зустрічі.

Відбулися наради СФУЖО

Відбулися Річні наради Управи СФУЖО в Торонто. Присутніми були 33 голови і делегатки з 8-ох складових організацій Канади, США, Англії, Чехії та Польщі. Члени віддалених організацій прислали свої письмові звіти. Схвалено ряд постанов – вказівок для праці в наступному році і столітті.

В програмі нарад показано відео про Реґіональну Европейську Конференцію СФУЖО-99, яка відбулася в Празі, Кошицях та Ужгороді в червні ц.р. Д-р Т. Беднаржова, голова Об'єднання Українок Чехії, мала доповідь про Софію Русову у 60-ліття її смерти. Щоб практично підкреслити гасло СФУЖО „Передаймо нащадкам наш скарб – рідну мову", Екзекутива СФУЖО запросила Студію Мистецького Слова Лідії Крушельницької з Нью-Йорку для виступу перед громадою Торонто увечері 30 жовтня. Молоді актори виконали на високому мистецькому рівні сценічну постановку – монтаж з творів Лесі Українки „Жінка крізь віки".

СФУЖО нагородило основоположницю та довголітнього керівника студії Лідію Крушельницьку за її невтомну працю з молоддю в ділянці мистецького слова Почесною Членкою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.

Пресове бюро СФУЖО

У „Веселий День" – справді весело

Імпрези Клюбу емеритів при катедрі св. о. Миколая в Чикаго втішаються великою популярністю. Чудова осіння соняшна погода в неділю 24 жовтня привабила понад 200 осіб на традиційний, уже 23-ій з черги, „Веселий День" Клюбу емеритів, до авдиторії школи св. о. Миколая.

Імпрезу відкрив голова клюбу Володимир Щебльовський, вітаючи Владику Іннокентія, священиків, сестер, представників каси „Самопоміч" і банку „Певність", а також усіх членів і гостей, а дальший провід перебрав Василь Камінський, який ще раз дотепно привітав від себе усіх присутніх.

Після спільної молитви був обід, а під час обіду були привіти. Від кредитової каси „Самопоміч" прівіт виголосив її президент Михайло Кос, складаючи рівночасно 500 долярів на потреби клюбу.

Привіт від банку „Певність" виголосила Гаргай-Корб. Марія Малецька прочитала гумореску, ансамбль „Обрії" співав, виступили також Йосиф Богданик, Степан Василюк. Володимир Щебльовський, Мирослава Бартофальва, Стефанія Форович та інші.

Н. Ф.

МАФІЯ БЕЗСМЕРТНА?

Івано-Франківське юридичне диво, завдяки якому тамтешній підприємець Анатолій Попадюк упродовж років користувався копіями установчих документів, оригіналів яких, схоже на те, ніколи не існувало.

А якщо й існували, то цей факт уже не вдасться з'ясувати українській Феміді, яка, спостерігаючи хоч би цю окремо взяту справу, позбавлена, мабуть, не тільки зору, а й тієї частини тіла, на якій органи його містяться.

Наш постійний читач без особливих зусиль пригадає, напевно, серію публікацій, що з'являлися на шпальтах „ВК" упродовж останніх двох років, пов'язаних з позовом американської громадянки пані Марійки Гельбіґ, президента туристичної фірми „Скоуп Травел Інк" і співвласниці українсько-американсько-австрійського СП „Аускопрут", що інвестувала розвиток туризму в Україні, ошуканої нашими спритниками на кілька мільйонів доларів. Щоб нагадати про маштаби діяльності і серйозність намірів пані Гельбіґ щодо українського туристичного бізнесу, скажу, крім іншого, що завдяки її, в основному, старанням СП „Аускопрут" побудувало і запустило в дію готель „Роксоляна-1" в Івано-Франківському, який оцінювався станом на жовтень 1995 року в 1 мільйон 766 тисяч американських доларів. Вартість виконаних робіт на будівництві готелю „Роксоляна-2", який залишився недобудованим, становила на той час 2 мільйони 320 тисяч тих же доларів. А були ще й інші затрати на придбання – квартир, наприклад, автомобілів і інше.

Але то було в 1995 році. У травні ж 1997 року, виявивши себе ошуканою, американська фірма „Скоуп Травел Інк" звернулася до українського суду з позовом до Анатолія Попадюка, генерального директора „Аускопруту", а також виконавчого комітету Івано-Франківської міської Ради народних депутатів про визнання недійсною угоди про заснування і діяльність СП „Аускопрут" та про визнання недійсною державної реєстрації Статуту цього підприємства. „Вимоги мотивувала тим, – читаємо у протесті Генеральної прокуратури на рішення президії Івано-Франківського обласного суду, підписаному заступником Генерального прокурора Д. Ветохою, що 10 жовтня 1991 року між агропромисловою фірмою „Прут" (с. Підгайчики Коломийського району Івано-Франківської області), американською фірмою „Скоуп Травел Інк" та австрійською компанією „Аукціоне унд Гандельсгес Гмбх" укладено угоду про створення спільного підприємства „Аускопрут" з юридичною адресою с. Підгайчики Коломийського району. На підставі цієї угоди та Статуту 12 листопада 1991 року за реєстром №285 Міністерством фінансів України видано свідоцтво про державну реєстрацію спільного українсько-американсько-австрійського підприємства „Аускопрут". Позивач вказував, що рішення загальних зборів засновників від 31 січня 1992 року український засновник Ткачук В. М (тодішній керівник агрофірми „Прут") на підставі його клопотання виключений з членів-засновників, а генеральним директором СП „Аускопрут" було призначено Анатолія Попадюка. Останній, на думку позивача, зловживаючи службовим становищем, підробив підписи австрійського і американського засновників, переробив установчі документи і ввів себе, як фізичну особу, засновником СП „Аускопрут". На підставі цих підроблених документів виконавчий комітет Івано-Франківської міської Ради народних депутатів 26 лютого 1992 року виніс рішення за №42 „Про державну реєстрацію статуту українсько-американсько-австрійського підприємства „Аускопрут". А. В. Попадюк, ставши засновником і генеральним директором СП „Аускопрут", розпоряджався майном підприємства, не роблячи будь-яких фінансових чи господарських звітів перед засновниками.

Посилаючись на зазначене, позивач просив визнати недійсною установчу угоду про заснування та діяльність СП „Аускопрут" від 10 жовтня 1991 року від імені фізичної особи А. Попадюка і юридичних осіб американської фірми „Скоуп Травел Інк", австрійської фірми „Аукціоне унд Гандельсгес Гмбх" та визнати недійсним рішення виконкому Івано-Франківської міської Ради народних депутатів №42 від 26 лютого 1992 року „Про державну реєстрацію статуту СП „Аускопрут".

Отака, якщо стисло і юридичним стилем фабула цієї справи, з якої випливає, що Анатолій Попадюк, наш співгромадянин, фальсифікував установчі документи, ввів себе до складу співзасновників, тобто „розвів", як зараз кажуть, американського інвестора і підгріб усе під себе. (Запобігаючи наперед додам, що в процесі розгляду справи А. Попадюк заявив, що угоди від 10. X. 1991 року ніколи не було, а нібито існувала інша угода з ідентичним текстом від 10. III. 1992 року, в якій він був зазначений в співзасновниках, хоча оригіналу жодної з угод ні до суду, ні до прокуратури він не подав).

Минуло вже два з половиною роки з тих пір як американська сторона в особі пані Гельбіґ, виявивши підлог документів, блукає лабіринтами нашої правозахисної системи. А все, здавалося б, так просто – взяти та й перевірити, чи стоїть підпис пані американки на документах, про які йдеться, чи ні? І чи її то підпис, якщо стоїть? Але так, мабуть, не цікаво.

Зате якою захоплюючою виявилась паперова лихоманка, що вже більше двох років трясе Україну й Америку, досягаючи час від часу і найвищих урядових кіл обох держав. Навіть Президент Кучма не залишився осторонь – також отримував скарги на своє ім'я, щоправда, не даючи на них відповідей. Навіть міжнародна комісія „Кучма-Ґор" взялася за розв'язання цієї спільної драми. Цікавиться постійно просуванням справи і американське посольство в Україні.

Яких тільки рішень нашими різнорівневими правоохоронними інстанціями не було прийнято! Яких тільки вказівок не давали вищі чиновники Феміди нижчим... Чергове оскарження чергового рішення призвело, врешті-решт, до цьогорічного протесту Генеральної прокуратури, який цитувався на початку матеріялу. Справу направлено на новий розгляд. Щоправда, до того ж таки Івано-Франківського міського суду.

Зараз вищезгаданий суд в процесі розгляду позовної заяви пані Гельбіґ до А. Попадюка та виконкому Івано-Франківської міської Ради про визнання установчої угоди недійсною. Тобто, процес починається з самого початку. Або заходить на черговий виток?..

Хоча, за словами адвоката пані Марійки Гельбіґ пана Нестора Гнатіва, суд почав жадати від відповідачів того, чого вже більше двох років вимагав позивач – надати оригінали злощасної угоди, оскільки відповідач послуговувався в усіх випадках тільки копіями. Тим паче, що до суду він приніс копію ... зовсім іншої угоди, а не тієї, яка оспорюється. Ще прозорішою стає вся ця історія після того, як на вимогу суду А. Попадюк зробив заяву, що оригіналу угоди в нього немає. Не виявилося оригіналу даної установчої угоди і в архівах виконкому міської Ради Івано-Франківська – який збіг обставин! Більше того, навіть нотаріус, який завіряв копію цієї „зниклої грамоти", тепер запевняє, що оригінал документа відсутній. В делікатну ситуацію потрапив суд на третьому році розгляду (чи не розгляду) цієї справи. Бо й справді, як можна визнати документ підробним, якщо його не існує в природі? Тут, схоже, „дєло тонкоє..."

Хоча нам, простакам, здавалось би все вже зрозумілим: якщо не існує оригіналу документа, то не може бути і його копій. Якщо ж вони навіть і є, і завірені нотаріяльно, то виникає питання: з чого знято ці копії? Якщо оригінал установчої угоди так безслідно зник, то або його не було взагалі (отже, підлог документів!), або він був фальшивим (теж підлог документів!), що й треба було довести ще два з половиною роки тому. І чого фактично намагаються нізащо не допустити судові органи. Хоча – чого б це?

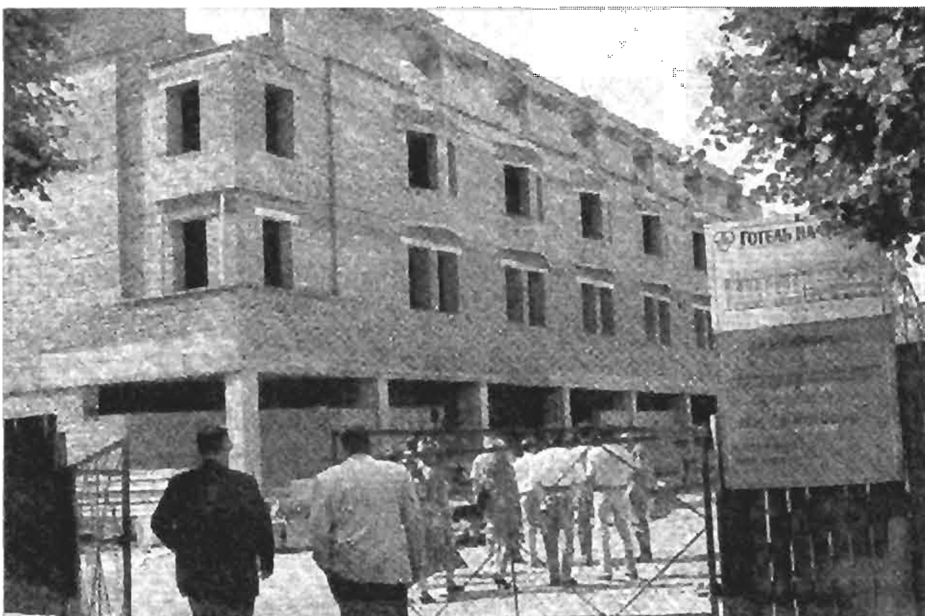
На 17 листопада призначено чергове судове засідання Івано-Франківського міського суду. Побачимо, як будуть надалі розгортатися події. Хотілось би сподіватися, що цього разу підступної шпаринки вже не буде знайдено. Хоча в нашому житті все може трапитись. А тим паче – в нашому суді.

Валентина Євсєєва,
(З газети "Вечірній Київ",
16 листопада 1999 р.)

*Івано-Франківськ. Міський суд 17 листопада 1999 року не відбувся. Суддя не з'явився, бо хворий. Секретарка судді не з'явилася. бо хвора. Адвокат Попадюка письмово заявив, що виїжджає на довше відрядження і не буде на судових засіданнях.

Готель "Роксоляна-1" перебудований у 1992 році відповідно до західних стандартів із невеличкого готелю початку століття.

Готель "Роксоляна-2" в Івано-Франківську мав би відкритися в 1996 році.

Михайло Лялька видав „Автобіографічний нарис"

Відомий український актор Михайло Лялька видав власними силами „Автобіографічний нарис" на 180 сторінках, прикрашений численними родинними та театральними світлинами, зі вступною статтею Івана Білана. Ці особисті спомини переживань воєнних років та поселення в Канаді видруковані в Торонто у 500 примірниках, із обкладинкою Анни Цєплицької, на якій міститься і світлина автора з молодечих років. Адреса автора: **M. Lalka, 6 Haregate Crt., Weston, Ontario, Canada, M9R 3H5.**

УКРАЇНА І СВІТ

Економіка України – національна чи космополітична?

У незалежній Україні створюється нова модель економіки. Якою вона має бути – космополітичною чи національною? Теорія національної економіки Ф. Ліста, про яку йдеться в статті д-ра М. Білика, може бути корисною у пошуку правильного шляху.

Доктрина ліберальної економічної школи, яка висуває на перший плян індустрію, була об'єктом критики впродовж десятків років. Відомо, що головними рисами ліберальної економічної школи XIX сторіччя були віра в природні економічні сили, довір'я до індивідуального фактора, приватного інтересу і персональної відповідальности, незламна схильність до принципів свободи і власности, космополітизм, засудження всякого втручання держави в господарські справи. Ці риси ліберальної економічної школи мали місце не тільки у Франції та в Англії, де ця школа зазнала особливого розвитку, але також в країнах, де поширилась доктрина Адама Смита і перших його учнів – Малтуса, Рікардо, зокрема в Німеччині, Італії та в Північній Америці. Проти економістів-лібералів виступали соціялісти, колективісти, марксисти. Але не меншою була критика й з боку школи національного протекціонізму Ф. Ліста.

Фрідріх Ліст (1789–1846), німецький економіст, зробив значний вклад у розвиток господарського життя на своїй батьківщині. Переслідуваний владою, еміґрував до США, де написав у 1827 році „Напрямні американської політичної економії", в якій відкрито обороняв протекціонізм. Ліст вважав, що індивідуум розвиває свою діяльність у рамках нації і його особисті інтереси мусять підлягати національним. Ліст наполягає, що торгівля держави не повинна оцінюватися з точки зору її прибутковости у даний момент. Нація мусить робити жертву і вміти витримувати нестатки для інтелектуальних або соціяльних досягнень; мусить жертвувати теперішніми вигодами для забезпечення майбутніх. Ліст підкреслює, що вищий поділ праці нації – це праця інтелектуальна і матеріяльна. Між обома категоріями існує взаємна залежність, прогрес однієї сприяє іншій. Щоб нормальна нація стала дійсністю, писав Ліст, потрібні державні реґламентації і протекціонізм, головно в індустрії – для врятування її від конкуренції закордонної промисловости, більш розвинутої. „Протекціонізм і торговельні обмеження, писав Ліст, є законними і виправданими до часу, коли національна промисловість зміцниться до такої міри, що зможе відкрито конкурувати на міжнародному ринку".

Минуло понад 150 років від публікації національної економічної теорії Ф. Ліста, і можна твердити, що її практичне застосування багатьма країнами має місце і в наші часи.

Національний протекціонізм виправдується тоді, коли національний інтерес виступає не як остаточна мета, а як засіб досягнення повної інтеґрації людської особистости. Держава має добиватися не лише економічної мети, але й соціяльного розвитку, рівномірного розподілу продукту між населенням в стані добробуту чи злиднів.

Д-р Михайло Білик,
Філядельфія

НАЗУСТРІЧ 2000-му

Що несемо в нове тисячоліття?

Голова Об'єднання Українок Канади в Торонто Євгенія Шелестинська запропонувала мені висловитися щодо близького вже приходу 2000 року. Власне, що тепер може зрівнятися за важливістю з темою 2000-річчя Різдва Христового?

От і обираю це за тему – і не тому, що щось особливе чи нове про це знаю, але тому, що на порозі нового тисячоліття варто запитати самих себе: хто, коли, де, як і чому має поступати, щоб це 2000-річчя принесло конкретну користь, допомогло нам дійти до солідарности дій, реалістичної єдности нашої спільноти у різних сферах її діяльности? Навіть теперішній Президент України на З'їзді Християнської Молоді України сказав таке: „Творення України – це справа кожного з нас". Він також ствердив, що злочинність та аморальність серед молоді набирає загрозливого характеру. Ніхто не повинен стояти осторонь боротьби з цими явищами. З інших джерел знаємо про захланність, самолюбність і корупцію, брак етики у значної частини людей при владі в Україні і в приватному житті. Ми також знаємо про дивовижні речі, що відбуваються на американському континенті.

Тут постає запитання: який взірець ми пропонуємо для того українця, коли влада там покищо швидше антиукраїнська, ніж українська? Відповідь на це дуже тяжка. Мені дуже сподобалася думка колишнього члена українського парляменту Михайла Гориня на цьогорічному святкуванні нашої державности в Торонто. Він парафразував вислів Ґарібальді, борця за волю і єдність Італії, який сказав: „Ми створили Італію, а тепер будемо творити італійця". „Ми створили Україну, а тепер будемо творити українця". Це можна робити за поміччю порад і молитов наших рідних українських Церков та громадських організацій, на прикладах світочів України – Тараса Шевченка, Лесі Українки, славних митрополитів, людей науки, провідників визвольних змагань та чесних провідників сучасности. Тільки такі люди можуть дати нам справжнє розуміння людського життя та життєвої мети української людини в сучасній Україні і світі. І кожен повинен почати з себе.

Багато людей прагне змін у собі, хоч би незначних. Наприклад, перестати курити, хто ще не перестав, трішки менше їсти, хто має надлишок ваги чи підвищене тиснення крови. Трохи менше вживати алькоголю, як хтось вживає забагато, бо трошки алькоголю нібито корисно для здоров'я. Менше сидіти при телевізорі, а більше читати добру літературу і цим давати приклад молодшому поколінню, бо добра література вчить жити, дає знання і приємність для душі.

Слухати добру музику, бо вона заспокоює людину і її почуття, бути оптимістом. Ширити ідеали Добра, Правди і Краси – замість зла, злоби, заздрости і ненависти. Бути помічним та з любов'ю до ближнього ширити добрі думки про інших, бо це поліпшує погляди інших про нас.

Усміхайтеся частіше, бо усміх „заразливий" і скоро поширюється між людьми. Підтримуймо тісні дружні зв'язки з рідними і знайомими й нашою спільнотою – тоді всі будемо жити в злагоді з собою і з людьми, як одна велика всеукраїнська родина.

Д-р В. Соханівський,
Торонто, Канада

ВІДНОВИМО ІСТОРИЧНУ ПАМ'ЯТЬ НАРОДУ

Українознавство для військовиків

Історія була немилосердною до українського народу, і треба її докладно знати,щоб відкрити шлях до відродження нашої традиційної духовности, культури, мови. В цьому сенсі дуже корисною є дільність Всеукраїнського постійно діючого лекторію з українознавства, створеного спеціяльно для середовища Збройних Сил України. Лекторій став дієвим засобом підвищення національної самосвідомости офіцерського складу, насамперед військових вихователів, підвищення ефективности їхньої виховної праці серед вояків.

Цей лекторій започатковано завдяки ініціятиві, науково-методичній допомозі й на кошти Координаційного Комітету Допомоги Україні, що функціонує в США (голова В. Воловодюк). Його організацію взяв на себе Центр „Українознавство" Товариства „Знання" України (керівник А. Мартинюк) спільно з Головним управлінням виховної роботи (ГУВР) Міністерства оборони України.

Першими слухачами лекторію були офіцери Севастопольського, Євпаторійсько-Новоозерного та Симферопольського військових гарнізонів. Лекторій працював з 10 вересня 1998 року по 24 липня 1999 року. Відомі вчені-українознавці провели 30 занять і прочитали 60 лекцій протягом 120 годин його роботи. Закуплено 360 книг з історико-українознавчої тематики, скомплектовано їх у 45 бібліотечок (по 7 книг кожна) і передано безкоштовно до бібліотек військових частин зазначених гарнізонів.

Командування Севастопольського, Євпаторійсько-Новоозерного, Сімферопольського воєнних гарнізонів і керівництво ГУВР міністерства оборони України схвалили роботу лекторію з українознавства для військовиків Криму. По-перше, від часу проголошення незалежности України офіцери ще не чули лекторського слова. По-друге, перед ними виступили провідні історики і українознавці країни, які подали історію української державности без перекручень і фальсифікацій. Це справило разюче враження на військовиків, які до цього не чули нічого подібного.

Зміст лекцій закарбувався в душах національно свідомих офіцерів і збудив думку офіцерів, які ще не подолали наслідків русифікації. По-третє, проведення лекторію дозволило конкретизувати гуманітарну підготовку в військах й надати їй справді українського національно-патріотичного змісту. Завдяки цьому лекторій став складовою частиною гуманітарної підготовки вояків Криму.

Анатолій Мартинюк,
Київ

ХОЧ ЛИСТ І ПРИВАТНИЙ

В жалобі по М. Чорному-Досінчукові

Це один з багатьох співчутливих листів до нашої родини, одержаних після смерти мого найдорожчого чоловіка...
Стефанія Чорна-Досінчук

Шановна пані Стефаніє!

Прошу прийняти мої найщиріші співчуття з приводу смерти вашого чоловіка, хоча поспівчувати можна і мені. В особі незабутнього Миколи Чорного-Досінчука я втратила також вірного друга і наставника. Його листи підтримували мене у важкі хвилини і додавали наснаги у житті.

Я чекала на них із неприхованою радістю, переписувала їх, оригінали складала в скриньку, мов скарб, і часто перечитувала. Хоча їх уже більше не буде, але я вдячна долі за те, що вони були. Пан Микола осяяв моє молоде життя своєю добротою і людяністю, він прищепив мені вічну любов до пісні і до бандури. Такими як він, пишається українська земля.

Усі листи і його журнали „Бандура" буду зберігати завжди у своїй бібліотеці. Отримавши вашого сумного листа, пані Стефаніє, я відразу втратила почуття часу, не мала сили грати на бандурі. Та мусіла взяти себе в руки, бо повинна бути гідною його науки і любови до золотострунної бандури, до рідної пісні, до „духу, що тіло рве до бою".

Похвалюся, що тепер дуже багато концертую. Я певна, що пан Микола був би дуже радий моєму успіхові. Дуже шкода, що не мала змоги віддячити панові Миколі за його батьківські поради і наснагу до бандурного мистецтва, тому присвячую йому ще не зовсім довершений, але щирий вірш:

Ви світ мені відкрили пречудовий,
Де слово й музика в одно злилося
Із солов'їним передзвоном мови,
Із шепотом достиглого колосся.
І я відчула – це моє довіку,
Допоки сили і наснаги стане
Не залишу, плекатиму, як квітку,
Трудитись буду вперто й ненастанно.
Життя примхливе – досі не вгадати,
Були і труднощі, і хвилювання
Та варто було Вчителя згадати –
І я на сцену йшла вже без вагання
Шлях обраний, і він – єдиний
Йти іншими тепер уже не зможу,
І я співатиму для України
А може, її славу ще й примножу.

Вічна пам'ять про Миколу Чорного залишиться і в моєму серці. Нехай земля йому буде пухом, а ангели в небі зустрічають його душу під срібний дзвін бандур.

Бандуристка **Галина Коваль,**
м. Червоноград, Україна

Голос дітей: „Наша земля – Україна"

Учасники творчої майстерні перекладачів. Посередині – керівник І. Пасемко.

Цього року втретє у Міжнародному дитячому центрі „Артек" (Крим) проходив Міжнародний конкурс-фестиваль дитячої та юнацької творчости „Наша земля – Україна". Він викликав неабиякий резонанс у світі. Бо ж із 850 учасників конкурсу-фестивалю, що зібралися в „Артеку" майже з усіх областей України в серпні 1999 року, 50 дітей прибули з-поза меж нашої України – це посланці української діяспори з Башкортостану, Білорусі, Естонії, Латвії, Молдови, Польщі, Росії, Словаччини і Румунії. Відкриваючи у серпні урочисту церемонію, учасників свята вітали генеральний директор „Артеку" Михайло Сидоренко, заступник голови Державного комітету України у справах сім'ї і молоді Зоя Кияниця, директор Інституту українознавства, президент Міжнародної асоціяції „Україна і світове українство", лавреат міжнародної премії імени Й-Г. Гердера професор Петро Кононенко та посланець української діяспори із США, голова Управи Шкільної Ради при Українському Конгресовому Комітеті Америки професор Євген Федоренко, котрий зокрема повідомив, що вже у 2000 році в таких артеківських заходах візьмуть участь юні представники шкіл українознавства із США та Канади.

Заняттями, якими було охоплено понад 800 школярів, керували відомі вчені, науковці та фахівці своєї справи Інституту українознавства, Київської дитячої академії мистецтв, Українського гуманітарного ліцею КНУ імени Тараса Шевченка – професори Валентина Заболотна, Петро Масляк, Надія Смоліна, кандидати наук Юрій Бандура, Валентина Піскун, Юрій Охріменко та ін.

А згодом настала найвідповідальніша пора – підбиття підсумків конкурсу-фестивалю. Журі з літературно-дослідницької творчости у складі академіка Євгена Федоренка (США), Анатолія Погрібного, Юрія Бандури, Яреми Гояна, Анатолія Мойсієнка, Валентини Піскун, Анатолія Ціпка, очолюване професором Петром Кононенком, та журі з художньої творчости у складі народної артистки України Лариси Кадирової, професора Надії Смоліної, народного художника України, професора Андрія Чебикіна, очолюване народним артистом України, академіком, професором Михайлом Чемберджі, протягом тижня опрацювали та переглянули понад 120 робіт та художніх виступів, серед яких і визначалися переможці, відзначені дипломами трьох ступенів і нагородами, решті ж учасникам цього міжнародного заходу дісталися заохочувальні дипломи. Те розмаїте творче дійство в „Артеку" завершилося 27 серпня у дитячому таборі „Лазурний".

Привітавши присутніх з успішним завершенням конкурсу-фестивалю, Михайло Сидоренко та Тамара Ходарєва передали слово головам журі, які вручили 30 дипломів за перші місця переможцям конкурсу-фестивалю.

Серед переможців у різних номінаціях – юні поети, прозаїки, дослідники у галузі історії, економіки, права, чиї праці своєю глибинністю і зрілістю схвилювали навіть досвідчених академіків та професорів. Сюди, в першу чергу, віднесемо поезію Олександри Делеменчук, переклади Мирослави Антонович, дослідження Поліни Архипової, Олени Матвійчук, Андрія Легіна, Назара Чернявського, Антона П'ятигіна, Богдана Литвина та багатьох інших.

На закінчення відбувся заключний концерт переможців, котрі продемонстрували високу художню майстерність, вміння володіти своїм словом і голосом, виняткову пластику тіла в процесі виконання клясичних і народних танців. То було справжнє мистецтво, високий дух якого полонив присутніх.

Завершальний акорд міжнародного заходу „Наша земля – Україна" в „Артеку" вилився у справжнє свято миру і дружби, дерзання і творчости, полишив по собі щонайкращі спогади у сотень дітей України та закордоння, став іще однією віхою в згуртуванні і консолідації української дітвори.

Іван Пасемко,
науковий працівник Інституту українознавства,
Київ

Відродили українську школу в Ялті

Наприкінці 1998 року Світлана Кочерга з Ялти, звертаючись до українців Америки, писала:

„Щороку на кримській землі стає усе більше українських шкіл. Покищо їх небагато, а в Ялті тільки одна. Але кожна така перемога – переконливе свідчення утвердження української державности в Криму.

Та, на жаль, історія кожної школи – терниста, утримуються в ній здебільшого вчителі з мужнім характером, здатні на самопожертву, приводять до неї своїх дітей переважно справжні патріоти. Знаю, що до вас приходить багато прохань, але гріх не врятувати нашої школи, яка ледве народилася. Ялтинській школі дуже потрібна поміч".

Наше Сестрицтво відгукнулося на цей заклик і передало 200 долярів через Івана Заковоротного, активного громадського діяча і мецената, який разом зі своєю дружиною Любою цього літа відвідав Ялту.

До уних приєдналося ще шестеро українців з тури і всі вони, побачивши великий український потенціял у провідників української школи, склали і свої пожертви.

Ця допомога дала можливість відремонтувати шкільне приміщення, як того вимагав міський інспектор, і вчасно почати новий шкільний рік. Посилаємо до „Свободи" листа від С. Кочерги, секретаря опікунчої ради школи.

„Дозвольте від щирого серця подякувати всьому Сестрицтву та парафіянам Свято-Андріївської церкви у Вашінґтоні за допомогу, яку Ви надали українській школі в Ялті. Ми розпочинаємо новий навчальний рік дуже важко, проте школу від ворогів всього українського, від байдужости влади ми відстояли.

Якщо минулого року у нас було тільки чотири кляси, то тепер шість. Було учнів близько сорока, тепер маємо 75. Якби в школі був кращий матеріяльний стан, то до нас потягнулося б значно більше батьків.

Нині ми маємо перебудовувати колишній дитячий садочок, який дали нам під школу. Втішно, що за кошти, які ми отримали, ми вже могли придбати парти для першоклясників і семиклясників (найменших і найбільших), а ваша допомога дозволить нам придбати шкільні дошки та розпочати зміну освітлення.

Вельми хочеться збагатити нашу українську бібліотеку, проте, на жаль, нам сьогодні не вистачає навіть підручників для дітей та літератури для вчителів.

Було б добре, якби ви нам змогли допомогти придбати насамперед підручники. Це можна зробити двома шляхами – замовити у Києві за нашим списком, або ж безпосередньо передати кошти нашій опікунській раді на придбання підручників.

Додам, що я маю честь працювати викладачем Кримського державного гуманітарного інституту, де, зокрема, будуть готуватись вчителі української мови і літератури для Криму. Українська частина бібліотеки тільки формується, отож кожна книжечка для нас має велику цінність.

Новий навчальний рік в Ялтинській українській школі ми починаємо з вашого благословення. Дорогі наші рятівники, бажаємо вам здоров'я і многая літа.

З доручення опікунської ради школи

Світлана Кочерга",
вул. Боткінська 17, пом. 7, Ялта,
Крим, 334235, Україна
Тел. (0654) 32-55-25, служб.;
32-06-87 дом.)

Якщо хтось матиме бажання допомогти цій школі, то вашу допомогу можна передавати на вищеподану адресу С. Кочерги, або через Сестрицтво Св. Ольги при УПЦ парафії Св. Андрія, Метрополія Вашінґтону на нижче подану адресу. За кожну пожертву ви отримаєте від нас посвідку та періодичний звіт перед усіма жертводавцями. Виписувати чеки треба на **St. Olga's Sisterhood, St. Andrew Ukr. Orth. Church**, і слати на **St. Olga's Sisterhood, c/o Mrs. Olha Matula, 8600 Buckhannon Drive, Potomac, MD 20854-3505**.

Оля Матула,
координатор допомоги при
Сестрицтві Св. Ольги

Львів вшанував світлу пам'ять В. Щигельського-„Бурлаки"

18–19 вересня ц. р. у Львові відбувся ряд масових заходів в рамках вшанування пам'яті Володимира Щигельського-„Бурлаки", легендарного командира сотні „Ударники" Перемиського куреня Української Повстанської Армії.

Серед цих заходів заініційованих проф. Степаном Костиком (Японія), Михайлом Козаком (Канада) та Львівським Братством УПА, – конференція у Львівському інституті етнографії на тему „Боротьба УПА–ОУН на Закерзонні", урочиста академія в Палаці культури імени Гната Хоткевича; відкриття пропам'ятної таблиці на честь В. Щигельського – „Бурлаки" на будинку колишнього філіялу Української Академічної Гімназії по вул. Пекарській,19; Богослуження у храмі Святої Покрови на вул. Личаківській; громадське віче, у якому взяло участь багато львів'ян усіх поколінь.

Матеріяли про вшанування пам'яті В. Щегельського-„Бурлаки" разом з його життєписом, а також зі спогадами про славного вояка УПА, увійдуть до книги, присвяченої 50-річчю героїчної смерти командира „Ударників".

Роман Панкевич,
Львів

ЗВІДУСІЛЬ

Е.Шеварднадзе поздоровив Л. Кучму

ТБІЛІСІ, Грузія. – Президент Грузії Едуард Шеварднадзе поздоровив Леоніда Кучму з "переконливою підтримкою народу і перемогою в президентських виборах в Україні". В радіо Грузії Е. Шеварднадзе заявив, що "ніколи не сумнівався в перемозі Леоніда Кучми". Він підкреслив, що Л. Кучма є "політиком, який говорить виборцям правду без прикрас і вирізнявся серед інших кандидатів на посаду Президента України чіткою передвиборною плятформою".

Франція критикує американських генералів

ПАРИЖ. З критикою дій американських генералів у командуванні НАТО під час воєнної операції в Косово виступило міністерство оборони Франції. У доповіді, підписаній міністром оборони Франції Аленом Рішаром, в якій "міститься аналіза дій НАТО в Косово", він обвинувачує американських генералів, які входять до складу командування

Північноатлантичного союзу, в тому, що "вони вели подвійну політику". Це призвело до того, що "ряд воєнних операцій у Косово США здійснювали всупереч статуту НАТО і основним положенням Північноатлантичного договору".

Подвійне громадянство в Польщі

Сейм Польщі прийняв ухвалу про зміни у справі розгляду заяв громадян України і Білорусі, які мають польське походження, про надання їм польського громадянства. Досі вони мали звертатися до своїх урядів по згоду на подвійне громадянство, а тепер зможуть звертатися безпосередньо до уряду Польщі. Але остаточне рішення в цій справі має сказати польський президент.

Стриптиз ... в таборі смерти

В Ізраїлі почався скандал з приводу негідної поведінки молоді, яка виїздила з цієї країни до таборів смерти в Треблінці, Освенцімі і Майданеку (Польща), згідно з обов'язковою шкільною програмою відвідання місць національної трагедії. Група учнів у складі 60 осіб в готелі влаштувала пиятику, на яку були запрошені стриптизери і стриптизерки. Багато хто з ізраїльців пропонує припинити ці обов'язкові поїздки.

Чорногорія пробує захистити свою економіку

БЕЛҐРАД. – Чорногорський уряд видав розпорядження, згідно з яким з республіки можна вивезти максимум тисячу німецьких марок, а ввезти не більше 17 тисяч юґославських динарів. Такі обмеження запроваджено з метою запобігти відпливові марок з Чорногорії. Як повідомлялося раніше, Чорногорія ввела німецьку марку як паралельну грошову одиницю, прагнучи таким чином захистити від інфляції економіку й рівень життя громадян.

Везу додому духовний скарб

Високоповажані редактори "Свободи"!

Від щирої душі прийміть подяку за друковане у Вашому часописі 5 листопада інтерв'ю зі мною і той добрий, привітний день, який Ви мені подарували у Вашій редакції.

Дозвольте мені подякувати через Вашу газету українським людям в США, керівництву ОЧСУ, СКУ, УККА, ЗУАДКу, фінансовим організаціям "Самопоміч", УПФК в Нью-Йорку, УНІС у Вашінґтоні та іншим організаціям у США, за запрошення взяти участь у XXV з'їзді Організації Оборони Чотирьох Свобід України, який проходив 23-24 жовтня 1999 року у Східнім Гановері, Нью-Джерзі.

За дні мого перебування на гостинній американській землі я бачив патріотизм і відданість діяспори українській історії, культурі, вірі. Як духовна особа, я говорив зі своїм рідним народом і не відчував різниці у вірі, навпаки, майже всі говорили про любий і єдиний релігійний центр, який повинен бути на батьківській землі – у Києві.

Повертаючись в Україну, я везу з собою духовний скарб, яким нагородив мене мій народ в далекій Америці – а це відданість своїй рідні землі і Богові.

Дякую усім за гостинний прийом і ласку до мене. Нехай Господь милосердний оберігає вас, ваші родини, друзів і близьких на кожному кроці вашого життя.

З щирою повагою

Архиєпископ Адріян,
керуючий Дніпропетровською та Московсько-Богоровською єпархіями Української Православної Церкви.

18 листопада 1999 р.

Дивная новина

Один з читачів нашого „Парафіяльного Слова" прислав до редакції копію статті, друкованої в київській пресі під назвою „Перелік мелодій для курантів дзвіниці Михайлівського Золотоверхого собору розглянула сесія Київради", на яку він просить звернути увагу і дати свою опінію. В цій статті говориться про те, що керівник групи спеціялістів з відбору мелодій для курантів Григорій Черненко поінформував депутатів столиці, що 24 мелодії тривалістю по 30 сек. лунатимуть щогодини протягом доби з дзвіниці Михайлівського Золотоверхого собору.

Зокрема це будуть авторські та народні пісні – мелодії: 6:00 – „Молитва за Україну" – Миколи Лисенка; 7:00 – „За світ встали козаченьки"; 8:00 – „Їхав козак містом"; 9:00 – „Ой, лопнув обруч"; 10:00 – „Ой, гиля"; 11:00 – „Червона калина"; 12:00 – „Гимн України" Павла Чубинського; 13:00 – „Молитва" Андрія Гулака-Артемовського; 14:00 – „Вийди, вийди Іванку"; 15:00 – „Червона рута" Володимира Івасюка; 16:00 – „Подоляночка"; 17:00 – „Їхали козаки"; 18:00 – „Ой, у лузі та й ще при березі"; 19:00 – „Гей, наливайте повнії чари"; 20:00 – „Сонце низенько"; 21:00 – „Реве та стогне Дніпр широкий"; 22:00 – „Розпрягайте, хлопці, коні"; 23:00 – „Вечір на дворі"; 0:00 – „Думи мої"; 1:00 – „Взяв би я бандуру"; 2:00 – „Ой, ходить сон"; 3:00 – „Ой, чий то кінь стоїть"; 4:00 – „Марина"; 5:00 – „Там, де Ятрань круто в'ється".

Далі в цій статті повідомляється, як будуть розміщені ці мелодії на 26 дзвонах Михайлівського Золотоверхого, що комп'ютерне обладнання, яке обслуговуватиме дзвіницю, виготовляють в Австрії, і що кошти для придбання техніки (45 тисяч – не сказано чи гривень, чи долярів) дав Патріярх УПЦ КП Філарет. Перелік мелодій полагоджено з УПЦ КП з настоятелем Михайлівського Золотоверхого собору Єпископом Даниїлом. (Шкода, що в репертуар мелодій не включили пісню з „Катерини" Т. Шевченка – „Кохайтеся чорнобриві, та не з москалями". Видно, святішому і його єпископові ця пісня не до душі). Цікаво, ще те, що перед освяченням дзвіниці Патріярхом Київським і всієї Руси-України Філаретом з вітальним словом до киян та гостей міста звернулися голова Київської міської державної адміністрації Олександр Омельченко, президент Академії Наук України Борис Платон, голова Т-ва „Україна" та Української Всесвітньої Координаційної Ради поет Іван Драч.

Стаття закінчується словами: „У цей теплий сонячний день тисячі киян, що прийшли відзначити цю урочисту подію, почувши мелодійне звучання дзвонів на відтвореній дзвіниці Золотоверхого Собору св. Михаїла, вже не мали сумніву, що у 2000 році від Різдва Христового побачать відновлений храм, що живитиме нашу духовність, берегтиме віру в майбутнє Української держави, зміцнюватиме національну свідомість народу".

Прочитавши це, виникає запитання, як на все це реагує місцеве населення Києва? Чи їм байдуже, що йдучи до церкви чують не благовість, яка кличе до духовного заспокоєння від всіх мирських суєт, а „Розпрягайте, хлопці, коні", „Ой, лопнув обруч", чи „Наливайте повнії чари"?

Чи християнина, який ітиме повз собор, де з дзвіниці вигравативуть отакі мелодії, підніметься рука покласти хрест на чоло? Невже всі ті, що були присутні (тисячі) на цій урочистості, очманіли і з „радістю" сприймали наругу, якої ще світ не бачив?

Ніхто у цілому християнському світі не бачив і не чув, щоб на церковній дзвіниці дзвони вигравали народні пісні! Чи жертводавці, особливо діяспора, яка найбільше вклала свого тяжко зароблeного гроша на відбудову собору і дзвіниці – знає про це і згідна з цим?

Чому ті, хто часто відвідують Україну і бувають у Києві, а також кореспонденти з України, що посилають свої дописи до „Свободи" та інших часописів, не знаходили потрібним повідомити про це? Для них це не суттєва справа?

Як самі не чули за часів „совєтського раю", то напевно чули від своїх бабунь, як благовістили дзвони у свята, яка відчувалась урочистість у тих передзвонах з кожної церкви, і цей дзвін лунав ген далеко за межі самого міста чи села, де стояла церква, аж поки більшовики не поздіймали їх на брухт, рятуючи свою металургійну індустрію.

Багато застережень і питань виникають з цього приводу. Чи не за цей глум над віруючим українським народом президент України Леонід Кучма нагородив „святішого" орденом Ярослава Мудрого, а „святіший" – нагородив Президента України Л. Кучму особливим орденом „Рівноапостольного князя Володимира під номером ОО1" (Див. „Свобода" ч. 36 за 3 вересня 1999 року).

Кожний з нас згідно зі своїм сумлінням може і повинен зайняти щодо цього чітку позицію.

За редакційну колегію
„Православного Слова"
Наталія Кібець

Не відрубуйте птахові крила

Поезія надихає музику, вона стає неначе причинком до музики. Максим Рильський писав: „Слово й мелодія – два крила одного птаха". Це мали б пам'ятати наші композитори і диригенти, які часто подають ноти, не вказуючи автора слів. Та коли не було б поезії, то здебільшого не було б і музики. Це ознака культури – називати обидва крила того самого птаха.

Недавно випало бути на концерті у Лос-Анджелесі. У програмі стояло: „Як давно" – слова і музика Григорія Китастого. Співачка виконувала цю глибоко-ностальгійну пісню на слова Олени Підсухи дуже добре, „з душею", але нам стало жаль автора слів, було навіть трохи соромно. На жаль, це явище в нас дуже поширене. Слухаємо дуже добрий запис хору "Сурма" з Чикаґо на лазерному диску, і кортить довідатись, хто написав такі гарні слова, але... третина пісень подається без зазначення авторів слів.

А бувають і такі випадки, що оминають і автора слів, і композитора. Ось у виданні композитора і музикознавця Мирона Федоріва „Українські пісні на жіночі хори" у третьому зошиті, ст. 14, стоїть: „Марічка" (закарпатська популярна, опр. М. Федорів). Скільки ж віри в себе у того музикознавця! Авторів чудової пісні – слова Ткача, музика Саводаша – викидає, а робить місце собі!

У „Свободі" за 10 вересня ц. р. є стаття Ірини Сікорської „Вже 135 років українці співають „Ще не вмерла Україна". Вона описує появу книжки доктора мистецтвознавства Марії Загайкевич „Михайло Вербицький. Сторінки життя і творчости". Присвячена книжка авторові національного гимну нашої держави „Ще не вмерла Україна". Дивує вже в підзаголовку книжки: ця присвята –„авторові гимну"...

Отже, мабуть, авторові музики гимну М. Вербицькому? А де ж друге крило – автор слів Павло Чубинський? Це ж наш національний славень! Тут якраз треба було б підкреслювати ту обставину, що наш славень – соборний! Одне крило зі Сходу, а друге – з Заходу. Вони творять щасливу гармонію, надають більшої ваги самому славневі та спонукують задуматись тих, хто хоче творити інший національний славень.

Таки треба пам'ятати Рильського: „Слово й мелодія – два крила одного птаха, і тільки одностайним змахом їх мистець піднімається на високу верховину краси".

То ж не відрубуймо тому птахові крила...

Дм. Грушецький,
Каліфорнія

ЦІКАВО ЗНАТИ

Сірі привиди минулої війни

Біля волинського села Устилугу я побачив біля шляху залізобетонну оборонну споруду і не полінувався вийти з авта, щоб її сфотографувати. Адже це був спомин мого дитинства... В шкільні роки разом з ровесниками я часто пробирався у бетонне нутро таких споруд, які у великому числі ще й тепер сіріють на пагорбах Поділля і Волині. Ще раніше біля них були могилки полеглих вояків, яких потім перепоховали у більш відповідних місцях. Шукаючи мідні гільзи і армійський лаштунок, граючись „у війну", ми й гадки не мали про трагедію, яку пережили в цих бетонних „скринях " здебільшого українські хлопці. Тепер бетонні фортеці поросли бур'янами і дерезою, їх засипали різним сміттям, а сучасні хлопчаки вже не граються у війну, як раніше.

Проте залізобетонні довготривалі оборонні споруди є невід'ємною частинкою трагічної історії нашого народу, яку не можна викинути з пам'яті. Сімдесят літ тому вздовж тодішнього „старого" кордону СССР почалося таємне будівництво „укріплених районів" (УРів). До 1940 року були побудовані в Україні Могилів-Ямпільський, Кам'янець-Подільський, Летичівський, Рибницький УРи. Будували їх тільки вночі під суворим наглядом НКВД. Якщо будівництво бетонної споруди велося в селі, то спершу ставили велику клуню, в якій і провадилися роботи. Якщо в полі, то маскували фортецю під скирту сіна чи соломи. Бригади землекопів працювали позмінно, по півтори години, у підвищеному темпі. На роботі не можна було розмовляти, палити, світити вогонь. Довкола будови стояла сторожа. Вранці роботи припинялися. Одним з керівників цих робіт був відомий генерал Петро Григоренко, про що він розповів у своїх споминах.

Коли закінчувалися земляні роботи і починалося бетонування, з усіх навколишніх сіл мобілізовували людей і тягло, щоб укласти весь бетон за 48 годин. Можна тільки уявити собі, скільки людей стали жертвами НКВД в часі такого будівництва. А про його кошти годі й говорити: будівництво Могилів-Ямпільського УРу обійшлося у 100 млн. рублів за цінами того часу. Його будували впродовж 1929 – 1933 років, то чи варто нагадувати, яким було життя тодішніх українських селян, примусових будівельників „сталінських фортець"?

У Кам'янці-Подільському діє Військово-історичне товариство, фахівці якого дослідили історію згаданого УРу. Він мав неприступні кулеметно-гарматні споруди, які були з'єднані підземними ходами. У підземних галереях містилися пункти керування, спостережні пункти, вузли зв'язку, сховища, електростанції, склади. Могилів-Ямпільський УР довжиною 150 км складався з 303 споруд, в тому числі мав 33 гарматно-кулеметних капоніри, 264 залізобетонних кулеметних укріплення, 8 командних бункерів.

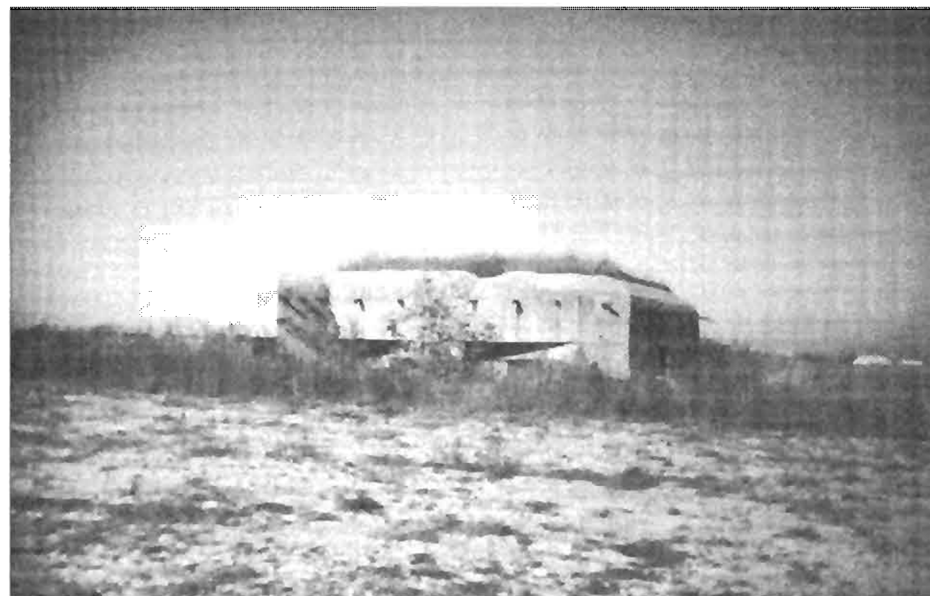
Коли кордон СССР пересунувся на захід, стару оборонну лінію кинули й заходилися будувати нову. Якщо першу називали „лінією Сталіна", то другу стали називати „лінією Молотова", який домовлявся з Рібентропом про нові кордони між СССР і Німеччиною.

Нову лінію до нападу Німеччини збудувати не встигли і багато укріплень обох ліній було підірвано при відході Червоної армії. Але окремі оборонні споруди усе ж мали гарнізони, які чинили опір німцям.

У рапорті німецького командування „Про російську систему укріплень" від 1942 року говориться: „Особливі труднощі виявилися на північ від Ямполя, де знаходилася важка кулеметна споруда. В одній з амбразур вдалося підірвати зосереджений заряд, споруда була оточена, але гарнізон не здавався. Тоді було встановлено 50-кілограмовий заряд і споруда повністю знищена".

Дослідники з Кам'янець-Подільського військово-історичного товариства підказують, що за прикладом лінії Мажіно, Манергайма, Атлантичного валу в Европі, варто подбати про відновлення УРів в Україні як історичних об'єктів, котрі посідають помітне місце в історії країни, а також є пам'ятками фортифікаційного мистецтва.

Наш головний редактор побачила у мене світлину оборонної споруди біля Устилуга, то розповіла, що поблизу її села біля Славути теж сіріє таке укріплення і сільські діти завжди боялися його, бо вірили, що у підземеллях блукають привиди полеглих вояків. Коли б така залізобетонна фортеця стала музейним об'єктом, то привиди пішли б з неї деінде, а в Україні додалося б туристів, охочих побачити залізобетонну „лінію Сталіна".

Залізобетонна оборонна споруда біля волинського села Устилугу.

Левко Хмельковський

Футбол: Йонкерс „Крилаті" – Ізидро Менандез" 2:2

В неділю, 14 листопада, футбольна команда спортивного клюбу „Крилаті" при осередку СУМ в Йонкерсі взяла участь в чергових змаганнях чемпіонату першої дивізії Східної окружної футбольної ліґи штату Нью-Йорк.

Це була зустріч двох команд, котрі змагались у фіналі за чашу ліґи минулого сезону, і вдруге цей кубок отримали футболісти „Ізидро Менандез", перемігши „Крилатих" з рахунком 3:2. Цим разом „Крилаті" мали технічну перевагу у полі і краще контролювали м'яч, але мужня оборона противника не давала шансу нападаючим „Крилатих"для влучного удару по воротах. Футболісти „Крилатих" продовжували натиск до 35-ої хвилини, коли противник довгою навісною подачею застав зненацька нашого воротаря. Влучним ударом над його головою супротивник відкриває рахунок – 1:0. Другу половину гри наша команда починає блискавичною атакою. Павло Степан подає м'яч Андрієві Вербицькому, той Владкові Окрутнику, котрий вирівнює рахунок – 1:1. Футболісти „Ізидро Менандез" перехоплюють ініціятиву і на 26-ій хвилині другого тайму їхня швидка атака на ворота „Крилатих" увінчується сильним ударом під штангу – 2:1. На 37-ій хвилині захисник „Ізидро Менандез" збиває Павла Степина з ніг, за що суддя призначає штрафний.

Сильний удар Славка Турка виводить м'яч поза „стінку" противника, а Юра Греб керує його у сітку „Ізидро Менандез". Рахунок вирівнявся – 2:2.

Отже, нічия. Наступна гра „Крилатих" – з командою „Елмонт Італія" за чашу штату Нью-Йорк на площі Елмонт Спорт Комплех у Елмонт, Лонґ Айленд.

Воротар „Ісидро" відбиває удар Андрія Вербицького

Стефан Гованський

Збірна України з футболу вибула з Евро-2000

Друга гра збірної України з футболу на київському стадіоні з командою Словенії закінчилася внічию – 1:1. Команда України, яка програла першу зустріч з цією командою, вибула з дальших ігор Чемпіонату Европи 2000 року.

Число фіналістів поповнили команди Словенії, Туреччини, Данії і Англії.

ЗВІДУСІЛЬ

США не вірять в намір Росії припинити війну в Чечні

Американська військова розвідка вважає, що Росія не має наміру припиняти бойову операцію в Чечні, і одним з її наступних етапів стане завоювання Грозного. Про це повідомив журналістам начальник Розвідувального управління Департаменту оборони США віце-адмірал Томас Вілсон.

Коли водій втратив довіру

Конґрес штату Нью-Джерзі готується прийняти ухвалу, за якою в автах водіїв, які раніше сідали за кермо в нетверезому стані, буде встановлено спеціяльний пристрій, який дозволятиме поїздку тільки тверезому. На практиці це означає, що водій перед ввімкненням двигуна має дмухнути в трубку аналізатора. Двигун не працюватиме, якщо водій вживав алькоголь. Обговорюється також можливість позбавлення права керувати автом назавжди, якщо водій втретє буде затриманий за кермом нетверезим.

Грузію турбують порушення російських гелікоптерів

Грузія висловила занепокоєння у зв'язку з тим, що російські гелікоптери порушили повітряний простір Грузії на кордоні з Чечнею. Минулого тижня три російські гелікоптери Мі-8 здійснили мінування з повітря прикордонної території в ущелинах Муті, Ургані, Шапілі, розташованих за декілька кілометрів від кордону на території Грузії. Посол Грузії в Росії вже вніс офіційний протест.

Чи була міна на літаку?

Преса Єгипту стверджує, що недавня катастрофа єгипетського літака сталася через вибух міни, закладеної ізраїльськими агентами з метою знищення 33 старшин єгипетського війська, які летіли цим рейсом. У зв'язку з цим американське управління безпеки на транспорті утрималося від передання розслідування до ФБІ.

Рибка важила 21.6 кг

Мешканець Польщі Роман Марчук спіймав на вудочку коропа вагою 21.6 кг. Риба мала 97 см довжини і прожила 32 роки. Спокусився короп зерном кукурудзи. Рибалка витягав велета цілу годину, але мав належний досвід, бо раніше спіймав на вудочку сома вагою 38 кг.

Космічні вогні

У ніч з середи на четвер минулого тижня мешканці Америки, Европи і Африки спостерігали "метеоритний дощ". Метеорити Леоніди, названі так через походження зі сузір'я Лева, при входженні до атмосфери Землі перетворювалися на вогняні кулі. Масове падіння метеоритів в листопаді не є новиною, але тільки через сто років може повторитися така інтенсивність "метеоритного дощу".

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Вернувся у світ журнал „Світ дитини"

Під час мого недавнього перебування у Львові, на запрошення головного редактора Лідії Лемик, я з приємністю відвідала редакцію дитячого журналу „Світ дитини". З-поміж прегарно оформлених, з кольоровими обкладинками журналів глянула на мене розгорнута книга з пожовклими листками „Світ дитини" 30-их років. Згадалось дитинство і любий „Світик", на який ми, діти, нетерпеливо чекали, виглядаючи поштаря. З нього можна було довідатись не лише про чарівний світ казки, але про героїчну минувшину нашого народу, захоплюючі мандрівки. Він вчив, як шанувати батьків і старших, розпізнавати добро і зло, дотримуватись Божих законів, любити рідний край і бути готовим боронити його.

Знавці дитячої літератури, письменники Катря Гриневичева, Юрій Шкрумеляк, Богдан Лепкий, Марійка Підгірянка, Роман Завадович, Антін Лотоцький і багато інших промовляли до дітей, а славні мистці О. Кульчицька, А. Монастирський, Я. Гніздовський, П. Андрусів, М. Бутович, Е. Козак та інші прикрашували журнал малюнками.

Разом з тисячами невинних жертв знищено наші величні храми, культурні надбання, історію, книжки. Після засади большевицького окупанта „Знищуй, виривай з коренем, щоб і сліду не стало!" – здавалося, що все пропало, але, як сказав Симоненко „Народ мій є, народ мій завжди буде – ніщо не перекреслить мій народ!" Із темних пивниць повернувся до нас і улюблений журнал „Світ дитини". Здається, ми ще й досі гідно не привітали цього унікального дитячого видання.

В 1994 році Лідія Лемик зі своїм чоловіком Ярославом, переглядаючи „Світ дитини" з 30-их років і „Дзвіночок" з 1890-их років, вирішили відновити цей дитячий журнал. До них приєдналися редактори В. Рудницький і А. Приставська. З допомогою в ілюструванні прийшли художники Зеновія Юськів і зовсім недавно Іван Крислач та студентка Соломія Когут, яка виконує обкладинку в кольорах. Вони часто без винагороди виконують цю важливу працю. До співпраці запрошено членів дитячого літературного гуртка „Джерельце". Комерційним директором для розповсюдження журналу є Ольга Гнатів.

Чи ж можна принести кращий подарунок дитині в Україні?

Розповсюдженню журналу в Канаді сприяє комітет, створений під патронатом владик Ізидора Борецького і Юрія Каліщука, на чолі з Дарією Дяковською. Для бажаючих передплатити журнал „Світ дитини" в США чеки в сумі 25 дол., за однорічну передплату, слід виписувати на: „Svit Dytyny" і пересилати на адресу: Olha Hayetskyj, 4306 Vireo Ave., Bronx, NY 10470.

Ольга Гаєцька,
Бронкс, Н.Й.

На фото: Редактор „Світу дитини" Лідія Лемик (праворуч) і Ольга Гаєцька в редакції журналу у Львові.

Нове народження бандури

До виходу у США компакт-диску Ала Ді Меоли "Зимові пісні" за участю київського бандуриста Романа Гринькова

Український бандурист-новатор Роман Гриньків та славнозвісний американський гітарист Ала Ді Меола під час роботи над спільним диском.

Майбутнє культури, мови і самого народу залежить від готовности молодого покоління сприйняти, засвоїти і розвивати спадщину минулого. Однак молодь частіше більше приваблює не традиція із її орієнтованістю на минуле, з її консервативністю, а новизна, мода, – речі, які часто перебувають у конфлікті з традицією. Відтак чи може щось настільки традиційне, як от бандура, бути носієм нового, новаторського, експеритментального? Кілька поколінь молоді в совєтській Україні майже незмінно дивилися на цей інструмент як на символ українського провінціялізму, зашорености і самоізольованости. Тому бандура сьогодні нібито не належить до способів ідентифікації молодого покоління українців із сучасним світом, з модерністю. Проте, виявляється, й списувати її як безнадійну архаїку теж покищо передчасно. В цьому нас переконує несподіване, небудене звучання бандури Романа Гринькова, який влітку був гостем „Свободи".

Найближчими днями, завдяки співпраці двох непересічних музикантів бандура чи не вперше дебютує у невластивій для себе ролі знаряддя експерименту і новаторства. Це станеться із появою на полицях музичних крамниць нового компакт-диску Ала Ді Меоли під назвою "Зимові пісні" (Winter Songs), фірма грамзапису "Теларк". Відомий у світі шанувальників джазу американський гітарист Ді Меола не став раптом бандуристом –просто він запросив до участи у своєму найновішому проєкті віртуоза бандури із Києва Романа Гринькова. Зацікавлення українським народним інструментом Ді Меола пояснює на власній веб-сторінці Інтернету: " У 1992 році я познайомився із надзвичайним музикантом, який грав на вражаючому на вигляд інструменті під назвою бандура. Його звукова тканина і тон були ні на що не подібними. ... Унікальні можливості взаємодії між бандурою та ґітарою для мене здавалися очевидними. Їх можна почути у цьому записі."

Звичайно, світ чув і знав бандуру задовго до Ді Меоли і Гринькова. В Сполучених Штатах, Канаді, Австралії, скрізь, де оселилися українці, здавна діють школи бандуристів. Однак як на Заході, так і в Україні всі вони діяли в межах традиції, орієнтувалися на традиційну авдиторію, виконували традиційний репертуар і вважали своєю головною місією зберегти бандуру як носія тієї ж таки традиції. Це обмежувало її привабливість для ширшого меломана. Тому бандурництво майже завжди залишалося надбанням українського іміґраційного ґетто в діяспорі і культурного ґетто в самій Україні. За визнанням самого Романа Гринькова, до бандури сьогодні ставляться як "до інструмента, біля якого сидить дід з бородою." В контексті такого сприйняття принаймні два елементи проєкту "Зимові пісні" впадають у вічі. Перший, – це те, що він адресований найширшій авдиторії любителів джазу, а не народної музики. Друге, це те, що Роман Гриньків у "Зимових піснях" свідомо виходить поза межі бандурного жанру, його композиції написані спеціально для дуету із джазовою гітарою. Бандура і джаз?! – ще вчора ці речі вважалися несумісними. Із виходом "Зимових пісень" їх симбіоз став інтригуючим фактом. Не дивно і те, що мусив з'явитися саме чужинець, щоб відкрити для українців українську ж бандуру у новій модерній іпостасі.

Вперше Ді Меола змушує музичний світ заговорити про себе ще в 1975 році, коли отримує чи не найпрестижнішу у популярній музиці нагороду Ґремі в категорії за найкраще джазове інструментальне виконання. З тих пір такі авторитетні професійні публікації такі, як "Guitar Player Magazine" з року в рік оголошують його найкращим джазовим гітаристом. Творча кар'єра Ді Меоли охоплює різноманітні стилі музики та культурні традиції. У пошуках нових форм і засобів експресії Ді Меола постійно виходить поза джазові канони, синтезує джаз з іншими жанрами, активно співпрацює із провідними виконавцями з інших країн. Він записав 19 альбомів і загалом продав понад 6 мільйонів своїх записів.

Щодо Романа Гринькова, то він мислить себе новим представником бандуристів. Вихованець Київської консерваторії у кляасі бандури, він має імпозантний перелік досягнень. Він не лише один із найбільш знаних в Україні бандуристів, але й також композитор, музичний теоретик і винахідник. Але найперше Гриньків – це віртуоз, який своє пристрастю до інструмента легко заворожує навіть дилетантів або людей, байдужих до музики. Він виступав із концертами у Брюсселі, Цюриху, Ліоні, Мюнхені, Монтреалі, Нью-Йорку, Аделаїді – загалом в більше, як десяти країнах. Крім традиційного бандурного, його репертуар включає кляисичну, сучасну українську та европейську музику, джаз та імпровізації. Роман Гриньків намагається розширити експресивні можливості бандури головно у двох напрямках: включаючи в свій виконавський репертуар не типові раніше п'єси та вдосконалюючи сам інструмент, його акустичні властивості. Виконавська віртуозність у поєднанні із сміливим експериментаторством дають його творчості просто таки вражаючу свіжість, інтриґують навіть найбільш затятих прихильників традиціоналізму.

Удосконалена бандура Гринькова, за твердженням самого музиканта, відрізняється від харківської чи чернігівської бандур насамперед кращою акустикою – в ній працюють дві деки. Верхня і нижня деки мають однакові товщини і резонують в унісон, як дві однакові струни. Відтак нижня дека доповнює верхню, – і звук виходить значно багатшим. З'являється гарний обертон нижньої і середньої частоти. Другою перевагою вдосконаленого інструмента є демфер – пристрій, який використовується у фортеп'яні для приглушення струн. По-третє, – це те, що сам інструмент стоїть на ніжці, що робить його легким у користуванні.

"Коли почалася праця над записом "Зимових пісень", – пригадує Гриньків, – вже на другий день ми зіткнулися з проблемою. Коли бандура зіграє повноцінний акорд, вона відразу переймає на себе всю увагу. Вона настільки інформативна, настільки нова у музиці, що майже автоматично перехоплює увагу слухача. Адже вона породжує звук, який до цього ніхто не чув. На тлі бандури інструменти, звичні для меломанів, сприймаються радше як доповнення до неї. Відтак, щоб не втратити концепцію альбому, я намагався не дуже виступати, бути скромним." Роман виконує в цьому компакт-диску низку із п'яти композицій, а одну інтерлюдію тривалістю у хвилину-півтори – соло.

(Закінчення на стор. 17)

Нове народження...

(Закінчення зі стор. 16)

Ала Ді Меола

Кореспондент "Свободи" Юрій Шевчук взяв інтерв'ю у Ала Ді Меоли

Ю.Ш.: Чому ви вибрали саме бандуру – інструмент, який багатьом просто годі уявити в поєднанні із джазовою ґітарою?

А.Д.: Альбом, що виходить, не можна кваліфікувати лише як джазовий. В ньому багато нового, експериментального. Роман намагається багато експериментувати із бандурою. Я думаю, що в цьому сенсі він провідний новатор серед бандуристів. Власне це мені імпонує. Якби він був лише традиціоналістом, то це було б так само цікаво, коли б виконавець музики фляменко в Еспанії грав би традиційне фляменко. Особливою рисою Пако де Люсії, з яким я познайомився ще 25 років тому, було його прагнення робити з фляменко щось нове. Саме це робить Роман із традиційною бандурою, і до певної міри йому це вдається. Він зберігає традицію, водночас граючи щось нове, нетрадиційне. Мені це особливо цікаво, бо хоч як музикант я беру свої початки у джазі, мене не можна однозначно віднести до якогось одного жанру. Я завжди прагнув чогось нового. Те, що робимо ми з Романом, раніше ніколи ніхто не робив.

Ю.Ш.: Ви не маєте якихось успадкованих від інших підходів до бандури, а значить і упереджености щодо того, що вона може і чого не може.

А.Д.: Так, і в цьому моя велика перевага. Так легше знайти щось нове. Ми з Романом записали речі, позначені автографами нашого часу, які не обов'язково символізують традиції української музики чи бандури зокрема. Але вони можуть по-своєму нагадати про ці речі, бо я б усе-таки хотів, щоб якийсь зв'язок однак був, але разом з тим я б ніколи не хотів, щоб на бандурі гралося щось таке недоречне чи чуже українцям, як музика кантрі чи музика блу-грас. Я також маю пошану до самого інструменту і відчуття того, що можна робити на ньому. Я відчуваю інструмент. Ми працюємо із складнішою гармонією, для Гринькова це виклик, і він прийняв цей виклик, він намагається поширити можливості бандури. Адже бандура має феноменальне звучання і величезні можливості, але до недавнього часу трималася в дуже обмеженій скринці народної музики, яка є сама по собі цікавою, але не аж такою вже цікавою, не такою, як вона могла би бути. Тому талановитий Роман і прагне грати із такими музикантами, як я.

Для мене привабливість бандури також в її унікальності, її незнаності. Вона як рідкісна знахідка, як динозавр, якого знайшли десь у лісі, якийсь рідкісний коштовний камінь. Зробити її загально популярним інструментом було б нелегко. Зрештою, я б не хотів, щоб бандура була таким інструментом, я хотів би, щоб вона лишалася унікальною. Фортеп'яно – це для всього, ґітара – для всього, бандура ж дуже унікальна.

Ю.Ш.: Ви робили спільні записи і концерти із багатьма іншими музикантами. Як ваша співпраця із Романом відрізняється від попередніх таких проєктів?

А.Д.: Я думаю, що ми зараз на першій стадії чогось, що може бути значно більш захоплюючим. Цей компакт-диск не є остаточним прикладом імпровізації і діялогу, коли ми поставили мікрофони, сіли в кімнаті і просто записали все, що ми робили. Цього покищо не сталося. Хоч можливо, ще й станеться. Це був не той запис. На мою думку, щось подібне з часом могло б статися. Це був запис пісень, дуже конкретних п'єс, в яких я хотів, щоб його партія прозвучала належним чином. Спільний запис високого імпровізаційного рівня може бути далі в майбутньому. Можливо, ми зробимо разом кілька виступів, пограємо довший час і розвинемо взаємний контакт, відчуття партнера. Тоді можуть виникати магічні речі.

Ю.Ш.: Роман, очевидно, знав, що грає із музикантом, знаним у всьому західному світі, із віртуозом ґітари. Чи це його лякало, змушувало знічуватися, свідомо чи підсвідомо відходити в тінь?

А.Д.: Власне, щоб цього не сталося, я хотів, щоб він грав сольо між кожною парою пісень. Тому що мені також хотілося почути на цьому компакт-диску те, що робить він. Просто так буває, що у записі моя ґітара звучить дуже домінантно. В ці композиції ми згодом вплели партії Романа. З огляду на те, що музика була такою насиченою, Роман, можливо, не завжди мав нагоду засяяти. Тому я дав йому місце на диску для сольо. Слухаючи його, я думав, як це прекрасно звучить само собою. Бандура – це чудовий сольний інструмент!

Ю.Ш.: До сих пір українські меломани йшли на концерт до західніх музикантів, що гастролювали у Києві, таких, як Пет Матіні, сподіваючись зануритися у чужу музичну стихію. Тепер же, на концерті Ала Ді Меоли і Романа Гринькова, їх чекатиме несподіванка, яку їм зробить американець Ді Меола. Адже поряд із власною музикою він фактично стане для них відкривачем бандури у новій, модерній ролі. Чи не так?

А.Д.: Щось подібне сталося зі мною в Арґентині. Не так давно акордеон-бандонія нічого не значив в Арґентині. Але коли на бандонії заграли разом зі мною, люди змінили ставлення до інструменту, вирішивши, що в ньому таки щось є. Щось подібне було і з фляменко-ґітарою. Коли я давав спільні концерти з еспанськими ґітаристами фляменко, слухачі приходили послухати не стільки їх, бо їх вже всі добре знали і чули, – а мене, бажаючи знати, що нового приїхав заграти із еспанцями американець. Думаю, що те саме можна сказати і про наші спільні виступи із Романом. Те, що **добре відомий музикант із іншої країни світу грає в спілці із бандуристом**, зродить нове ставлення до бандури.

Юрій Шевчук

СЛАВНОЗВІСНІ УКРАЇНКИ

Письменниця, діяч, член уряду УНР

Людмила Старицька-Черняхівська відіграла помітну ролю в українському літературному процесі, але твори її протягом 60 років практично були викреслені з нашої історії.

Письменниця Людмила Михайлівна Старицька-Черняхівська народилася 29 серпня 1868 року в селі Карпівка Могилів-Подільського повіту Подільської губернії (тепер Могилів-Подільського району Вінницької области) в сім'ї українського письменника і громадського діяча Михайла Старицького. Вона онука по матері видатного композитора Миколи Лисенка. Талановита донька романіста Михайла Старицького, Людмила Старицька була високоосвіченою людиною. Вона писала вірші, оповідання, п'єси, перекладала на українську мову лібретто опер „Аїда" і „Ріголетто" Дж. Верді. „Фауст" Ш. Гуно, „Чіо-Чіо-сан" Дж. Пуччіні та ін. Виступала також на сцені.

Л. Старицька рано почала допомагати своєму батькові. Вона є співавтором романів Михайла Старицького „Богдан Хмельницький" і „Розбійник Кармелюк", „Останні орли", „Молодість Мазепи", „Червоний диявол", „Руїна".

1907 року Михайло Грушевський переводить зі Львова до Києва „Літературно-науковий вісник", до членів редколеґії якого запросили Л. Старицьку. Вона активно співпрацює з журналом „Світ". На сторінках цього журналу вона разом з батьком друкує повість „Перед бурею" – переобленну першу частину трилогії М. Старицького „Богдан Хмельницький".

Плідна діяльність високоосвіченої мужньої жінки обірвалася арештом 15 січня 1930 року, зфабрикованим звинуваченням і ув'язненням. Незадовго до арешту Л. Старицька написала повість „Діямантовий перстень" – у 1929 році. Ця повість пронизана болем і співчуттям до тієї частини колись відомого козацтва, яке змушене було брати участь в складі російської армії у придушенні повстання поляків за свою свободу і незалежність. Тоталітарна система послідовно винищувала всіх, хто мислив не так, як того хотіли ідеологічні діячі більшовицької партії. А письменниця була активним політичним діячем, членом уряду Української Народньої Республіки. Вона була однією з активних поступовців ТУП, співорганізатор таємної організації Товариства українських поступовців, які ставили перед собою мету: „Вільна незалежна Україна". Л. Черняхівська була членом Центральної Ради.

Коли фашистські війська підступили до Києва, Л. Старицька-Черняхівська була арештована вдруге – енкаведистами. 73-літню письменницю разом із іншими українськими інтеліґентами вивезли до Харкова, а звідти – до Валуйків. Там позаганяли до товарних вагонів і відправили на схід.

Стара, підтята горем жінка не витримала виснажливої дороги, померла в поїзді. Конвоїри викинули її тіло десь у степу... Так трагічно закінчилося життя цієї жінки, ім'я якої назавжди залишиться в історії України.

Валентин Богаєвський

КОЛОНКА ПОЕЗІЇ

З нових віршів про Україну

Дмитро Кремінь

Повість наших літ

Я народився ще в імперії,
Хоч і не знав, що це – вона,
Де правлять сталіни і берії,
Де гітлер, голод і війна.
Я знав, що флот у Севастополі,
про мавзолей, вождя в Кремлі...
Чому ж ми плачемо на попелі
своєї рідної землі?
Так раб жалкує за хазяїном,
А за поміщиком кріпак?
І побивається за Каїном
Убитий Авель, чи не так?
Усе збувається, збувається,
Усе збувається, як міт.
І тільки серце розбивається
О пам'ять, наче о ґраніт.
Я все життя живу в імперії,
Де малоруські хутори.
Де при радянській владі мерії,
А в них червоні прапори.
Де білі дні зістали чорними.
Де глад і мор, як у війну...
Та, з барабанами і горнами,
Тебе, епохо, не кляну.
Бо все збувається, збувається,
Усе збувається, як міт.
Останній цвяшок забивається
О гріб печальних наших літ.
Бо легше, мабуть, утопитися,
Ніж обманути власну плоть.
Тому що двічі народитися
Не міг (ви знаєте?) й Господь.
І я не знаю, як там завтра ми,
І як позбудемось журби.
Тому що всі ми – люди з таврами
Позавчорашньої доби.
Народні слуги, що незлічені,
Кричать з парляментів і рад.
Вони гадають, ми лиш мічені,
А їм і чорт уже не брат.
Вони спогорда поглядають ще
На бидло мічене згори.
Та в їхніх чолах – потрясаючі
Ті ж інвентарні номери.
Я народився в тій імперії,
Де й ти, любов моя, жила.
Де української Етерії
Нас поглинала ніч і мла.
Де кагановичі, як мамути,
Де поганяє раб раба,
Де в нас пропали не лиш грамоти,
А й наша воля і судьба.
Сад Гетсиманський, коло хати
Хрущі травневі не гудуть.
А ждуть: коли вже розпинати
Того месію поведуть?
І білий хліб. І біла хата.
І серп і молот... Прапори!
Синедріону і Пілата
Отецькі погляди згори.
Не соловейки, а ворони,
Де на Голготу хресна путь.
А там синки-центуріони:
Такі вже точно розіпнуть.
Солом'яні мої мадонни,
Їх матері вечерять ждуть.
Невже й тепер, попід Стожарами,
І ми заплачемо самі
За скотодвором і кошарами,
Немов раби оті німі?
А все збувається, збувається,
Немов Шевченків заповіт.
І лиш травою забивається
Печальна повість наших літ.
А я – поет. Живу скорботою,
Я ні на кого не плюю...
Серпом? Зорею? Під Голготою
уже розіп'ятий стою...

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Помідори проти раку

Олексій Гоша в газеті „Українські вісті" пише, що за повідомленням американського Національного інституту дослідження ракових захворювань вживання помідорів може значно зменшити ризик захворювання багатьма різновидами раку.

Науковці проаналізували результати 72 експериментів і встановили прямий зв'язок між цими двома аспектами. Так, вживання помідорів ефективно запобігає утворенню раку легень, підшлункової залози, гортані та грудей.

Науковці вивчили не тільки безпосередньо плоди рослини, але й продукти з них – кетчапи, соуси, супи тощо. Різні способи приготування томатних страв не зменшують їх позитивної дії на людський організм.

Люди, які вживають щонайменше один помідор на день, на 50 відсотків менше схильні на захворювання раком гортані порівняно з тими, хто їсть менше трьох плодів на тиждень. На жаль, науковці покищо не можуть докладно пояснити причину цілющого ефекту помідорів, хоча припускають, що уся справа в цілющих властиво-стях каротину.

Сіль шкідлива і корисна

Ми часто чуємо від лікарів: менше солі, менше солі! Чи це означає, що нам взагалі потрібно відмовитися від вживання солі?

Кухонна сіль потрібна для життєдіяльности людського організму. Іони натрію, які входять до її складу, відіграють важливу ролю у підтриманні тиску та сталого об'єму рідини в організмі. Вони сприяють набряканню колоїдної тканини, яка затримує воду.

Іони натрію конче потрібні для роботи нервової системи, він активізує також ферменти травлення. Чому ж тоді лікарі пропонують безсолеві дієти? А тому, що для здоров'я шкідливе надмірне споживання солі.

На добу людині потрібно її лише 5-6 грамів. На жаль, з'їдаючи в середньому по 15-25 грамів, багато людей зловживає цим продуктом і тому дорого платить за це своїм здоров'ям.

Аналіза анкетного опитування засвідчила, що половина дорослого населення досолює страви і тому майже в половини з них спостерігається високий тиск крови, що є основною причиною ішемічної вади серця.

Вчені вважають, що надмір іонів натрію (тобто, солі) зумовлює звуження кровоносних судин, а це викликає підвищений тиск крови.

І хоч не при всіх формах гіпертонічної хвороби надлишкове споживання солі має однакову дію, проте в багатьох випадках воно для людини кінчається трагічно.

Д-р Юліян Мовчан

„Малороси" на Подолі

Персонажі п'єси Михайла Старицького Проня Прокопівна Сєркова і Свирид Голохвастов постали у бронзі на київському Подолі. Поява нового пам'ятника викликала суперечливе ставлення до нього киян, серед яких є чимало колишніх Сірків і Голохвостих, які упізнали себе у „малоросах" Старицького, і сприйняли це як визнання їхнього права на існування, бо в Україні скульптури на площах і вулицях переважно мають ідеологічне значення.

Кияни з відчутним тяжінням до Москви мають нагоду покепкувати з „незалежних жлобів", а свідомі українці ще раз засмутилися з приводу невмирущости вітчизняного перевертництва.

ФІЛАТЕЛІЯ

Нові ордени України

До Дня незалежности, 17 серпня, пошта України видала поштові марки із зображенням нових державних нагород (художники О. Харук і В. Таран). На малому аркуші з десяти марок відтворено орден київської княгині св. Ольги, на поштовому бльоці з двох марок вміщено орден Держави і орден „Золота зірка".

У день появи цих мініатюр на київській пошті було застосовано штемпель першого дня обігу, випущено спеціяльний конверт.

„Українські штемпелі" в Австрії

Пристрасний організатор українського філателістичного руху в Австрії, голова Спілки українських філателістів Австрії СУФА Борис Ямінський порадував колекціонерів новими поштовими штемпелями з українськими написами, які за його ініціятиви застосувала австрійська пошта.

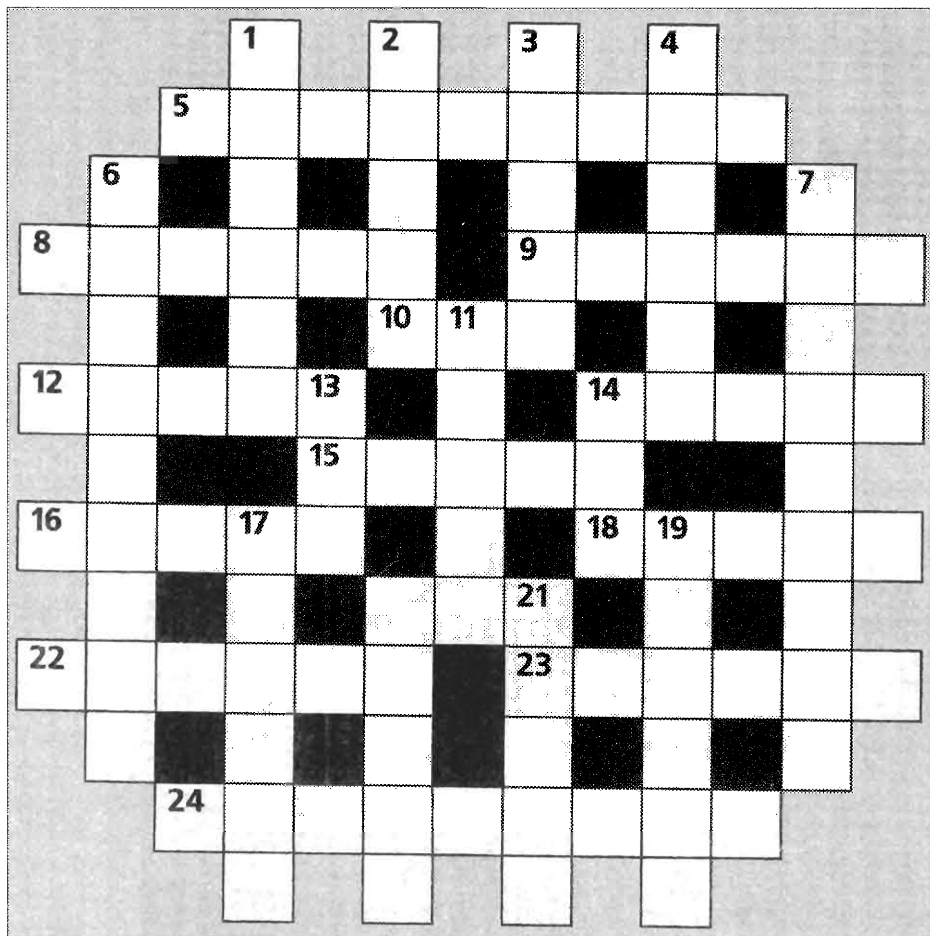
2 жовтня з нагоди австро-україно-польської фотовиставки „Львів" у Відні пошта погашувала листи тримовним штемпелем, малюнок якого виготовив український мистець Іван Турецький. 22 жовтня з ініціятиви СУФА впроваджено двомовний штемпель „Народні звичаї" (художник Іван Турецький).

За малюнком художника Ергарда Штайнгаґена випущено конверт першого дня обігу із зображенням української родини, зайнятої збиранням врожаю гарбузів. На звороті конверта українською і німецькою мовами розповідається про вирощування гарбузів в Україні. Поштова марка на конверті показує австрійську сім'ю ... теж з гарбузами. Гарбузи надихали до творчости не тільки художників, а й літераторів. Писав Панас Мирний: „ По невеличких тичинках вився горох, квасоля, а гарбузи, розпустивши широке листя, наче шнуром, кругом обводили невеличкі грядочки". Декому гарбузи були й на смуток: „Адже він тебе сватав, та ти піднесла йому печеного гарбуза?" (Квітка-Основ'яненко).

У листопаді Відень має нові штемпелі з нагоди 2000 року – Року подяки (12 листопада), 26 листопада – „Христос родився" (на штемпелі зображено київські собори), 28 листопада – до Дня української пошти у Відні (показано київський поштамт).

Л.Х.

Хрестиківка

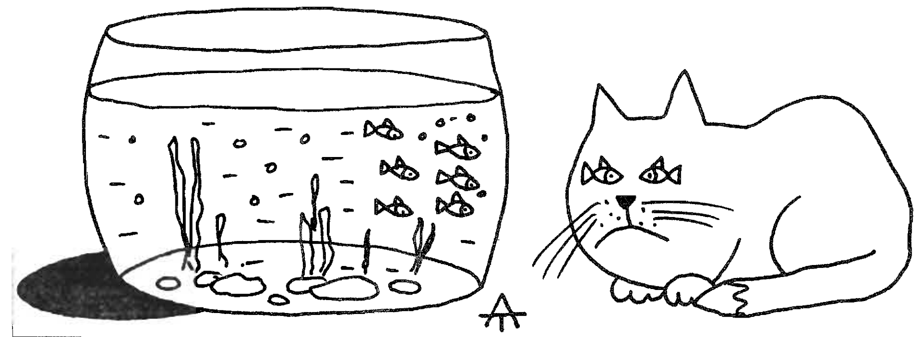

Горизонтально:

5. Українська кредитова спілка в США. 8. Ріка в Україні. 9. Фантастичний острів з книги Т. Мора. 10. Частина обличчя. 12. Головна вулиця італійського міста. 14. Столиця Греції. 15. Американський генерал, герой війни за незалежність. 16. Дорожній мішок. 18. Головне заняття на забаві. 20. Виконавець смертного вироку. 22. Трав'яниста квітка. 23. Ріка в Грузії, притока Кури. 24. Геноцид 1932-33 років в Україні.

Вертикально:

1. Метода оперативного лікування серцевої недуги. 2. Річка в Миргороді. 3. Птах. 4. Дворянський титул. 6. Збірка вибраних творів одного жанру. 7. Господарська ділянка лісу. 11. Нова трава на сіножаті. 13. Комаха, хожа на бджолу. 14. Частина театральної вистави. 17. Місце для глядачів в театрі. 19. Церковний столик. 20. Вид червоного вина. 21. Частина акції чи акредитиву.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

2000

Ukrainian American Veterans
Post 301 - Yonkers, New York
present a
New Year's Eve Gala
Friday, December 31st, 1999
9:00pm to 2:00am

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY

Featuring
The music of "Na Zdorovya"
Hot and cold buffet
Open bar
Champagne toast
Coffee and Baked Goods
Surprises and Raffles

Reservations accepted through December 17th, 1999
Tickets will not be sold at the door

Admission by Invitation Only

For additional information or to request an invitation:
email - uavpost301@aol.com
(914) 830-8526 - Taras Szczur
(914) 965-1678 - John Tkachuk (evenings)

Proceeds to benefit Post 301 Scholarship and Social Welfare Funds

---

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

запрошує на

КАМЕРНИЙ КОНЦЕРТ

У ПРОГРАМІ:

- Ф. Шопен – тріо для піяно, скрипки, чельо.
- Ф. Пауленк – твір про Бабара, малого Слона, реч., сопрано сольо.
- Б. Мартіну – тріо для флейти, чельо, фортепіяно.

ВИКОНУЮТЬ:

- *А. Аксельрод* – сопрано;
- *Я. Вебер* – фортепіяно;
- *К. Сун Лі* – скрипка;
- *А.П. Герлях* – чельо;
- *С. Гензе* – флейта.

В суботу, 11 грудня 1999 р., год. 8-ма веч.

at Ukrainian Institute of America, 2 East 79th St., NYC

Tel.: (212) 288-8660

Український Музей

має шану запросити Вас на урочисте відкриття виставки

Творча спадщина Василя Григоровича Кричевського

З колекції яку подарував Музеєві Вадим Павловський

Неділя, 5 грудня 1999 р.
2-га год. по пол.

Виставка триватиме до 12 березня 2000 р.

Український Музей • 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947 • Email:UkrMus@aol.com
Web site: www.brama. com/ukrainian_museum

Години відвідин Музею: середа – неділя, 1– 5 по полудні

Вже появилося друге видання
ЛАРИСИ М.Л. ЗАЛЕСЬКОЇ ОНИШКЕВИЧ

СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

Це точні поради та опис крок за кроком, як підготовити традиційне українське весілля

Видання пластунок „Перші Стежі". Кошт 10 дол. ам.

Замовляти у: S. Korol, 25 South Duval, Grosse Pt. Shore, MI 48236, USA

Замовляйте прекрасний дарунок на РІЗДВО своїм дітям, батькам та друзям

„ПРОСТО УКРАЇНА – SIMPLY UKRAINE"

190 кольорових фотографій з різних куточків України, також календар на 2000 рік.

„NOSTALGIA – ЗГАДКА ПРО УКРАЇНУ"

фотограф ТАНЯ Д'АВІНЬЙОН

книжка – 40 дол.; календар – 10.00 дол.
Книжка і календар разом з пересилкою – 48 дол.

T. D'Avignon – 25 Church St., Newton, MA 02458 • Tel.: (617) 964-1942

E-mail:taniafoto@netscape.NET

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ та ХОР „ДУМКА"
влаштовують

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

в суботу, 15 січня 2000 р., о год. 9-ій веч.

в залі Українського Народного Дому

Грає оркестра ТЕМПО

Квитки замовляти: **(201) 433-3980** **Марійка Решітник**
або кожної п'ятниці по пробі хору „Думка"

Вечірній стрій обов'язковий

Вступ 25 дол.

ДИВІЗІЙНЕ БРАТСТВО

звертається до вас із закликом стати передплатником друкованого слова при Міністерстві Оборони України

журналу

„ВІЙСЬКО УКРАЇНИ"

Журнал цікавий своїми статтями про сучасні і минулі історичні події в Україні, сповнений патріотичними закликами, дає наснагу патріотизму українському воякові, захоплює своїми військовими ілюстраціями.

Просимо допомогти збільшити тираж цього одинокого військового журналу, який, як і всі інші українські видання, переживає кризу свого існування.

За передплатою журналу звертатися до ПЕТРА БУНЯКА, тел. : (973) 895-4303

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА 65 дол

В И П Р О Д А Ж!

Книгарня „Свободи" випродає річники

„ВЕСЕЛКИ"

від 1956 до 1977 року включно.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ на Різдво

Ціна 15 дол. за річник з пересилкою

Також є поодинокі числа „Веселки" по 1 дол. з пересилкою.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

На листі пожертв на Український Інститут Америки в пам'ять д-ра МИХАЙЛА ГУКА пропущено пожертву Меласі Банах в сумі 100 дол.

Просимо вибачення

УІА

В ПАМ'ЯТЬ ДОРОГОЇ ПРИЯТЕЛЬКИ

СТЕФИ і її мужа ВОЛОДИМИРА СІЛЕЦЬКИХ

пересилаю 200 дол. на

ПЛАСТ В УКРАЇНІ

МАРІЯ КУПЧИНСЬКА

Пам'яті о. шамб. Лева Тимкова,
доброго пастиря, добродія ветеранів УПА

17 вересня ц. р., після п'ятилітніх недомагань, в Пармі, Огайо, відійшов від нас по вічну нагороду о. шамбелян Лев Тимків, наш праведний український пастир і добродій ветеранів Української Повстанської Армії.

Л. Тимків народився 21 квітня 1914 року в селі Бояни біля Чернівців, як другий син о. Атанасія, настоятеля парафії, а після повернення із трирічного заслання в Сибірі – катехита гімназії „Рідної Школи" у Станиславові. Там Лев закінчив гімназію, а Богословську Академію – у Львові в 1938 році. Перед вступом Червоної Армії до Галичини у вересні 1939 року еміґрував до Кракова, відтак до Берліну, до племінника о. д-ра Петра Вергуна, Апостольського адміністратора в Німеччині. Там два роки студіював бібліотекарство, а після війни, один рік, філософію в Ерлянґені, біля Нюрнбергу.

Релігійне виховання оновило покликання до духовного стану, і скиталець Лев Тимків на Великдень, 2 травня 1948 року, прийняв у Мюнхені єрейські свячення від Архиєпископа Івана Бучка. Душпастирювати новий священик почав при Адміністратурі у Мюнхені, а від 1950 року продовжував у США, в містах Трой, Н. Й., Брістоль, ПА, Чісголм, МН, в Лорейні, ОГ, (1961–72), а від липня 1972 року до відходу у грудні 1998 року на емеритуру, – як перший парох нової парафії св. Андрія в Пармі. Тут також вповні присвятився релігійно-національній праці і всебічній розбудові парафії. Парох організував постійно діючі братства і хор, зайнявся розмалюванням церкви, покращанням і поширенням цвинтаря, основною перебудовою будинку зі залями для імпрез. У другу неділю вересня проводив для всього населення „Український день" з програмою для відзначування подій останніх десятиліть, а в половині жовтня – „Духовний день обнови", який започаткував ще в Лорейні його батько, о. Атанас Тимків (1882–24. 4. 1979).

В епархії св. Йосафата в Пармі о. Тимків був заступником голови Корпорації, консультором, директором Апостольства молитви і членом Шкільної ради. В грудні 1995 року парафія відзначила 30-ліття побудованого за пароха о. митрата Дмитра Ґреська (1906–86) найбільшого в епархії храму (на 700 місць) і утривалила цей ювілей виданням книги. 14 червня 1998 року українці поселення вшанували о. шабеляна бенкетом і книжкою з приводу 50-річчя його священства.

Під час візити у США Патріярха Йосифа Сліпого о. Тимків, з рамени церковно-громадського комітету, 15–17 травня 1973 приймав, як господар, високого гостя, а величавий храм був місцем привітання і відправи Молебня. Тоді ж, на пам'ять, комітет посадив перед приходством дубочок, що розрісся досі на гарного дуба. (На жаль, зникла з нього меморіяльна табличка).

О. Л. Тимків був добрим душпастиром, з покликання, відданим парафії і вірним. За висліди праці ще 19 років тому Апостольська Столиця нагородила о. Тимкова гідністю папського шамбеляна.

У двох Панахидах і похороні заслуженого пароха 21 вересня прийняло участь понад триста мирян, 4 диякони, 10 священиків і Єпископ Роберт Москаль, та від катедри св. Володимира – о. протопресвітер Іван Наконечний з дияконом, д-ром Ігорем Махлаєм. Отця-шамбеляна поховано у секції священиків на новій частині українського цвинтаря свв. Петра і Павла в Пармі, 44134, при дорозі Герца ч. 7700. В дні похоронів на щоглах цвинтарика УПА повівали приспущені прапори США і України.

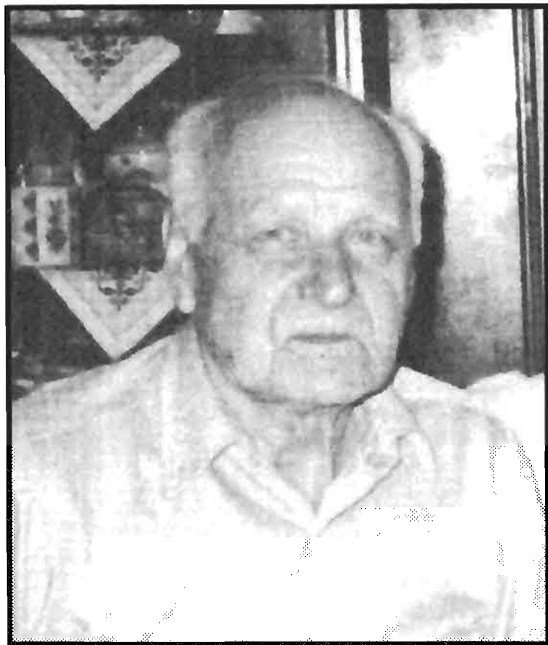
Особливим сумом оповиті ветерани Української Повстанської Армії у Великому Клівленді, бо добрий пастир о. Тимків був і їхнім добродієм. За старанням голови Ділового комітету Товариства колишніх вояків УПА Івана Оліяра (Кума), на весні 1981 року о. Тимків віддав південно-західній кут цвинтаря свв. Петра і Павла на Цвинтарик ветеранів УПА. На 72 могилах ветеранів поставлені однакові нагробники, а посередині Цвинтарика – з арабського чорного ґраніту пам'ятник на прославу УПА. Пам'ятник проєктував колишній воїн з Лемківщини, скульптор Михайло Черешньовський (1911–94) в Нью-Йорку, а виконала його коштом 29 тисяч дол. фірма Смит у Торонто. На Зелені свята під цим пам'ятником духовенство відправляє Панахиду, а Комітет опіки над цвинтариком вивішує прапори в дні історичних ювілеїв.

Головний штаб утвореної в липні 1944 року Української Головної Визвольної Ради (УГВР) утривалено вмуруванням, за згодою пароха о. Л. Тимкова, у притворі церкви св. Андрія в Пармі ґранітової таблиці. Її посвятив Єпископ Роберт Москаль з духовенством обох віровизнань у свято Патронки українського війська, на Покрови Пресвятої Богородиці в 1984 році.

Так завдяки патріотичній турботі о. шамб. Лева Тимкова постав на чужині, при парафії св. Андрія в Пармі, своєрідний малий військовий Пантеон останньої доби боротьби українського народу за визволення. Хай правдива згадка про покійного доброго пастиря перейде в наступне сторіччя!

Степан Кікта

Світлої пам'яті Іван Бутенко

Св. п. Іван Бутенко

Чорною хмарою лине невмолимий час, покривалом забуття затемнює дні нашої молодости, наш край батьківський з його неперевершеною красою, нашу боротьбу за „бути чи не бути" вільними серед жорстоких і захланних сусідів. На жаль, з кожним днем відходять у вічність українці, які, не шкодуючи сил, ані самого життя, боролись не лише за власну свободу, а й за честь і свободу поневоленої України.

4 вересня 1999 року помер відомий український архітект Іван Бутенко, український патріот і вірний син Української Православної Церкви.

Народився покійний 22 червня 1908 року в інтеліґентній родині міста Люботина, що на Харківщині. В 1931 році І. Бутенко закінчив Харківський будівельний інститут, отримавши звання інженера. Не встиг влаштуватись на працю, як потрапив під підозріння тодішнього комуністичного режиму Москви й мусів шукати іншої дороги в житті – подався вчитись до Харківського університету, який і закінчив в 1953 році з відзначенням. Та не встиг молодий архітект взятися до праці, в тому таки Харкові, як за доносом був заарештований й без суду засланий до Сибіру. Повернувся до свого любого Люботина незадовго перед спалахом Другої світової війни. А тут нове лихо: в 1942 році він потрапляє до неволі німецької, втікає звідки..., щоб зазнати наступного нещастя – повернення в Україну обібраної й злющої московської орди. Місто Люботин і його околиці навесні 1943 року кілька разів переходили з рук в руки обох загарбників – німецьких і московських. І вирішив І. Бутенко податися у світ за очі. Перейшов і переїхав Україну, Польщу, Австрію та Німеччину.

Перебуваючи в таборах переміщених осіб, працював за своїм фахом та брав активну участь в українському громадському житті.

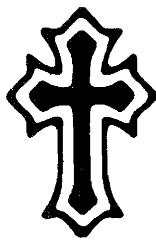
Оселившись в місті Рочестері, Н. Й., І. Бутенко став активним членом української громади та взірцевим парафіянином церкви св. Покрови УАПЦ в США. Дуже багато праці вклав св. п. І. Бутенко в новозбудований величний храм Св. Покрови. Найкраща пам'ятка по покійному – це п'ять величних бань згаданої церкви, які своєю величчю й красою дивують світ Божий. Ці бані – надхненний труд талановитого архітекта та українського патріота.

Варто згадати й про створений І. Бутенком унікальний іконостас, спроєктований і побудований для Свято-Миколаївської Церкви в Рочестері, за що Архиєпископ Григорій нагородив автора-архітекта Благословенною Грамотою.

Поховано св. П. І. Бутенка на православному цвинтарі в Бавнд-Бруку.

Залишив покійний в невимовному горі немічну дружину та опечалених дітей – сина і дочку з родинами. Царство йому небесне!

Павло Прокопенко

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 25 жовтня 1999 р. на 84-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.
ІВАН СКУБ'ЯК

ПАНАХИДА відбулася 27 жовтня в похоронному заведенні Музики.

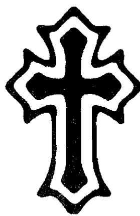
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в четвер, 28 жовтня 1999 р. в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – КАТЕРИНА
сини – ІГОР з дружиною ГАНДЗЕЮ
– ОЛЕГ з дружиною ЛЮБОЮ
донька – ЛІДА з чоловіком ДМИТРОМ
внуки – ТАЯ, МАРКО, ТАНЯ, НІНА, НИКОЛА, НАТАЛІЯ і МАРКІЯН
та ближча і дальша родина в Чикаго та в Україні.

Вічна йому пам'ять!

* * *

Замість квітів родина бажає, щоб пожертви складати на: Plast – Pobratymy Foundation, 5 York Lake Court, Oak Brook, IL 60523 на користь виховної праці пластунів.

Зі смутком повідомляємо, що 15 листопада 1999 р. несподівано відійшла у вічність у Філядельфії наша незабутня СЕСТРА, ТЕТА, КУЗИНКА

бл. п.
д-р РОМАНА
з ЛЕБЕДОВИЧІВ
НАВРОЦЬКА

ПАРАСТАС в п'ятницю, 26 листопада 1999 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 East Tabor Rd., Philadelphia, PA.

ПОХОРОН в суботу, 27 листопада, о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні Насевичів, згодом о 10-ій ранку в церкві Царя Христа при 1629 West Cayuga St., Philadelphia, PA, а звідти на український католицький цвинтар св. Діви Марії на Факс Чейс.

Прибиті горем:
сестра – ТАНЯ ПАЧОВСЬКА
сестрінки – МИРОСЛАВА з дочкою АННОЮ
– ОКСАНА з дочкою МАРІАННОЮ і родиною
кузини – ВІРА САВОЙКА
– ОКСАНА САВОЙКА-МІЗЬ з родиною
– БОГДАН і ЛІДА ГАЙДУЧКИ
– ЛЕВКО і НІНА ГАЙДУЧКИ
– ЛЕСЯ КИСІЛЕВСЬКА-ТКАЧ з родиною
родини – ЛЕБЕДОВИЧІВ, ТКАЧІВ та ВОЄВІДКІВ

Вічна їй пам'ять!

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої незабутньої МАМИ

бл. п.
АННИ (НУНИ) ЛІСЬКЕВИЧ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

27 листопада 1999 р., о год. 8-ій

в катедрі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.

Цією дорогою хочемо ще раз зложити щиру подяку за письмові, телефонічні та особисті вислови співчуття.

Сердешно дякуємо всім, що взяли участь у похоронних відправах, за численні поминальні Служби Божі, за квіти, вінки, за пожертви замість квітів на добродійні цілі.

В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ ПЕРЕСЛАНО:

1,025	дол.	на Фонд Катедр Українознавства при Гарварді;
640		на беатифікаційний фонд Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького
270		на пластові видання;
160		на фонд Дітям Чорнобиля;
50		на Пласт в Україні;
440		на Rainbow Hospice

донька – УЛЯНА
син – ТАРАС з родиною

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що з волі Всевишнього 12 листопада 1999 р. відійшов у вічність на 83-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.
ІВАН БУНДЗЯК

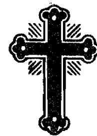
нар. в Бориславі, Україна

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 14 листопада 1999 р. в похоронному заведенні Humifton Funeral Home в Кергонксоні, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 15 листопада 1999 р. з церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні на цвинтар Mt. Hope в Йонкерс, Н.Й.

В глибокому смутку залишені:
дружина – ЗЕНОВІЯ
сини – ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ІРИНОЮ
– ІЗИДОР з дружиною АЛІСЕЮ
внуки – АНДРІЙКО і ЛЯРИСА
сестра – ДОРА КУЛЬЧИЦЬКА
швагер – ОСИП МОРОЗ з родиною

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 1 листопада 1999 р. відійшла у вічність наша дорога МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
НЕОНІЛЯ з ВИНЯВСЬКИХ
ДУБИЦЬКА

дружина бл. п. о. декана Юрія Дубицького та донька о. Володимира і Софії Винявських.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в п'ятницю, 5 листопада 1999 р. в церкві св. Івана Хрестителя у Мейзвіл, Па.

ПОХОВАНА на парафіяльному цвинтарі св. Івана Хрестителя у Фреквил, Па., побіч мужа о. Юрія.

У глибокому смутку залишилися:
доньки – ІРЕНА СТРИЙСЬКА з мужем АДРІЯНОМ, дітьми та внуками
– МАРІЯ КОВАЛЬ з мужем ЮРІЄМ, дітьми та внуками
сини – О. РОМАН
– ЮРІЙ із сином АНДРІЄМ
– АНДРІЙ

Вічна її пам'ять!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТАХІВ МАРІЯ член 361 Відділу. Померла 20 жовтня 1999 р. на 81-му році життя. Нар. в 1918 р. у Львові. Членом УНС стала в 1973 р. Залишила у глибокому смутку мужа Евгена, дітей Зенона, Бориса і Лярису. Похорон відбувся 23 жовтня 1999 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

КОВАЧ ЕВГЕНІЙ член 168 Відділу в Перт Амбой, Н. Дж. Помер 5 вересня 1999 р. на 79-му році життя. Нар. в 1919 р. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію. Похорон відбувся 8 вересня 1999 р. на українському цвинтарі в Hopelawn, N.J.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІНОВ ОЛЬГА член 22 Відділу Т-ва „Good Will" в Чикаго. Померла 11 березня 1999 р. на 82-му році життя. Нар. в 1916 р. Членом УНС стала в 1961 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Павла, синів Гарі і Доналда.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ПАСТЕРНАК ЙОСИФ член УНС Відділ 94 Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк Мі. Помер 12 серпня 1999 р. на 81-му році життя. Нар. в 1918 р. в Україні. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку друга Миколу Миськіва та двох братів в Україні. Похорон відбувся на Caddilac Mt. Cemetery.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ШПАК ДМИТРО член УНС Відділ 88 Союзівка в Кергонксоні, Н.Й. Помер 26 вересня 1999 р. на 77-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1966 р. Залишив у глибокому смутку дружину Софію, дочок Барбару і Марію, брата в Україні. Похорон відбувся 29 вересня 1999 р. на Holy Spirit Cemetery в Hamptonburgh, N.Y.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

БАЧИНСЬКА АННА член УНС Відділ 473 Т-ва ім. сот. Ю. Головінського в Монтреалі, Канада. Померла 7 лютого 1999 р. на 88-му році життя. Нар. в 1910 р. в Україні. Членом УНС стала в 1948 р. Залишила у глибокому смутку сина Богдана і дочку Евгенію з родинами. Похорон відбувся 12 лютого 1999 р. на Nohe Dome des Neiges цвинтарі в Монтреалі.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРТИНЮК МІЛДРЕД член УНС Відділ 78. Померла 3 вересня 1999 р. на 74-му році життя. Нар. в 1925 р. Похорон відбувся 7 вересня 1999 р. на українському католицькому цвинтарі.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

КАРП ЮЛІЯН член УНС Відділ 266 Т-ва ім. Івана Франка. Помер 20 вересня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1923 р. в Бетлегем, Па. Членом УНС став в 1961 р. Залишив у глибокому смутку дружину Сильвію, сина Григорія. Похорон відбувся 23 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Василія.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГУДЗІЙ-КУРДИНСЬКА МАРІЯ член УНС Відділ 192 Т-ва Запорозька Січ. Померла 8 жовтня 1999 р. на 82-му році життя. Нар. в 1917 р. в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС стала в 1965 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Стефана та двох племінниць. Похорон відбувся 11 жовтня 1999 р. на українському цвинтарі св. Марії.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

БУТЕНКО ІВАН член УНС Відділ 285 Т-ва ім. Митрополита В. Липківського в Рочестері, Н.Й. Помер 3 вересня 1999 р. на 91-му році життя. Нар. в 1908 р. в Лювбатині, Харківщина. Членом УНС став в 1958 р. Залишив у глибокому смутку дружину Олександру, сина Володимира, доньку Анну, внуків, ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбуся 7 вересня 1999 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВІЧНЕСЬКА СОФІЯ член УНС Відділ 161 Т-ва св. Василія. Померла 9 вересня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1922 р. Членом УНС стала в 1972 р. Залишила у глибокому смутку дочок Анну-Марію, Керол і Лінду, сина Доналда. Похорон відбувся 14 вересня 1999 р. на Economy cemetery в Ambridge, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЛАВРИК ВАСИЛЬ член УНС Відділ 120 Т-ва св. Миколая в Аликвіппі. Помер 8 вересня 1999 р. на 83-му році життя. Нар. в 1915 р. Членом УНС став в 1948 р. Залишив у глибокому смутку трьох синів, трьох внуків і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 11 вересня 1999 р. на Мовнт Олівет цвинтарі.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГАНИЧ ВАСИЛЬ член УНС Відділ 407 в Торонто. Помер 11 липня 1999 р. на 77-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у глибокому смутку дружину Санту трьох дочок і трьох синів. Похорон відбувся 14 липня 1999 р. на Glendale Memorial Cemetery в Etobioke.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАСЛІЙ КАТЕРИНА член УНС Відділ 120 Т-ва св. Миколая в Аликвіппі. Померла 7 вересня 1999 р. на 80-му році життя. Нар. в 1918 р. Членом УНС стала в 1948 р. Залишила в глибокому смутку сина Джеррі з родиною, сестру в Росії і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 11 вересня 1999 р. на Вудлан Меморіял цвинтарі.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СЕРАФИН СОФІЯ член УНС Відділ 130 Т-ва св. Володимира в Нью-Йорку. Померла 4 вересня 1999 р. на 81-му році життя. Нар. в 1917 р. в Україні. Членом УНС стала в 1949 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Йосифа, дочку Ірену з родиною, внуків та родину в Україні. Похорон відбувся 7 вересня 1999 р. на Holy Spirit Cemetery.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

КОРЖЕНІВСЬКИЙ РОМАН член УНС Відділ 173 Т-ва св. Володимира у Вілмінгтоні, Дел. Помер 7 вересня 1999 р. на 75-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1972 р. Залишив у глибокому смутку брата Ярослава з родиною. Похорон відбувся 11 вересня 1999 р. на цвинтарі Всіх Святих у Вілмінгтоні, Дел.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГЕЛІТ ФРАНСИС член УНС Відділ 63 Т-ва „Січ" у Форд Сити, Па. Помер 19 вересня 1999 р. на 81-му році життя. Нар. в 1918 р. Членом УНС став в 1964 р. Залишив у глибокому смутку дружину Бетті, сина Йосифа, дочку Донну і трьох внуків. Похорон відбувся 13 вересня 1999 р. в Cadogan, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИСКО ДМИТРО член УНС Відділ 422 Т-ва С. Петлюри у Філядельфії, Па. Помер 11 липня 1999 р. на 76-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1967 р. Залишив у глибокому смутку дочку Галину, синів Чарлса і Романа з родиною. Похорон відбувся 19 липня 1999 р. на Okland Cemetery у Філядельфії, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЙЦІХОВСЬКИЙ МИКОЛА член УНС Відділ 465 Т-ва ім. Івана Франка в Ляшині. Помер 29 червня 1999 р. на 90-му році життя. Нар. в 1909 р. в Україні. Членом УНС став в 1969 р. Залишив у глибокому смутку дочок: Мар'янну з родиною, Славку з родиною, Елисавету з родиною, сина Стефана з родиною, ближчу і дальшу родину в Канаді і в Україні. Похорон відбувся 2 липня 1999 р. на Кодинеж цвинтарі в Монтреалі.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГАРГАЙ АНАСТАСІЯ член УНС Відділ 465 Т-ва ім. Івана Франка в Ляшіні. Померла 27 липня 1999 р. на 77-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС стала в 1967 р. Залишила у глибокому смутку мужа Василя, дочку Ольгу з родиною, трьох сестер і брата в Україні. Похорон відбувся 30 липня 1999 р. в Ляшіні.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ ІВАН член УНС Відділ 13 Т-ва св. Миколая у Вотервліті, Н.Й. Помер 1 вересня 1999 р. на 78-му році життя. Нар. в 1920 р. у Вотервліті, Н.Й. Членом УНС став в 1952 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ейлин, двох дочок, трьох синів сестру і сім внуків. Похорон відбувся 4 вересня 1999 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотервліті, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЛЕЩИШИН ПАВЛО член УНС Відділ 163 Т-ва „Єдність" у Філядельфія, Па. Помер 9 вересня 1999 р. на 78-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1980 р. Залишив у глибокому смутку дружину Елизабету, синів Романа з родиною, Михайла з родиною, двох внуків, брата і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 17 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Марії в Елкінс Парк, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ДАНИЛЕВИЧ АННА член УНС Відділ 364 Т-ва св. Василя в Клівленді, Огайо. Померла 2 серпня 1999 р. на 75-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС стала в 1948 р. Залишила в глибокому смутку дочку Марійку і сина Богдана, семеро внуків. Похорон відбувся 5 серпня 1999 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГЛОВЯК АННА член УНС Відділ 287 в Джерзі Ситі, Н. Дж. Померла 3 серпня 1999 р. Нар. в 1895 р. в Україні. Залишила у глибокому смутку сина Зиновія. Похорон відбувся 5 серпня 1999 р. на цвинтарі Holy Spirit в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

НАГУЛЯК КЛАВДІЯ член УНС Відділ 114 Т-ва св. Володимира в Чикаго, Ім. Померла 2 березня 1999 р. на 74-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила у глибокому смутку Ann Ruck. Похорон відбувся 5 березня 1999р. на цвинтарі st. Nicholas в Чикаго.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

КОЗАК ІРЕНА член УНС Відділ 157 Т-ва св. Арх. Михаїла в Чикаго, Іл. Померла 31 липня 1999 р. на 54-му році життя. Членом УНС стала в 1970 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Ореста, дочок Христину, Наталку, Адріяну і Оксану. Похорон відбувся 5 серпня 1999 р. на Holy Sepulchre у Alsip, IL.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ДУБАС ЛІДІЯ член УНС Відділ 182 Т-ва Українська Січ в Кліфтоні, Н. Дж. Померла 17 серпня 1999р. на 85-му році життя. Нар. в 1914 р. в Україні. Членом УНС стала ав 1961 р. Залишила в глибокому смутку двох синів Александра і Петра, доньку Ольгу, сестру Вікторію в Україні і одинадцять внуків. Похорон відбувся 19 серпня 1999 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

БІШКО ТОМАС член УНС Відділ 253 Т-ва ім. Івана Франка в Ludlow, MA. Помер 28 жовтня 1999 р. на 78-му році життя. Нар. в 1920 р. Членом УНС став в 1944 р. Залишив у глибокому смутку дружину Алісу. Похорон відбувся 30 жовтня 1999 р. на цвинтарі St. Brigid's.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МУШИНСЬКА АННА член УНС Відділ 379. Померла 18 жовтня 1997 р. на 90-му році життя. Нар. в 1909 р. в Польщі. Членом УНС стала в 1952 р. Залишила в глибокому смутку синів Івана і Володимира, дочок Ірину і Ольгу. Похорон відбувся 21 жовтня 1997 р. на цвинтарі St. Nicholas в Chicago, IL.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГАВЕР АННА член УНС Відділ 217 Т-ва св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. Померла 12 серпня 1999 р. на 77-му році життя. Нар. в 1921 р. в Рочестері. Залишила у глибокому смутку чоловіка, сина і дочку. Похорон відбувся 16 серпня 1999 р. на Holy Sepulchre Cemetery в Рочестері, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

БАЙРАК ІВАН член УНС Відділ 445. Помер 23 квітня 1999 р. на 88-му році життя. Нар. в 1911 р. в Україні. Членом УНС став в 1976 р. Залишив у глибокому смутку дружину Євгенію, дітей і внуків. Похорон відбувся 24 квітня 1999 р. на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпезі, Канада.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАТУЛА ОСИП член УНС Відділ 83 Т-ва ім. Івана Франка у Філядельфії, Па. Помер 9 липня 1999 р. на 75-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1989 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анастазію, сина Петра, дочку Любу, внуків, сестру в Україні, приятелів. Похорон відбувся 12 липня 1999 р. на Факс Чейс цвинтарі .

Вічна йому пам 'ять!

Секретар

ФЕЙР ВАСИЛЬ член УНС Відділ 331 Т-ва ім. Мельничука в Мілвілл, Н. Дж. Помер 6 серпня 1999 р. на 18-му році життя. Членом УНС став в 1981 р. Залишив у глибокому смутку маму, тата, сестер і брата. Похорон відбувся 11 серпня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая в Мілвілл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

КОЗІНЧАК ПАВЛІНА член УНС Відділ 16 Т-ва „Просвіта". Померла 21 липня 1998 р. на 74-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС стала в 1966 р. Залишила в глибокому смутку синів Маріяна і Франка з родинами. Похорон відбувся 25 липня 1999р. на цвинтарі св. Антонія.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
25 Jason Ct., Matawan NJ 07747
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
Професійний продавець забезпечення УНС
ANDRE WOROBEC
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
9 Bayard Pl., Newark, NJ 07106
Tel.: (973) 292-9800 ext. 3055
Fax: (973) 292-0900
e-mail aworobec@hotmail.com

BARTOSZ TRAVEL INC.
629 Manhattan Ave.,
Brooklyn, NY 11222, fax 718-349-3381
Tel.: 718-349-3380
поза межами Нью-Йорку 1-877-349-3380

- ✓ квитки: США, Україна і цілий світ
- ✓ приватні прогульки
- ✓ переклади ✓ пашпорти
- ✓ допомога в урядах
- ✓ телефон, світло, газ
- ✓ Income tax ✓ нотар
- ✓ пачки в Україну та інші держави світу
- ✓ розмовляємо українською і російською мовами

GRAND STREET MEDICAL ASSOCIATES
is pleased to announce
MIKHAIL GUSMAN, M.D.
Internal Medicine
has joined their practice at
6360 Rt. 209
Kerhonkson, New York
(Next to Candlelight Inn Restaurant)
New Patients Welcome
Office Hours: **MONDAY-FRIDAY 9 am - 5 pm**
(914) 626-7119

WESTFIELD EAR NOSE & THROAT SURGICAL ASSOCIATES, P.A.
Adult and Pediatric Head and Neck Surgery • Endoscopic Sinus Surgery
Laser Surgery • Facial Plastic Surgery • Thyroid and Parathyroid Surgery
ALEXANDER R. GNOY, M.D.
189 Elm Street
Westfield, New Jersey 07090
Tel.: 908-233-5500;
Fax: 908-233-5776

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Львів - 599 дол.+tax
(round trip)
Нью-Йорк/Київ - 499 дол.+tax
(round trip)
429 дол. (one way)
----
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ФІРМА МІСТ
Забираємо посилки з вашого дому
Україна – $ 0.49 lb.
(973) 340-0500 • 1-888-633-7853

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

Фірма ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 1999 рік!
тел: 1-800-265-9858

Компанія „Wood-Art" на Фльориді потребує майстрів з художньої обробки дерева та столярної справи. Добра платня та медичне забезпечення.
Тел.: **1 (407) 668-0660**
1(407) 574-7796 (Vasyl Boychuk)

Йосиф Купчак
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні европейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

АДВОКАТ
Ярослав Куземчак

СПЕЦІЯЛІСТ ВІД КОМПЕНСАЦІЙ І ВИМОГ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID, Clifton, NJ
(973) 773-9800

НОВІ ВІДЕО-КАСЕТИ з України

АПОН- 1999
Восьма річниця Незалежности, Військова парада, День Повітряних Сил України.

АПОН- 7799
Бойківське і карпатське весілля.

АПОН-7801
Тарас Шевченко – поет, Іван Мазепа – гетьман України, Григорій Орлик – славетний генерал.

АПОН -7797
Українська св. Літургія - відправляє Папа Римський Іван Павло II в Базиліці св. Петра в Римі

Ціна 25 дол. за кожну касету, пересилка 5 дол.

Писати:
APON RECORD Comp., Inc.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

Ми можемо переробляти ваші приватні відео касети з европейської на американську систему. ***Ціна 20 дол.***

КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІ В УКРАЇНУ *та інші країни світу*
Tel.: (732) 805-9664
тільки **$100** за м³
Допомагаєм з розмитненням та складуванням
European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
VATRA
INTERNATIONAL
76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK NJ, 08880
Офіційний представник фірми

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.
Established 1972
МАРІЯ ДУПЛЯК – власник
Виконуємо друкарські роботи
- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярійні друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computorpr@aol.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870; (732) 627-0517

ШАНОВНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ
Не забувайте вчасно відновлювати свою передплату. Пам'ятайте, "Свобода" – єдине джерело, яке поєднує Вас із українською діяспорою, з Україною та зі світом в цілому. Рекомендуйте "Свободу" своїм близьким і друзям.

ФІРМА „INTERCAR" ТОНІ, АЛДО, АЛАН

Високо кваліфіковані фахівці допоможуть вам недорого придбати уживаний мікроавтобус (van) чи мале вантажне авто (pick-up), або відремонтують ваш автомобіль.
INTERCAR - AUTO SALES
660 Route 22 East, Hillside, NJ 07205
Тел. (908) 687-4540
Факс (908) 686-7436

УВАГА! 35% ЗНИЖКА на трактори, авта і техніку
ШВИДКІСНА доставка грошей – низькі ціни, конфіденційність

ГРОШІ • РЕЧОВІ ПАЧКИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ
до рук адресата в Україну та інші держави

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4
e-mail:nsemczys@aol.com

Tel. (416) 761-9105
Toll free **1-800-265-7189**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ • ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ
ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

Пам'ятайте – як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

Львів'янка (47 років), симпатична, освічена, чесна, бажає познайомитися з некурячим паном, доброї вдачі.
Писати на адресу:
M. Rozdolsky, 1800 W. Roscoe 331, Chicago, IL 60657

Українець відступить ізольовану кімнату в односпальному апартаменті в Lake Hiawatha, NJ.
Тел.: (973) 257-9405